Aydınlık

Kuruluş yılı 1921
Kurucusu ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 23 OCAK 1979

350 KURUŞ

Ali Haydar Nergis'in Kayseri yöresi köylüleriyle röportajı
Yaz böyle böyle..
BEŞİNCİ SAYFADA

Belediye Hoparlöründen yapılan anons:

"ALEVİ KAFİRLERE KARŞI HAZIR OLUN!"

KIŞKIRTICI ANONSLARI BELEDİYE BAŞKANININ EMRİYLE MAHMUT GEMCİ OKUDU

- Belediye Fen İşlerinin kırmızı renkli pikabı, katliam kışkırtmak için bütün şehri dolaştı
- Yürükselim dört koldan kuşatıldı. Uzun menzilli silah taşıyanlar Çamlık tepesine çıktılar

Yürükselim kuşatmasında uzun menzilli silahla yaralanan Aziz Güler anlatıyor.

Bugün: K.Maraş katliamında kışkırtmalar

8.Sayfada

İçişleri bütçesi görüşülürken eleştirilere cevap veren H.Fehmi Güneş:

"Olayların gerisindeki güçler yargı önüne çıkarılacaktır"

Bütçe komisyonunda kavga çıktı AP ve CHP'liler birbirinin üzerine yürüdü

- "Anayasal hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasının mümkün olmadığı bir düzen mutlaka kurulacaktır"
- Güneş, sorumluluğun anti-demokratik tavırları besleyenlere ait olduğunu söyledi
- Doğan Araslı: "Maraş'ta tabutların üzerine örtülen, orak-çekiçli bayrak değil, ay yıldızlı bayrağımızdır"

YAZISI 5.SAYFADA

Görevden el çektirilen polisler, açığa alınmalarına neden olan basın toplantısında (Fotoğraf: AYDINLIK)

İstanbul Emniyet Müdürü

Kozakçıoğlu, göreve dönen 2 başkomisere işten el çektirdi

İSTANBUL (ÖZEL)
Dün bir basın toplantısı düzenleyen İstanbul Emniyet Müdürü Hayri Kozakçıoğlu 1. Şubede görev yapan ve görevlerinden alındıktan sonra

(Devamı sa.7, sü.4'de)

Sağmalcılar Cezaevi... Mahkumlar kaçtı. Defalarca isyan çıktı. Tutuklu ve hükümlülerin huzursuzluğunun nedenlerine yine de eğilinmiyor...

Muhabirlerimiz Çiğdem Kömürcüoğlu ve Gürler Akdora daha önce Ayetullah Homeyni ile görüşmüştü. Homeyni, Pazar günü basın mensuplarına ve kendisini ziyaret eden İranlılara karşı yaptığı konuşmada, İran halkının önünde uzun bir yol olduğunu söyledi ve halkı birliğe çağırdı. (Fotoğraf: AYDINLIK)

Çiğdem Kömürcüoğlu ve Gürler Akdora Paris'ten bildiriyor

Şah'ın seçtiği Naipler Konseyinin Başkanı Teherani istifa etti

- Homeyni: "Şah, süper devletlere rağmen halkın birliği ve cesareti ile yıkıldı. Şimdi ülkeyi yeniden inşa etmek için birleşmeliyiz"
- "Kendi kaderimizi biz kendimiz çizmeliyiz. Ülkemizi kendimiz inşa etmeli, yeni tür bir devrim, yeni tür bir insan yaratmalıyız"

Paris'te bulunan Naipler Konseyi Başkanı Teherani istifa etti. Teherani'nin önümüzdeki günlerde Homeyni tarafından kabul edilmesi bekleniyor. Homeyni Teherani'yi kabul etmek için görevinden istifa etmesi şartını öne sürmüştü.

Öte yandan Ayetullah Homeyni Pazar günü öğle

(Devamı sa.7, sü.3'de)

Çiğdem KÖMÜRCÜOĞLU

NEUPHLE LE CHATEAU'DAN NOTLAR

Pazar günü Neuphle le Chateau tarihi bir gün daha yaşadı. Homeyni'nin önümüzdeki Cuma günü İran'a döneceğinin açıklanması, Pazar günü Neuphle le Chateau'yu bayram yerine döndürdü. İranlılar Avrupa'nın dört bir bucağından, çoluk çocuk

(Devamı sa.7, sü.9'da)

MECLİS NOTLARI

BAYRAKTARIN BAYRAĞI

Nuri ÇOLAKOĞLU

Bilimsel bir toplantı izliyor gibiyim. Söz alan yaşlı başlı ya da orta yaşlı kişiler Türkiye'nin toplumsal gelişmesini Osmanlılardan alıp günümüze kadar getiriyorlar, sorunların sosyal ve ekonomik kökenlerini deşeliyorlar, kendi düşüncelerine göre açıklamalar yapıyorlar.

Sanki İçişleri Ba[...]

(Devamı sa.7, sü.8'de)

Mimarlar Odası İstanbul Şubesinde Sahte TKP yanlısı yönetim devrildi

- Kongre üyeleri, eski yönetimin, Odanın yurtsever ve demokratik geleneklerini tahrip ettiğini açıkladı
- Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şube Başkanlığına yeniden Faruk Aktuzlu seçildi

HABER MERKEZİ
Mimarlar Odası İstanbul Şubesinde bir yıldır işbaşında bulunan sahte TKP yanlısı yönetim devrildi. CHP'li ve yurtseverlerin çoğunlukta olduğu yeni yönetim kurulu şu isimlerden oluşuyor:

Niyazi Duranay, Fevzi Ulus, Erdal Aktulga, Mehmet Yıldız, Mehmet Bayhan, Hasan Çakır, Yücel Gürsel.

DİVAN BAŞKANLIĞI SEÇİMİ

400'ü aşkın üyenin katıldığı kongrede Divan Başkanlığını Yurtsever ve Demokrat adaylar kazandı. Çalışma Raporunun okunmasından sonra eleştirilere geçildi. Bu gündem maddesinde söz alan üyelerin hemen tamamı, sahte TKP yanlısı yönetimi şiddetle eleştirdiler.

(Devamı Sa.7, Sü.6'da)

İran'da revizyonistler gösteri yapan halka saldırdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ
İran'da çeşitli kentlerde yapılan gösteriler sırasında, revizyonist Tudeh Partisi mensuplarının, "Biz İslam Cumhuriyeti istemiyoruz" diye halka saldırdığı bildiriliyor. Tudeh Partisinin halka karşı düzenlediği saldırılar, özellikle Ayetullah Ho-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

MGK toplantısında, şiddet eylemlerine karşı etkin mücadele istendi

ANKARA (ÖZEL)
Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk Başkanlığında dün Çankaya Köşkünde toplanan Milli Güvenlik Kurulu toplantısında, şiddet eylemlerinin kaynaklarına sıkıyönetim döneminde etkin biçimde ve hızla mücadele edilmesi istendi.

Sabah başlayan ve 3 saat süren toplantı sonunda Milli Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğince yapılan açıklamaya göre kurul toplantısında son iç ve dış gelişmeler gözden geçirildi.

MGK bildirisinde iç gelişmeler konusunda şöyle deniliyor:

"Bu arada Sıkıyönetim uygulamaları hakkında bilgi alınmış ve Anayasa'nın tanıdığı hür demokratik düzeni ve temel

(Devamı sa.7, sü.4'de)

BAŞYAZI

Anarşiyi özgürlük yener

Doğu Perinçek

BUGÜN İsviçre'de günde 1 milyon basan bir gazete çıkarsanız ve bütün gücünüzle "kan davası" için propaganda yapsanız, alacağınız sonuç nedir?

Yalnız milyonlar basan bir gazeteyle değil, radyo, televizyon, afiş, toplantı, duvar yazısı, pankart gibi araçlarla propagandanızı desteklesenize, alacağınız sonuç gene de kocaman bir sıfırdır. Çünkü İsviçre'de "kan davasının" sosyal ve iktisadi temeli olan kabile ilişkileri ve feodalizm çoktan temizlenmiştir. Buna bağlı olarak bu ilkel kurumun, toplumdaki fikirler ve inançlar arasında yaşamasına veya yeniden yeşermesine imkan yoktur.

Bir toplumsal temeli olmayan herhangi bir davranışı, yazıyla, çiziyle, afişle, konferansla yapay olarak yaratmak mümkün değildir. Bunun gibi, belli davranış ve hareketleri, dergilere, toplantılara, afişlere, yazılara yasak koyarak önlemek de mümkün değildir. Mesele, o hareket ve davranışların toplumsal kaynağını kurutmaktır.

Bugün Türkiye'deki anarşi ve terör, iki süper devlet arasındaki hegemonya mücadelesinden kaynaklanıyor. Sovyetler Birliği, Türkiye'de

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Sağmalcılar Cezaevinde isyan çıktı

İSTANBUL (ÖZEL)
Sağmalcılar Cezaevinde dün gece isyan çıktı. İsyanı bastırmak için jan-

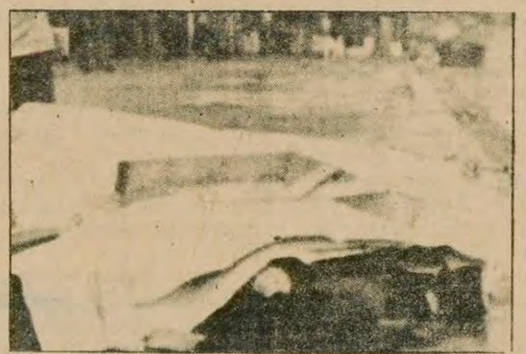
(Devamı Sa.7, Sü.2'de)

Havagazı kaçağını onarırken

Zehirlenen bir başkomiser ve bir işçi öldü

ANKARA (AA)
Bahçelievler son duraktan geçen havagazı ana borusunu onarmak isteyen EGO işçileri ile onlara yardıma gelen güvenlik güçleri zehirlendiler. Olay sırasında işçileri kurtarmak için çalışan bir komiser ve bir işçi zehirlenerek öldü.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Murat Yıkılmaz'a ait ceset, Galata Köprüsünün altında bulundu..

Ayvalık CHP yöneticilerine saldıran iki ÜGD'li tutuklandı

- Mardin'de bir mühendis öldürüldü
- İstanbul'da komandolar bir yurttaşı soydular

HABER MERKEZİ
Ayvalık'ta bir süre önce meydana gelen olayda CHP İlçe Sekreteri ile 4 CHP'liye saldıran 25 komandonun arasında bulundukları bildirilen, ÜGD üyesi Ali Gümüşgil ile Numan Özdemir,

(Devamı Sa.7, Sü.1'de)

Ankara Sıkıyönetim Mahkemesi 25 Ocakta çalışmaya başlıyor

HABER MERKEZİ
Ankara Sıkıyönetim mahkemelerindeki duruşmalara 25 Ocak günü başlanıyor. İlk gün on duruşmaya bakılacak, bunların silah taşıma ve benzeri olaylarla ilgili olduğu Doğan Öz'ün katli, Balgat Mamak olayları gibi büyük davalara önümüzdeki hafta başlanacağı öğrenildi.

MEM—DER Genel Başkanı Baki Özilhan...

MEM-DER, 79 BÜTÇESİ HAKKINDAKİ GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI

"Asgari ücret, 1979 Mali Yılı için 10 bin lira olarak saptanmalı"

HABER MERKEZİ
MEM—DER (Memurlar Derneği) 1979 yılı bütçesinin memurları ilgilendiren bölümlerine ilişkin görüşlerini belirleyerek önerilerini açıkladı. MEM—DER'in araştırmasına göre asgari ücretin en az geçim indirimine eşit olması ve 1979 mali yılı için on bin lira olarak saptanması istendi.

MEM—DER'in araştırmasında kat sayı artışı yerine gösterge tablosu öneriliyor. Bu konuda şöyle deniliyor:

"İki kişilik bir memur ailesinin bir okul çağında iki çocuğu ile birlikte ge-

(Devamı sa.7, sü.4'de)

FUZULİ ŞEVKET'İN MÜHİM TEDBİRLERİ 2. SAYFA AYDINLIK MECLİSİ'NDE

YORUM

Yine TRT

Şah gitti. Bahtiyar hükümeti de son günlerini yaşıyor. Görünen köy kılavuz istemez. Bütün kalıntılarıyla birlikte, Şah rejimi İran sahnesinden siliniyor. Nitekim Şah taraftarı gericiler, telaş ve panik içinde son çabalarını harcıyor. Şurada burada umutsuzca halka saldırıyorlar.

Ama halka saldıran, İ-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

İran'da Bahtiyar Hükümeti ve ABD'nin tutumu

Yazısı 3. Sayfada

KONU: Pahalılığa karşı tedbir

Aydınlık meclisi

Fuzuli Şevket'in mühim tedbirleri

Aydınlık Meclisi adlı köşenizde başlatmış olduğunuz tartışmaya ben de katılıyorum. Bu münakaşa da bilhassa işçi kardeşlerime göstereceğim selamet yolları şayanı dikkattir.

Saniyen işçi kardeşlerime kendimi tanıtmak isterim. Ben Tırofilo, Zırofila, Drakula fabrikaları sahibi Fuzuli Şevket. Öyle tasavvur ediyorum ki, birçoğunuz resmimi görünce beni tanıyacaksınız. Ve fikirlerimin kuvvetine müdrik olacaksınız.

Aydınlık Meclisine sırf sizlere seslenebilmek için yazmış bulunuyorum. Muhterem işçi kardeşlerim, gelin aramızdaki kırgınlıkları bir tarafa bırakalım ve şu pahalılık denilen şeye karşı tedbirler bulalım. Gerçi sizler benim kadar müşteki değilsinizdir pahalılıktan, ama ne çare, kader bizi birleştiriyor. Pahalılığa karşı tedbir benim neyime, bu işverenlerin derdidir, onlar düşünsünler diyenleriniz de olacaktır.

Heyhat! Ne kadar acı bir manzara. Her konuda olduğu gibi bu konuda düşünmek de bize kalıyor. Başa gelen çekilir, ne yapalım.

Bu memlekette pahalılığı bizim yarattığımızı iddia ederler ama bu böyle değildir. Neden? Çünkü pahalılık hür teşebbüsün rızası dışında inkişaf eden bir mazzarrattır. Bilhassa acısını da işverenler çeker. Tarih büyük pahalılık dalgalarının arkasından büyük iflasların geldiğini gösteren enteresan bir vesikadır. Peki soruyorum sizlere işverenler kendilerini iflasa götürecek olan bir pahalılık dalgasına niçin teşebbüs etsinler? İstemediklerini ben kendimden biliyorum. Hiç bir zaman istemezükmişimdir.

Bunu kışkırtanlar bilhassa işçilerdir. Çünkü onlar Marks adı verilen Maocu bir komünistin dediklerine riayet etmektedirler. Ne demiştir Marks: İşçilerin zincirlerinden başka kaybedecek bir şeyleri yoktur. Şimdi bu ne demeye gelmektedir? Pahalılık olursa bu iyidir, o zaman biz mevcut bulunan zincirlerimizi de kaybederiz ve hür oluruz. İşte bütün numara buradadır. Bunun için pahalılık olsun isterler ve bundan sınıfsal bir fayda mülahaza ederler. Yorulmadan, bıkmadan, usanmadan, arlanmadan pahalılığı teşvik ederler.

Burada hemen şunu belirtmeliyim. Bu işçi milleti her fikri kolay kolay kabul etmez. Hele fikri öne süren benim gibi bir işveren ise daha başından bir şartlanmışlık gösterir ve reddederler. Ben ise bu durumu bildiğimden fikirlerin bazen yumruk kuvveti ile kafalara sokulmasına taraftarımdır. Zira, fikir, işçilerin kafasının üstünde duran çivi gibidir. Yumruk vurmadan bu çivi içeriye, kafaya girmez.

Okuduğum kadarıyla, Aydınlık Meclisi ise fikirlerin zora dayanarak empoze edilmesine karşıdır. Heyhat! Yumruk karşısında fikrin aczi diye, buna derim ben. Ama ne yapalım madem köşeniz yumruk vurmaya elvermiyor, ben de hiç olmazsa sivri fikirlerim ile iki üç işçiyi taciz ederim. Şimdi sıkı durun.

PAHALILIĞI DOĞURAN BAŞLICA SEBEP: GREVLERDİR

Filhakika işçilerin ücretlerini artırmak ve sosyal haklar elde etmek için grev yaptıklarına şahit oluruz. İşte tek başına bu hareket dahi pahalılığın başlıca sebebidir. Şimdi bir düşünün bakalım. Neden her ücret artışını pahalılık takip etmektedir? Sizler ücret artışı isteyince ve bunu sağlamak için grev denilen o menhus silahı kullandıkça işverenler de imal ettikleri malın fiyatını artırmak zorunda kalmaktadırlar da ondan. Şimdi diyeceksiniz ki, artırma efendim. Peki ya ne yapalım? İflas mı edelim? Bu, rejimin iflası demek değil midir? Rejimin ucuz olduğu ülkede, mal pahalı olur.

Eğer işçiler yeni haklar iddia etmezler ve grev yapmazlarsa pahalılık da olmaz. Daha doğrusu işçiler neye karşı grev yapacaklarını iyi bilmektedirler. Şimdi soruyorum. Fabrikada pahalılık olur mu? Pahalılık olsa olsa çarşıda pazarda olur. O halde neden çarşıya pazara karşı grev yapmıyorsunuz? Bizim ne kabahatimiz var? Siz hiç işverenlerinizi bakkalda karaborsa margarin satarken gördünüz mü? Şu grevi bakkallara, kasaplara yapsanıza.

Nasıl diyeceksiniz? Almayın efendim, onlardan almayın. İcab ederse acınızdan ölün, gene de almayın onlardan. Elektriğe, gaza beze, tuza, şekere zam mı yaptılar? Almayın. Elektriği kullanmayın mesela. Üstelik böylece enerji sarfiyatına karşı da tedbir almış olacaksınız. Ekmeğe zam geldiyse ekmek almayın. Fırıncının da aklı başına gelir, zam yapmaz.

Ama siz ne yapıyorsunuz, hayatında hiç ekmek satmamış olan işvereninize karşı grev yapıyorsunuz. Ayıptır bu kadarı. Yazıktır.

Sizleri hemen bütün grevlere son vermeye, bir daha grev yapmamak üzere yemin etmeye çağırıyorum. Artık pahalılığa karşı tedbir bulunmuştur. Bozguncu fikirleri terkedin. Bir defa olsun huzur çatısı altında birleşelim.

Fuzuli Şevket.

Fotoğraf ve yazı: Erkan Yücel.

İki üç işçiyi kandırabildiysem ne mutlu bana.

FİKİR MEYDANI (1)

Kimya Mühendisliğinde işsizlik sorunu

Nilüfer Tözge
Kimya Mühendisi

YURDUMUZ 40 milyon nüfusta 8 milyonunun işsiz olduğu bir ülkedir.

16-65 yaşları arasında çalışabilir nüfusumuz 26 milyon iken, bunun ancak 3 milyonu sosyal güvenceli bir işte çalışmakta, geriye kalan 23 milyondan 2 milyon 750 bini resmi verilere göre işsiz bulunmaktadır. Devlet İstatistik Enstitüsü ve DPT saptamalarına göre, ülkemizde 5 milyon 250 bin kişi hazır para yiyen gizli işsiz konumundadır. Sonuç olarak 26 milyon çalışabilir nüfusumuzda 8 milyon dolayında kayıtlı ve gizli işsiz bulunduğunu söyleyebiliriz. Kimya mühendisliğinde işsizlik sorununu da hiç kuşkusuz bu görünümün bütünlüğü içinde değerlendirmek gerekir.

YABANCI SERMAYE İŞ YARATMAK YERİNE SÖMÜRÜ PEŞİNDE

Ülkemizde kimya sanayiinin nicel olarak geliştiği dönem, esas olarak 1950 sonrası dönemdir. 1950-60 döneminde kimya sanayiinde, işletme sayısını % 100 artırarak 308'den (1950), 591 e (1960) çıkaran özel sektör, bu sanayiideki işletmelerin % 98'ine sahiptir. 1954'den sonra, aslında tüketim malları üreten kimya sanayiindeki devlet kuruluşlarının oranı düşmüştür. 1950-60 arasında kimya sanayii, yabancı sermaye açısından ön sırayı almasına karşın, yabancı sermayenin yatırım yaptığı bu alanlar esas olarak ileri teknoloji, hacimli kapital ve teknik bilgi gerektirmeyen, kısa sürede yüksek kâr sağlayabilecek iç pazara dönük üretimde bulunan alanlardır. Dikkat çekici bir nokta da, gerek kamu, gerekse özel sektörün elindeki kimya sanayiinde, kuruluş başına çalışan işçi sayısının ortalamaların çok altında olmasıdır.

Planlı dönemin başlangıcında, mevcut büyük işletmelerin % 5,5'ini ve tüm ücretli çalışanların % 4.7'sini kimya sanayii oluşturmaktadır. 1963 yılında imalat sanayiinde olduğu gibi, kimya sanayii işletmelerinin de % 76'sı 4-25 işçi çalıştırmaktadır. 1967 yılında kimya sanayiinin, imalat sanayii üretim değeri içindeki payı % 4.5 iken, 1975'de bu oran % 7.2 olmuştur. Batılı kapitalist ekonomilere göreli olarak hayli yüksek olan bu oran, gerçekte işsizliği de beraberinde getiren, kaba bir nicelik artışını yansıtmaktadır.

Kimya sanayiinde tüketim malları üretimi, toplam üretim içinde büyük bir yer tutmaktadır. Sabun, deterjan, kibrit, tıbbi ilaç, boya ve kozmetikler. 1976 yılı toplam üretim değerinin yaklaşık yarısını oluşturmuştur. 1960 sonrası kurulan holdingler, kimya sanayii iştiraklarını suni ve sentetik elyaf, boya, gübre, kibrit ve ilaç üreten tesislere yaparken, emperyalist tekellere bağımlı yerli banka ve kuruluşlar da bu yatırımlara ortak olmuşlardır. 1968-75 yılları arasında kimya sanayiinde teşvik gören 126 proje, imalat sanayiinde teşvik belgesi alan projelerin yaklaşık dörtte birini oluştururken, bu 126 projenin 39 tanesi, ham ve yardımcı maddeleri ile tamamen dışa bağımlı bir tüketim maddesi olan sentetik elyaf ve iplik sektörüne aittir.

1963-72 aralığında, kimya sanayiinde ücret-katma değer oranı (yani, üretilen birim katma değerden işçinin aldığı pay oranı) sadece % 8.3 kadar artar iken, aynı aralıkta verimlilik (yani işçi başına üretilen katma değer) % 195 artmıştır. Bu sektörde verimlilik artışı, imalat sanayii ortalamasının üzerinde olduğu halde, istihdam oranının ortalamanın altında olması, sömürü oranının arttığını ve sermayenin yoğunlaştığını göstermektedir.

Özel sektörün kimya sanayiinde, kârı ve fiyatları artırmak için bilinçli olarak düşük kapasite kullandığına da değinmeden geçmemek gerek. Örneğin 1974 yılında, kimya sanayiinde, devlet sektörünün % 89 kapasite kullanımına karşılık, özel sektörde bu oran % 60 düzeyinde tutulmuştur.

İKİ TEKNE, BİR KULE İŞTE TÜRKİYE'YE DAYATILAN KİMYA SANAYİİ

Ülkemizdeki kimya sanayiinin iç pazara ve tüketime dönük, dışa bağımlı ve geri teknolojili niteliklerine ilişkin yukarıda sıralanan verilerden ilk bakışta görüleceği gibi, mevcut sanayiin kimya mühendislerini, araştırma-geliştirme, fabrika tasarımı ve projelendirme gibi temel işlevlerine dönük alanlarda istihdam etme eğilimi yoktur. Türkiye'deki kimya sanayii, temel kimyasal süreçleri uygulamayan bir montaj sanayii niteliğinde olup, mevcut teknoloji tümüyle ısıtma, kalıplama, karıştırma ve paketleme gibi fiziksel işlemlere dayalıdır. İthal edilen teknolojiler üretim teknolojisi değil, son kademe işlemlerinin tamamlandığı teknolojilerdir. Çoğunlukla "iki tekne bir kule"den oluşan atölyevari kimya tesislerinde patronlar mevcut işleri ustabaşlarına, laborantlara sanat okulu mezunlarına ve hatta lise mezunlarına yaptırabilmektedirler. Bu dumansız bacasız tesislerde ya hiç kimya mühendisi istihdam edilmemekte ya da en iyi olasılıkla laborantlarla hemen aynı işlevi gören laboratuvar ve kalite kontrol sorumlusu, işçi denetleyicisi, işletmeci ve idareci olarak göstermelik tarzda kimya mühendisi çalıştırılmaktadır. Ulusal kimya teknolojisinin geliştirilmesi yolunda adım atmayan, yapıcı ve yaratıcı nitelikten yoksun böyle bir sanayiin, yalnızca anahtar teslimi tesislerde, yabancıların önerdiği üretim şartları altında mevcut durumu koruma kaygısıyla gereksindiği kimya mühendisi sayısı oldukça sınırlıdır.

Patent, lisans, know-how bakımından yabancı şirketlerce anahtar teslimi projelendirilen bu tesisler, üstüne üstlük, işsiz dolaşan yerli teknik elemanlarla alay edercesine yabancı teknik eleman istihdam etmektedirler. 1970'te yerli teknik hizmet tutarı 237 milyon, yabancı teknik hizmet tutarı ise 1 milyar 343 milyon TL tutarındadır. Buna karşı özel sektör, üniversitelerdeki kimya mühendisliği eğitiminde uzmanlaşmanın olmadığı savını getiriyorsa da, üretimin dışa bağımlı ve montajcı karakteri, eğitimde uzmanlaşmayı anlamsızlaştırmakta ve dolayısıyla yeni bilgi üretilmesi işlevini zorlaştırmaktadır.

Kimya mühendisliğinde, kendi yetişme alanı dışında bir işte çalışma şeklinde ortaya çıkan gizli işsizlik yaygındır. (Tablo 1)

Görüldüğü gibi, kimyager, mühendis, vb... teknik hizmet alanında çalışan uzmanlaşmış dallarda kötü kullanım üst düzeydedir.

Özel sektörün yoğun biçimde kadın-erkek ayrımı yapmasından ötürü, özellikle bayan kimya mühendislerinde, piyasa düzeyinin çok altında ücretlerle çalışma ve işsizlik, en üst düzeydedir.

(Devamı Var)

TABLO:I

	Türkiye	Gelişmiş Sanayi Ülkeleri
Fizikçi-Kimyager vb...	0.582	0.694
Mühendis-Mimar vb...	0.645	0.856
Kamu İdare Memurları	0.939	0.942

demokrat gözüyle

lütfü oflaz

Kurutuldu mu sahi?

Olayların akışına kendimizi kaptırmış, gidiyoruz.

Öylesine hızlı bir akış ki bu, en önemli konulara dahi günübirlik zaman ayırabiliyoruz.

Oysa bazı şeyler var ki; üzerinde ne kadar çok konuşulsa, ne kadar fazla yazılsa yine de yeridir.

Bilim ve kanun adamlarına, basın mensuplarına yapılan saldırılar, katliamlar mesela.

Bir Bedri Karafakıoğlu'dan, bir Doğan Öz'den, bir Bedrettin Cömert'den, bir Ali İhsan Özgür'den bahseden yok gibi birşey.

Oysa onların dirilerine yapamadığımız vazifeyi bari ölülerine yapmalı ve onları katledenlerin yakalanmalarını, cezalandırılmalarını hızlandırmalıyız.

Hani nerede bunların katilleri?

Server Tanilli'yi, yatalak bırakan kurşunları sıkan parmakların sahipleri nerede?

Bedri Koraman'a saldıranlar kim?

Karanlıktaki bu konuları aydınlığa kavuşturmadıkça hangi birimiz yarınlarımızdan emin olabiliriz?

Dün onları hedefleyenlerin bugün bizi, yarın bütün bir halkı boy hedefi yapmayacaklarını nereden bilebiliriz?

O halde biz yazar-çizer takımına düşen ne?

Bize düşen yaşanan ve yaşanmakta olan olaylardan hareket etmektir.

Özellikle bilim ve kanun adamlarına, basın mensuplarına yapılan saldırıları ısıtıp-ısıtıp piyasaya sürmek, gözler önüne sermektir.

Devlet güçlerini, elbirliğiyle karanlık odakların üzerine yürümeye teşvik etmektir.

Bunun için bir yazdığımızı bir daha yazmalı, gerekirse baş ağrıtmalıyız.

* * *

"Savcı Doğan Öz'ü öldürenlerin ülkücü oldukları saptandı."

Aynen böyle diyor Adalet Bakanı.

Acaba sadece kuru bir saptama yeterli mi?

Hangi ülkücü veya ülkücüler bunlar?

Topyekün yakalanmışlar mı? Mahkum olmuşlar mı?

Daha da ötesi kimden almışlar emirleri?

Bunlar cinayet makinası haline getirilmiş birer robot mu?

Yahutta perde arkasından yönetilen zavallı kuklamsı piyon mu?

Öyleyse, bunların boyunlarına ip takıp perde önünde oynatanlar ne menem şeyler?

Yukarıda kısaca sıraladığımız soruları açıklığa kavuşturmadan nasıl mücadele edebiliriz bu karanlık odaklarla?

Yine, Bakan Mehmet Can ne demiş bakın:

"Kaman savcısına saldırarak, dövenlerin ülkücü oldukları anlaşıldı."

Anlaşıldı da ne oldu?

Madem tüm bunları faşist odaklar yapıyor, kurutuldu mu kaynakları?

Ne dersiniz ey yetkililer, ey ilgililer kurutuldu mu sahi?

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ILGIN KONYA

ALTI KÖYÜN GÖLÜNDEN BİR AĞA YARARLANIYOR (1)

Z.OĞUZ

İnsan her daim çelişkiye düşer. Yanılgıları olur. Olmaz diyebilir miyiz. Nihayet insandır. "Beşerdir şaşar" demiş atalar. Ama insanın düştüğü yanılgıya devlet de düştü mü şaşırıyor kişi.

İşte o devletin yasalarını uygulayanlar şaştı mı, küçük kıyametler kopuyor. İnsanoğlu güvendiği dağlara düşmüş kırağıyı görünce bir tuhaf oluyor. Son umut bitmiştir böylece, neylesin...

Sonra o güvenilir dağlarda yeni yeni umut yıldızları ışıyıp sönüyor, ışıyıp sönüyor. İnsanlar dur hele diyor. "Dur hele çıkmadık canda umut vardır".

Ilgın Çavuşçu Gölü çevresinde yurt tutmuş, altı köyün ahalisi de böyle demiş "Çıkmadık canda umut vardır". Bir umutlarının bittiği yerde bir başka ışıltı görmüşler. Bu ışıltıdan ne beklediklerini mahalli bir gazeteye yaptıkları açıklamada şöyle dile getirmişler.

Gazetenin sağ alt köşesinde kare içinde bir başlık:

"Çavuşçulular, gölün kamulaştırılarak, tamamen köylülerin yararlanabileceği bir duruma getirilmesi gerektiğini söylediler".

Bu başlığın yanı başında küçük bir başlık.

"Bazı kişiler gölü tekelleri altında tutuyor."

Ve manşet.

"Ilgın Çavuşçu Gölünün de Bafa Gölü gibi kamulaştırılması istendi."

Altında haber.

"İlçeye bağlı Çavuşcu kasabası halkı gölün tamamen kendilerine ait olmasına rağmen kendilerinin hiçbir şekilde yararlanamadıklarını açıklamışlardır.

Çavuşçulular "Su Ürünleri Kooperatifi adı altında kooperatifimiz bulunmasına rağmen çalışmalarımız bu güne kadar olumsuz yönde gelişti. Buna da tek neden politik çıkarlar yüzünden bazı kişilerin gölü tekelleri altında bulundurmalarıdır. Bu kişiler gölden, bizden fazla yararlanmaktadırlar.

Bizim tek isteğimiz gölümüzün, Bafa gölü gibi kamulaştırılarak tamamen köylülerin yararlanabileceği bir duruma getirilmesidir.

Çavuşçu Gölü çevresinde yurt edinen altı köyün halkını umutlandıran son ışık, Bafa gölünün kamulaştırılmasıdır. Ama biz bu ışıkların kaç kez görünüp kaybolduklarını başından görelim.

20.10. 1971 Resmi Gazetede Maliye Bakanlığınca yayınlanan bir yönetmelikte şöyle der.

"22.3.1971 tarihli ve 1380 sayılı su ürünleri kanununun 4. maddesinde sayılan su ürünleri istinsal yerleri aşağıda gösterilen şekilde kooperatif birliği, kooperatif veya bu amaçla teşekkül etmiş köy birliklerine kiraya verilir."

Kiralama işi ile ilgili yönetmelik oldukça uzundur ama sorunun candamarı şudur: Bu tür su ürünlerinden yararlanmak öncelikle kooperatiflerin hakkıdır ve bu hakkını kullanırken 2490 sayılı kanuna da tabi değildir.

Yayınlanan bu kanun ve birlikte mücadele düşüncesi halkı kooperatif kurmaya iter. Geçimini balık avcılığı ile sürdürenler ve çevrenin az topraklı köylüleri birleşerek bir kooperatif kurarlar. Kooperatif 1972 yılının 12. ayında göl balıkçılığı projesi alarak çalışmalara başlar.

Kooperatif gerekli evraklarını tamamlar ve yukarda anılan kanun gereğince gölün kendilerine kiralanması için Ilgın Mal Müdürlüğüne başvururlar.

Mal Müdürlüğü gölün kooperatife kiraya verilebilmesi için, bazı şartlar öne sürer. Bunlar Kooperatifte geçimini balıkçılıkla temin etmeyen kişilerin ortaklıktan çıkırılması, araç ve gereç durumunun yeterliliğine dair belge, kati teminatın ödenmesi ve Kooperatif sermayesinin gölün kirasına yetebileceğini gösterir belgelerin tamamlanmasıdır.

İşin aslı ise kooperatifi oyalamak ve gölü eski kiracıya yeniden kiralamaktır. Kooperatif yönetim kurulu başkanı bir yandan eksikleri tamamlarken bir yandan da Konya Valiliği kanalı ile Maliye Bakanlığına baş vurarak ihalenin durdurulmasını ister. Bu ara kooperatif ortaklarından asıl geçimi balıkçılık olmayan dokuz kişi ortaklıktan çıkarılır. Ortaklık taahhütleri dörtbin liraya yükseltilir.

Maliye Bakanlığı, Kooperatifin yazısı üzerine bir memurunu kontrolle görevlendirir. Fakat Ilgın Mal Müdürlüğündeki ecinniler Kooperatifin kendilerine tevdi ettiği belgeleri gelen kontrol memuruna göstermezler ve belgelerin eksik olması nedeni ile kooperatifin ihaleye katılamadığını belirtirler.

Kooperatif daha önce verdiği belgelerin fotokopisini ve diğer eklerini bir şikâyet dilekçesine ekleyerek Kooperatifler Bölge Müdürlüğüne verirler. Bölge Müdürü kooperatifin ve dolayısıyla yoksul halkın yanında olan bir kişidir. Resmi yazışmalar dışında bizzat giderek Mal Müdürlüğünün haksız olduğunu kooperatifin 1380 sayılı kanuna göre, gölü kiralaması gerektiğini belirtir.

Fakat maliyeciler sorunun, Maliye Bakanlığını ilgilendirdiğini belirterek inatlarında ısrar ederler.

Fakat bu inadın altında yatan ne kooperatifin eksik evraklarıdır, ne de başka bir şey. Bunu Kooperatifin o zamanki başkanı Kadir İbican hepimizden iyi bilir.

1974 yılında Köy-Koop'un genel kuruluna birlikte gitmiştik. Yanında Yardımcısı Veli Fırınlıkoyak da vardı. Üçümüz birlikte Maliye Bakanını bulupta derdimizi anlatabilmek için enev uğraşmış fakat Maliye Bakanını bulmanın, Fatihin İstanbul'u fethetmesinden zor olduğunu anlayınca, yardımcılarından biri ile görüşmeye razı olmuştuk. Biz anlattık o dinledi, o anlattı biz dinledik bize öğütler verdi. Şöyle şöyle yaparsanız gölü kiralayabilirsiniz dedi. Fakat biz yanından çıkar çıkmaz bizim göl için uğraştığımızı, gölü kiralayan kiracıya telefonla duyurduğunu sonradan öğrendik. İşte tüm bunların nedenini Kadir İbican daha iyi bildiği için her önüne gelene şunları anlatıyordu.

"Bu çark her vakit ağadan beyden yana dönüyor. Gölün kıyısında bir gazino var. Her şeyin sırrı orda gizli işte. Biz oraya sihirli gazino deriz. Kiracı Ali Aydoğan orda bu çarkı çevirenlere ziyafetler çeker. Mis gibi turna balıkları, yağlar, ballar, rakılar gırla gider. Böyle olunca da bizi devletin kapısından geri çevirirler."

1973 yılında göl kooperatifin ısrarı ile altı aylık bir dinlenmeye terkedilir. Bu dönem içinde genel seçimler yapılır. Bu seçim hay huyu içinde dinlenme süresinin bitmesine daha iki ay varken göl eski kiracı olan Ali Aydoğan'a verilir.

Çavuşçu Gölünün çevresinde yurt edinmiş, Çavuşçu, Gölyaka Tekeler, Misafirli Yorazlar, Gedikören köylerinin tüm halkı ki 3825 kişidir. Bir kişi gölün balığını avlamaktadır.

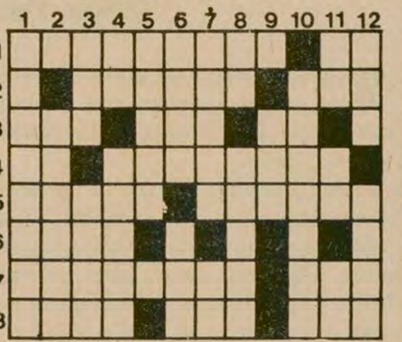
(Devamı Var)

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Yapıları yıldırımdan koruyan aygıt, yıldırımkıran - Tersi iskambilde birli. 2) Bir müzikal sahne oyunu - Bir toprak çeşidi. 3) Tersi Makina Kimya Endüstrisi kuruluşunun kısa yazılışı - Kişi (eski dil) - Tersi bir bitki. 4) 'Öylemi' ya da 'ne' anlamına gelen bir ünlem - Belçika, Hollanda ve Lüksemburg'a verilen ortak ad. 5) Yayvan dolgun yüz - Ulusal Japon giysisi. 6) Erişmiş (eski dil). 7) Lirik, epik ve dramatik türleri olan dini veya dindışı konuları içeren Klasik Batı Müziği türü - Sıkıntı verme, üzme (eski dil). 8) Sevgi bağlılığı (eski dil) - Damarlarımızda dolaşan - Derenin büyüğü olan akarsu çeşidi.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Marksizmin Rusya'ya girişinde önemli payı olan, RSDİP'nin kuruluşuna önderlik eden Rus siyaset adamı. 2) Genellikle güncel konuları yergili bir dille ele alan, sahne ile seyirci arasında bağlantı kurabilen müzikal tiyatro türü. 3) Bir tür içki - Tersi eden, yapan (eski dil). 4) Ajans Press'in simgesi - Ağaç kesmeye yarar. 5) Doğuda çok kullanılan ve hayvan dışkısından yapılan bir yakacak. 6) Nispet - Su akıtmak için yere açılan oluk. 7) Tersi bir bitki ve bundan yapılan kumaş - Tersi dünyanın uydusu. 8) Bir besin - Turunçgillerden bir meyva. 9) Tamamı, bütün. 10) İnce barsağın bir şişe dolanarak kızartılmasıyla yapılan bir tür kebap türü. 11) Bir nota - Kimyada kalayın simgesi - Tersi çok olmayan, yetersiz. 12) Üst değil - Hadise vaka.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	M	U	S	T	A	F	A	S	U	P	H	İ
2	Ü	T	Ü	■	B	İ	L	İ	M	S	E	L
3	R	■	R	■	A	Z	A	P	■	A	L	E
4	İ	T	M	E	■	A	L	A	R	G	A	■
5	T	R	E	M	A	N	■	H	E	■	■	D
6	■	E	N	A	T	■	Z	İ	F	İ	R	İ
7	A	N	A	D	O	L	U	■	■	B	U	Z
8	F	■	J	İ	N	E	K	O	L	O	J	İ

NORODOM SİHANUK:

"Hanoi, Vietnam imparatorlarının yolundan gidiyor"

"Rusya ve Vietnam, Kamboçya işgalini birlikte planladılar"

● "Tüfeğin namlusu şimdi de Tayland'a çevrili"

● "ABD'nin Vietnam'ı kınamasına memnun olduk"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Amerika'da yayınlanan Newsweek dergisinin muhabiri Raymound Caroll'la, bir söyleşide bulunan Demokratik Kamboçya'nın Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyindeki yüksek temsilcisi Norodom Sihanuk, Kamboçya'ya saldırmadan önce, Rusya'nın ve Vietnam'ın Moskova'da bir askeri planlama toplantısı yaptıklarını söyledi. Vietnam ile Rusya arasında imzalanan "Dostluk ve İşbirliği" anlaşmasının, gerçekte askeri bir pakt olduğunu belirten Sihanuk, bunun, Rusların Kamboçya'nın istila edilmesiyle yakından ilgilendiklerini gösteren bir kanıt olduğunu ifade etti. Sihanuk, diğer bir kanıtta, Güvenlik Konseyinde dedi ve şöyle devam etti: "Ruslar ve uyduları Vietnam'ın istilasını destekliyorlar."

HANOİ, VİETNAM İMPARATORLARININ YOLUNDA

"Hanoi'nin Güneydoğu Asya'daki emelleri nelerdir?" şeklindeki bir soruyu Sihanuk, şöyle yanıtladı:

"Hanoi, Vietnam imparatorlarının yolundan yürüyor. Vietnam, 15. yüzyıldan bu yana hiç bir zaman Kamboçya'yı yutma çabalarından vazgeçmedi. Kamboçya'yı birden yutmak mümkün olmadığı için Hanoi bu emelini adım adım gerçekleştirmeye çalışıyor. Fam Van Dong, Le Duan ve diğer Vietnamlı 'komünist' liderler ABD'ye karşı verdiğimiz savaş sırasında, bana Kamboçya'yı asla istila etmeyeceklerine ve sınırlarımız üzerinde hiç bir hak iddia etmeyeceklerine dair teminat vermişlerdi. Şimdi imparatorlarla aynı politikayı güdüyorlar."

Sihanuk Kamboçya'daki askeri durumla ilgili olarak da Pol Pot'un başında bulunduğu Kamboçya Devrimci Halk Ordusunun direnmeye devam ettiğini bildirdi. "Pol Pot'la irtibatınız var mı?" şeklindeki soruyu ise şöyle yanıtladı: "Evet, ormanlık bölgedeki radyoyla ve Pekin yoluyla. Çin'den yardım alınması açısından bir müşkülat yok. Ancak alınan silah ve erzağın gerillalara ulaştırılması sorun oluyor."

TÜFEĞİN NAMLUSU ŞİMDİ DE TAYLAND'A ÇEVRİLİ

Açıklamalarında Tayland konusuna da değinen Sihanuk, Bangkok'un "çok korktuğunu" söyledi ve şöyle devam etti: "Çünkü tüfeğin namlusu, şimdi onlara çevrili. Daha önce Kamboçya, bir tampondu. Şimdi Tayland ve Vietnam komşu oldular."

Demokratik Kamboçya'nın Güvenlik Konseyindeki yüksek temsilcisi, Carter yönetimiyle ilişki kurup kurmadığı yolundaki bir soruyu şöyle yanıtladı:

"Burada iki hafta kalmayı tasarlıyorum. Daha sonra Washington'a gidip, Dışişleri Bakanı Cyrus Vance ile görüşeceğim. Elçi Andrew Young, Vance'nin benimle görüşmekten memnun olacağını söyledi.

ABD'NİN VİETNAM'I KINAMASINA MEMNUN OLDUK

"Vietnam saldırısının ABD tarafından kınanmasına çok memnun olduk. Belki de ABD, birçok müttefiğini de etkileyerek, Kamboçya halkının, Vietnam'ın hamiliği altında değil de, özgür ve bağımsız olarak yaşamasını kabul etmeleri için Vietnam'a ve Rusya'ya daha fazla baskı yapabilir."

İŞGALDEN ÖNCE HALK MUTSUZ YA DA BASKI ALTINDAYMIŞ GİBİ GÖRÜNMÜYORDU

Söyleşinin sonunda Demokratik Kamboçya'nın işgalden önceki iç durumuyla ilgili soruları da yanıtlayan Sihanuk, ülkesindeyken kimseyle ilişki kuramadığını, ancak Pol Pot hükümetinin kendisini hiç bir zaman tehdit etmediğini belirtti. Sihanuk, Pol Pot hükümetinin katliamlara giriştiği yolundaki iddialara inanıp inanmadığı yolundaki soruyu şöyle yanıtladı:

"Bunu yabancı radyolardan duydum. Fakat bunun için bir kanıtım yok. Yılda üç dört kez pirinç tarlalarında çalışanları görmem için beni kırlık alanlara götürürlerdi. Çalışan halk mutsuz ya da baskı altındaymış gibi görünmüyordu. Tersine iyi beslenmiş görünüyordu. Fakat kuşkusuz, ibadet yoktu. Pagodaları, kooperatif ve pirinç tarlaları yaptılar."

Bilindiği gibi, pagoda Kamboçya'da tapınaklara verilen addır.

İşte Çin'de yeni "Pinyin" imlası ile yazılmış bir pano.

Çin yeni bir alfabe kullanmaya başladı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti, 1 Ocak 1979 tarihinden itibaren yurt dışı yayınlarında yeni bir alfabe benimsediğini açıkladı. "Pinyin" adı verilen bu yeni alfabenin esas olarak Çin'in dış ilişkilerinde büyük ölçüde kolaylık sağlayacağı bildiriliyor.

Yeni alfabenin örnekleriyle beraber açıklanmasından sonra, Yeni Çin Haber Ajansının (Sinhua), İngilizce ve Fransızca bültenlerinde, Pekin Haberleri adındaki haftalık siyasal aktüalite dergisinin Fransızca, Almanca, İngilizce sayılarında, Çin isimleri "pinyin" alfabesine uygun bir şekilde yazılıyor.

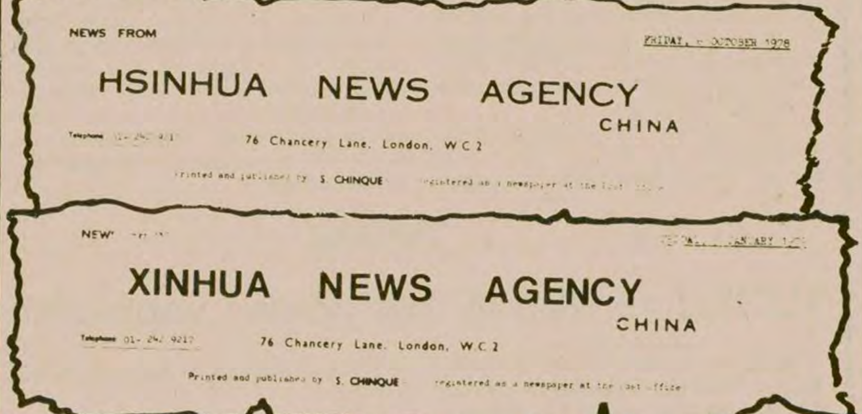
Bilindiği gibi, Çin dili alfabetik olmayan bir dildir. Çincede, sesler, harfler aracılığı ile yazıya geçirilmez. "İdeogram" adı verilen işaretler ve bir anlam bütünlüğü taşıyan hece kümeleri, Çincenin yazılı dil hazinesini oluşturur.

Örneğin, Çincede, bir tek işaret Türkçede ancak beş kelime ile ifade edilebilecek bir cümlenin anlamını dile getirebilir. Bu niteliği ile steno gibi kullanılma kolaylığı olmasına rağmen, Çincede o kadar çok "ideogram" vardır ki, dil bilgileri yazı dilini sadeleştirmek için yaklaşık iki bin işaretlik bir liste çıkarmak zorunda kalmışlardır.

"Pinyin" yönteminin kabulü, Çin'in özellikle yurt dışı ile haberleşmesine büyük ölçüde hizmet edecek. Çünkü eskiden teleks makinaları, yüzlerce hatta binlerce "ideogram"ı kağıda geçiren tuşlardan oluşuyordu. Yazı makinalarının durumu da aynıydı. Oysa ki şimdi kabul edilen alfabe ile, bu makinalar çok daha pratik hale getirilecek ve latin alfabesini bilen herkes tarafından kolaylıkla kullanılacaktır.

"Pinyin" alfabesi aslında Çin'de 1958'lerden bu yana bazı dil bilginleri tarafından kullanılmaktaydı.

Yeni yöntemin kabul edilmesiyle birlikte Batı basını da bundan böyle Çin isimlerini yeni alfabe ile yazacağını açıkladı. Fransız "Le Monde" gazetesi, bir süre için yeni alfabe ile yazılmış isimlerin yanına, eski yöntemle yazılmış isimleri de parantez içinde ekleyeceğini yazdı. Alman "Spiegel" dergisi ise Çin'deki bu yeni değişikliği alaycı bir tavırla karşıladı.

Yeni Çin Haberler Ajansının yeni ve eski yazılışı.

İsrail, Lübnan kıyılarını üçüncü kez top ateşine tuttu

● İsrail Bakanlar Kurulunun ABD barış planını reddetmesi üzerine Atherton, İsrail'deki temaslarını uzattı

● Ürdün Kralı Hüseyin, ABD ve FKÖ arasında ilişki kurulmasını sağlamak üzere temaslarda bulunuyor

BEYRUT (THA)

İsrail topçu birlikleri son bir hafta içinde Güney Lübnan sahillerini üçüncü kez top ateşine tuttular. Bütün bir gece boyunca süren topçu ateşi sırasında, özellikle Nabakia kentinin önemli hasar gördüğü bildirildi.

Bölgedeki kaynaklar top ateşi sırasında, büyük bir şans eseri can kaybının meydana gelmediğini belirtiyorlar.

Öte yandan, Beyrut'un doğusunda da Hıristiyan milislerle Filistinliler arasında yoğun çarpışmalar meydana geldi. Çarpışmalar sırasında roket ve makinalı tüfeklerin kullanıldığı açıklandı.

ATHERTON İSRAİL GEZİSİNİ UZATTI

Carter'ın özel temsilcisi Alfred Atherton, İsrail Bakanlar Kurulunun ABD'nin Orta Doğu konusundaki planını reddetmesi üzerine, İsrail'deki gezisini uzattı.

Bakanlar Kurulunun önceki gün yaptığı toplantıdan sonra bir açıklamada bulunan İsrail Başbakanı Menahem Begin, Bakanlar Kurulunun çok önemli kararlar aldığını söyledi ve bu kararın Atherton'dan başka herhangi bir yetkiliye açıklanmayacağını belirtti.

ABD özel temsilcisinin, İsrail'deki temaslarını tamamladıktan sonra, Kahire'ye geçmesi bekleniyor.

HÜSEYİN'İN GİRİŞİMLERİ

Ürdün Kralı Hüseyin'in ABD ile FKÖ arasında görüşmeler yapılabilmesi için girişimlerde bulunduğu bildiriliyor. Amerikan Time dergisine bir demeç veren Ürdün Kralı Hüseyin, ayrıca, Mısır Devlet Başkanı Sedat'ın, bundan sonra İsrail'le yapacağı barış görüşmelerinde Batı Ürdün sorununa karışmamasını istedi. Hüseyin, Batı Şeria ve Gazze bölgelerinin geleceği hakkında karar verme yetkisinin sadece Filistinlilerde olduğunu belirtti.

Öte yandan aynı dergiye bir demeç veren Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat da Ürdün Kralı Hüseyin'in, İsrail'le görüşmelere başladığından beri kendisini yanlış anladığını söyledi. Sedat ayrıca, Orta Doğu'da bir barış anlaşmasının imzalanması konusunda da iyimser olduğunu ifade etti.

DANİMARKA DENİZ KUVVETLERİ KOMUTANI:

"Doğu Avrupa ülkelerinin denizlerdeki faaliyeti Danimarka için büyük bir tehdit unsurudur"

KEMAL KOÇ KOPENHAG'TAN bildiriyor

Danimarka Deniz Kuvvetleri Komutanı Amiral Thostrup, Doğu Avrupa ülkelerinin denizlerdeki faaliyetlerinin Danimarka için büyük bir tehdit unsuru olduğunu söyledi.

Sövaernet dergisine bir demeç veren Amiral Thostrup, Danimarka Hükümetinin bu konuda son derece uyanık olması gerektiğini belirtti

Danimarka Deniz Kuvvetleri Komutanı, Varşova Paktı ülkelerinin, Danimarka çevresindeki denizlerde bulundurdukları gücün, Danimarka'nınkinden beş misli daha fazla olduğuna işaret etti ve bu deniz filolarının her geçen gün yeni yeni silahlarla donatıldığını söyledi. Sovyet ticaret ve balıkçılık filolarının da Batı Avrupa için bir ekonomik ve siyasi baskı aracı olduğuna değinen Thostrup, Danimarka'nın kısa zamanda deniz gücünü artırması gerektiğini vurguladı.

Savunma Bakanlığının, modern hücumbotlar, avcı botları ve yeni denizaltılar alınması yolundaki kararının çok olumlu olduğunu söyleyen Danimarka Deniz Kuvvetleri Komutanı, deniz kuvvetlerinin yine de yeterince güçlü sayılamayacağını belirtti.

F.ALMANYA'DA BİR DOĞU ALMAN CASUSU POLİSİN ELİNDEN KAÇTI

● Kaçan casusun, teknik konularda bilgi aktardığı ve yakalanan diğer dört casusun şefi olduğu sanılıyor

KARLSRUHE (AJANSLAR)

Federal Almanya'nın Karlsruhe kentinde yakalanan yüksek düzeydeki bir Doğu Alman casusu polis merkezine götürülürken, otomobilden atlayarak kaçtı.

Federal Almanya Başsavcılarından Kurt Rebmann'ın açıkladığına göre, Karlsruhe Nükleer Araştırma Merkezinde muhasebeci olarak çalışan Reiner Paul Fülle adındaki Doğu Alman casusu, kaçtığı sırada, soruşturma için Emniyet Müdürlüğüne götürülüyordu ve henüz zanlı olduğu için de kendisine kelepçe takılmamıştı.

Federal Alman yetkilileri, söz konusu casusun, önemli görevler üstlendiğinin sanıldığını ve yakalanan diğer dört casusun yöneticisi durumunda olduğunu belirtiyorlar. Yakalanan casuslar, daha çok teknik konularda Doğu Almanya'ya bilgi aktarıyorlardı.

Bilindiği gibi, geçtiğimiz günlerde Federal Almanya'ya sığınan bir Doğu Alman gizli polis şefi, birçok belgeyi beraberinde getirmiş ve bu belgelere dayanılarak, Federal Almanya'da yoğun bir casusluk soruşturmasına başlanmıştı.

DOĞU ALMANYA'NIN MİSİLLEMESİ

Federal Almanya'da bu olaylar gelişirken, bu kez de Doğu Alman yetkilileri bir açıklama yaparak, bir Federal Alman haberalma görevlisinin, elinde pek çok belgeyle birlikte Doğu Almanya'ya sığındığını bildirdiler.

Açıklamanın ardından konuyla ilgili olarak bilgi veren Federal Alman Savunma Bakanlığı, bir memurlarının kayıp olduğunu, ancak bu memurun haberalma görevleriyle bir ilgisi bulunmadığını belirtti.

Birleşme yolunda yeni bir adım

MISIR İLE SUDAN YENİ BİR ANLAŞMA İMZALADI

● İki ülke arasında çok yönlü bir anlaşma imzalandı

KAHİRE (THA)

Mısır ile Sudan arasında, iki ülkenin ekonomik, sosyal ve kültürel alanda birleşmesini sağlayacak bir anlaşma imzalandı.

Bilindiği gibi iki ülke parlamenterleri, Sudan'ın başkenti Hartum'da bir araya gelerek, birleşme sorunlarını görüşmeye başladılar.

Mısır ile Sudan arasında imzalanan bu anlaşma, iki ülkeyi birbirine bağlayacak önemli bir karayolu yapımını da kapsıyor.

Bu arada bir açıklama yapan Mısır Başbakanı Mustafa Halil, imzalanan anlaşma ile bundan böyle Mısır ve Sudan halkları arasında bilgi alış-verişinin de mümkün olacağını belirtti.

Cezayir'de yeni devlet başkanı seçimi 7 Şubatta yapılacak

CEZAYİR (AA)

Cezayir eski devlet Başkanı Bumedyen'in yerine, yeni devlet başkanının 7 Şubatta seçileceği açıklandı. Böylece Cezayir Anayasasına göre eski başkanın ölümünden en geç 45 gün sonra yapılması gereken seçimler bu sürenin dolmasına 2 gün kala yapılmış olacak.

ÇİĞDEM KÖMÜRCÜOĞLU

FRANSA

Araştırmacı Jhibau'nun kitabı, bir gazetenin tarihini ve yapısını inceliyor

34 yıllık Fransız gazetesi: Le Monde

● **Dünyanın en önemli gazetelerinden biri olan "Le Monde" insan haklarını savunduğu için Moskova'nın saldırılarına hedef oldu**

Dünyada bazı gazeteler, yayınlandıkları ülkelerin sınırlarını aşar ve "uluslararası çapta gazete" niteliğini kazanır.

İşte bunlardan biri de Fransız "Le Monde" (Dünya) gazetesidir. Amerika'da New York Times veya Washington Post, İngiltere'de "rahmetli" Times, Almanya'da Die Welt veya Frankfurter Allgemeine Zeitung da dünya basın tarihinde adından söz edilen gazetelerdir.

GAZETENİN TARİHİ TARİHİN GAZETESİ

Paris'te Aralık ayı içinde yayınlanan bir kitapta ('Le Monde' Bir Gazetenin tarihi, tarih içinde bir gazete) Jacques Thibau, 'Le Monde' gazetesinin 34 yıllık tarihini ve yapısını inceliyor. Gazetenin şimdiye kadar yayınlanmış olan yaklaşık 10 bin nüshasını inceleyen araştırmacı, Le Monde ile Fransız siyasal ve sosyal hayatı arasındaki ilişkileri ele alıyor.

Fransız araştırmacısı Thibau, kitabında gazetenin temel direklerini şöyle sıralıyor: Katolik anlayış, liberalizm ve bilimsel bakış açısı. Araştırmacı, 'Le Monde'un "Geleneksel değer yargılarından hareket ederek Fransız toplumunu modernleştirme çabasına katıldığını" yazıyor.

Thibau'nun tahlilleri Fransız kamuoyunda çeşitli yankılar uyandırdı. Örneğin 'Le Canard Enchaine dergisinin eleştirmeni, Thibau'nun görüşlerini değerlendirirken, 'Le Monde'un aşırı bir şekilde yerleşik düzen yanlısı, olduğunu söylüyor.

LE MONDE VE SOSYAL DÜZEN

Gazetenin genel ideolojik eğilimini liberal-demokrat olarak niteleyebiliriz. Fransız burjuvazisinin 1789'da kazandığı demokrasi ruhu bugün büyük ölçüde "Le Monde"da yaşamaktadır. Zaten bu tutumu yüzünden, Fransız hakim sınıflarının en gerici kesimleri iki kez, büyük paralar harcayarak bir "anti-Le Monde" gazete çıkarmaya çalışmışlar, ancak her iki girişimleri de sonuçsuz kalmıştı.

Ne var ki, Le Monde Fransa'daki mevcut sosyal düzen ile bütünleşmiştir. Kiminin "gazetelerin cumhurbaşkanı" diye nitelediği Le Monde aslında adeta kamu hizmeti gören bir kurum haline gelmiştir. Onun bu niteliği Le Monde'u bazı "uluslararası çaplı gazetelerden" ayırır. Örneğin, "Le Monde", hiç bir zaman "Washington Post'un yaptığı gibi bir Watergate skandalını ortaya çıkaracak yapıya sahip değildir.

SON DERECE UZMANLAŞMIŞ MUHABİR AĞI

Dünyanın hemen hemen bütün ülkelerinde son derece uzmanlaşmış bir muhabir ağına sahip olan "Le Monde" doğrudan bir haber gazetesi olmaktan çok, bir haber-yorum gazetesidir.

Le Mond gazetesi, siyasi alanda Kremlin'in yayılmacı emellerine ve eylemlerine karşı çıkmaktadır. Sovyetler Birliği'nde insan haklarının çiğnenmesini kınadığı için zaman zaman 'Pravda' ve "TASS"ın saldırılarına hedef olmuştur.

"LE MONDE"
HISTOIRE D'UN JOURNAL
UN JOURNAL DANS L'HISTOIRE
JACQUES THIBAU
JEAN CLAUDE SIMOEN

LE MONDE
Bir gazetenin tarihi
Tarih içinde bir gazete

Üçüncü Dünya ülkelerine karşı tutumu da genellikle olumludur. Ne var ki, Çin Halk Cumhuriyeti konusunda gazetenin tutumu daha çok Moskova'nın tutumunu andırmaktadır. Oysa ki iki yıl öncesine kadar, gazetenin Pekin muhabiri olan Alain Bouc, Çin gerçeğini bütün açıklığı ile anlatan haberler ve makaleler kaleme almıştı. Bouc, Çin'den döndükten sonra iki kitapta izlenimlerini toparlama fırsatını da buldu.

Ancak gazete Dörtlü Çetenin yıkılmasından sonra Moskova'nın şiddetlendirdiği Çin düşmanlığı kampanyasına büyük ölçüde katıldı. Le Monde'un şimdiki Pekin muhabiri, Alain Jacob, iğneleyici deyimler ve kuşku yayan üslubuyla Çin'deki gelişmeleri doğru bir şekilde okuyucularına aktaramıyor.

Bütün bu nitelikleriyle Le Monde gazetesi, bugün Fransa'da en çok satan ikinci gazete durumundadır. 1.80 franka satılan gazete, günde ortalama 30-40 sayfa yayınlamaktadır.

MUSTAFA GENÇER

ISVIÇRE

İsviçreli bakanların Afrika ve ABD gezisi

İsviçreli bakanların Afrika ve ABD'de yaptıkları dış geziler sürüyor. Dışişleri Bakanı Aubert'in 5 Afrika ülkesine yaptığı gezi 2 haftalık bir süreyi kapsıyor. Gezinin programında bulunan ülkeler sırasıyla Nijerya, Kamerun, Fildişi Sahili, Yukarı Volta ve Senegal. Bakan, bu ülkelerdeki yetkililere, İsviçre'nin dış politikasını anlatacak ve Afrika ülkelerinin sorunlarına duyduğu ilgiyi göstermeye çalışacak. Bu ülkelerin devlet başkanlarıyla da görüşüp onların fikirlerini alacak. Kuzey-Güney diyaloğu ile ilgili olarak da fikir alışverişinin yapılacağı bildirilen gezi sırasında, Isviçre'nin 5 Afrika ülkesinin kalkınmasına yapabileceği ekonomik katkılar görüşülecek. İsviçre bu ülkelere 1977 senesinde kalkınma ve işbirliği çerçevesinde 8.6 milyon frank yardımda bulunmuştu.

Gezinin ilk durağı olan Nijerya, Afrika politikasında etkin bir rol oynamaktadır. "Tarafsızlığını" korumaya çaba gösteren İsviçre, Afrika ülkeleriyle olan ilişkilerini geliştirmek istiyor.

İsviçre Dışişleri Bakanının Nijeryalı bir gazetecinin sorularını cevaplarken Güney Afrika'daki ırkçı rejimi kınaması ve İsviçre'nin daha 1963'de Birleşmiş Milletler kararından önce Güney Afrika'ya silah ambargosu uyguladığını hatırlatması, İsviçre'nin bu isteğini gösteriyor. İki ülkenin yayınladığı ortak bildiride, apartheid (ırk ayrımı) mahkum ediliyor.

Ortak bildiride yer alan görüşler arasında, Birleşmiş Milletler'in uluslararası sorunların çözümünde etkinliğini artırması isteği de belirtildi. Her iki ülke de Afrika ülkeleri arasında çıkan anlaşmazlıkların görüşmeler yoluyla barışçı bir şekilde çözülmesi için görüş birliğine vardılar.

SAVUNMA BAKANI ABD'DE

Savunma Bakanı Gnaegi'nin ABD'ye yaptığı gezi ise silah alımıyla ilgili. İsviçre bir süreden beri silahlanmasını artırarak ordusunu yeniden düzenliyor. ABD'den Tiger adlı savaş uçakları alacak. Fakat ilgililer askeri malzeme satın alımında bazı pürüzlerin çıktığını belirtiyorlar. Ülkenin başkenti Bern'den sızan haberlere göre, Jeanmaire adlı İsviçreli bir generalin daha önce Sovyetler hesabına casusluk yapmış olması nedeniyle, Amerikalılar İsviçre'ye modern silahlar vermekte isteksiz davranıyorlar. İki sene önce İsviçre ordusundan Jeanmarie adlı general savunmayla ilgili bilgileri Ruslara vermiş, olayın ortaya çıkması üzerine 18 sene hapse mahkum olmuştu. Savunma Bakanı Gneagi, Amerika'daki temasları sırasında "tarafsız" bir ülke olmasının, İsviçre'nin casusluk faaliyetlerine hedef olmayacağı anlamına gelmediğini Amerikalılara hatırlatacak.

Grev kararının yasal süresi doldu

Et ve Balık Kurumu işyerlerinde grev oylaması yapılıyor

● Bursa Et Kombinasında işçiler Tek Gıda-İş' in grev kararına "hayır" dedi

● Elazığ Et Kombinasında cumartesi günü grev oylaması yapıldı, Konya' da pazartesi yapılacak

● Ankara ve Zeytinburnu Et Kombinaları ile Haydarpaşa Soğuk Hava Deposunda yetkili sendika henüz belirlenmedi

● Tek Gıda-İş ve Gıda-İş' in Et ve Balık Kurumu işyerlerinde aldığı grev kararının bekleme süresi doldu

İŞÇİ SERVİSİ

Türk-İş'e bağlı Tek Gıda-İş Sendikası ile DİSK'e bağlı Gıda-İş Sendikasının Et ve Balık Kurumu işyerlerinde aldığı grev kararının süresi dolarken, bazı işyerlerinde grev oylaması yapılıyor. Son olarak Bursa Et Kombinasında yapılan grev oylamasında işçiler Tek Gıda-İş'in aldığı grev kararına hayır dediler.

Bursa Et Kombinasında 187 işçinin isteği üzerine önceki gün grev oylaması yapıldı. İşyerinde çalışan 369 işçiden 149'u greve evet, 161'i ise hayır oyu kullandı. Tek Gıda-İş'in grev oylamasını kaybetmesi üzerine işyerindeki yetkisi düştü. DİSK'e bağlı Gıda-İş yetkilileri bir açıklama yaparak işyerinde kendilerinin yetkili olduğunu belirttiler.

Öte yandan öğrenildiğine göre Elazığ Et Kombinasında Cumartesi günü grev oylamasına gidildi. Önümüzdeki Pazartesi günü de Konya Et Kombinasında grev oylaması yapılacak. 1000 işçinin çalıştığı Ankara Et Kombinasında Haydarpaşa Soğuk Hava Deposu ile Zeytinburnu Et Kombinasında ise yetkili sendikanın henüz belirlenemediği bildiriliyor.

SENDİKALAR NE İSTİYOR?

Gıda-İş Sendikası Et ve Balık Kurumu işyerlerinde sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmelerinde ücretlere iki yıl için 175-175 lira zam yapılmasını, kıdem tazminatının 45 güne, ikramiyelerin de 3'e çıkarılmasını istedi. Sosyal haklarda ve iş güvenliği konularında anlaşma sağlanamaması üzerine sendika 4 bin işçi adına grev kararı aldı. Grev ilanının bekleme süresi 18 Ocak günü doldu.

Tek Gıda-İş Sendikası ise toplusözleşme görüşmelerinde 110 maddeden 75'inde anlaşmazlığa düştü.

Uyuşmazlıkla ilgili olarak THA Ajansı muhabirine bir açıklama yapan Tek Gıda-İş Bursa Şubesi Başkanı Murat Parlakgül şöyle dedi:

"Biz Uzlaştırma Kurulunun belirlediği 1. ve 2. yıl işçilere 110'ar lira ücret zammı yapılmasını benimsedik. Ayrıca işçilerimize 3 maaş ikramiye verilmesi de kabul edildi. Ancak işveren iş güvenliği açısından isteklerimizi kabul etmiyor. Disiplin Kurulunun kaldırılmasını istiyor. Buna karşıyız."

GIDA—İŞ SEK'DE SÖZLEŞME İMZALADI

Gıda-İş ile Süt Endüstrisi Kurumu arasında 7 işyerinde sürdürülen toplu sözleşme görüşmeleri anlaşmayla sonuçlandı. Varılan anlaşmaya göre işçilerin ücretlerine 1. ve 2. yıllar için 90'ar lira zam yapıldı ve 3 maaş ikramiyenin yanı sıra biner lira aile yardımı yapılması da karara bağlandı.

Öte yandan Gıda-İş'in Ünilever, Tariş ve İstanbul'da 6 fırında toplu sözleşme görüşmeleri sürdürdüğü bildiriliyor.

İSDEMİR için sözleşme görüşmeleri bugün başlıyor

İSTANBUL(THA)

İskenderun Demir Çelik İşletmeleri tesisinde çalışan 16 bin 400 işçiyi kapsayacak toplu iş sözleşmesi görüşmelerine bugün Ankara'da başlanıyor.

İşyerinde yetkiyi kısa bir süre önce alan bağımsız Çelik-İş sendikası genel başkan yardımcısı Mehmet Şirin THA muhabirine yaptığı açıklamada bugün başlayacak görüşmelerde daha önce Karabük'te imzaladıkları sözleşmenin aynısının İskenderun'daki işçiler için de geçerli olmasını isteyeceklerini söyledi.

Çelik-İş genel başkan vekili açıklamasında sözleşme görüşmelerinin yetki mücadelesi kadar uzun süreceğini sanmadıklarını ve sözleşmeyi bir günde bitirme umudunda olduklarını belirtti.

Sunta grevinde davulzurna çalıyor. Alınterinin hakkını istiyorlar!

25 yıldan beri ilk defa greve çıktılar

Sunta işçilerinin grevi başarıyla sürüyor

● Resmi istatistiklere göre Sunta fabrikası en çok kâr eden kuruluşlar arasında

● İşçiler "haklarımızı alıncaya kadar grevimizi sürdüreceğiz" dediler

Türkiye'nin en çok kâr eden 100 kuruluşundan biri olan Sunta işvereni işçilerin taleplerine "Evet" diyene kadar bu halay durmayacak.

İSTANBUL (ÖZEL)

Kartal'da kurulu Sunta Fabrikası işvereni ile DİSK'e bağlı ASİS Sendikası arasında sürdürülen toplu iş-sözleşmesi görüşmelerinde anlaşma sağlanamayınca, 447 sunta işçisi 25 yıldan beri ilk defa greve başladı.

Grev Komitesi Başkanı Ali Haydar Çelik şu açıklamayı yaptı:

"Sendikamızın iyi niyetli girişimlerine rağmen işveren, resmi istatistiklere göre en çok kâr yapan 100kuruluştanbiri olduğu halde anlaşmaya yanaşmamıştır. Bilhassa Pazar mesaisi ve primlerde diretmiştir, işçi arkadaşlarımızın hepsi grev yerinde beklemektedir, hakkımızı alıncaya kadar grevimizi sürdürmeye kararlıyız."

Grev çadırlarını kuran işçiler, sendikanın verdiği önlükleri ve görevli kolluklarını takarak getirdikleri davul ve zurnayla birlikte ısınmak için meydanda yaktıkları ateş etrafında sevinçli bir şekilde halay çekiyorlardı.

Grevdeki işçiler arasında en yaşlı ve en kıdemli olan Recep Uygar ve Ali Canverenler genç arkadaşlarıyla birlikte omuz omuza mücadele ediyorlar. 25 yıldan beri çıktıkları grev için şöyle dediler:

"Bizler bu fabrikada işimizin piri olduk, kaynak ve montajcılıkta yapamadığımız bir insan kaldı! Yine de işveren hakkımızı vermiyor, arkadaşlarla birlikte hakkımızı alıncaya kadar mücadelemizi sürdüreceğiz."

Fabrikanın en eski iki işçisi: "Kaynakla her işi yaptık. Yapmadığımız bir insan kaldı! İşveren göz nurumuzun karşılığını niye esirger?"

Yetkililer, Libya'daki işçilerimizin talepleriyle ne zaman ilgilenecek?

LİBYA'DA ÇALIŞAN TÜRKİYELİ İŞÇİLER SORUNLARINA SAHİP ÇIKILMASINI İSTEDİLER

● Bir bildiri yayınlayan işçiler Libya'da çok kötü şartlarda ve düşük ücretlerle çalışmak zorunda bırakıldıklarını açıkladılar

● Libya'ya giden işçilere ikinci bir mukavele imzalatılıyor. Önceki mukaveleden daha düşük ücretle çalışmaya zorlanıyorlar

İŞÇİ SERVİSİ

Libya'da çalışan Türkiyeli işçilerin sorunlarıyla ilgili bir açıklama yapılarak yetkililerin bu konuya ivedilikle eğilmeleri istendi. Libya'daki bir grup Türkiyeli işçi imzasıyla yayınlanan bildiride işçilerimizin çeşitli sorunları sıralanarak bu ülkede hiç bir sosyal hakka sahip olmadan perişan bir halde çalışmak zorunda kaldıkları bildirildi.

Bildiride Libya'ya işçi gönderme işlemlerini yürüten İş ve İşçi Bulma Kurumu'nun çalışma koşulları ve işçi isteyen şirketlerle ilgili herhangi bir araştırma yapmadan sevkiyatta bulunduğu belirtildi. İşçilerimizin Libya'ya ayak basar basmaz gönderildikleri şirket yetkilileri tarafından pasaportlarının ellerinden alındığı, bazılarının ise karşılamaya gelen olmadığı için günlerce parklarda aç sefil beklemek durumuyla karşı karşıya kaldıkları bildiride anlatılıyor.

DÜŞÜK ÜCRETLE İKİNCİ MUKAVELE

Bu arada Libya'ya giden işçilerin Türkiye'de hazırlanan mukaveleden ayrı ikinci bir mukavele imzalamaya zorlandıkları, bu mukaveleyle düşük ücretler verildiği belirtilmektedir. Bildiride bu gibi işlemlerin özellikle Türk şirketleri tarafından sık sık uygulandığı ifade edilmektedir.

Libya'daki çalışma koşulları ile ilgili bildiride şunlar anlatılmaktadır:

"Sağlık koşullarına uygun olmayan, insanların oturması olanaksız yerlerde yatıp kalkmaya zorlanıyoruz. Bu haksızlığa karşı çıktığımız zaman kimliğimiz, pasaportumuz, kazanmış olduğumuz haklarımız ve aylıklarımıza el koyup bizi sokağa atıyorlar."

"Oturma izinleri bir seneye yakın sürede çıkarılmakta, bunun sonucu biriktirdiğimiz parayı Türkiye'ye gönderememekteyiz. Ayrıca çoğunluk işyerlerinde 4 ila 6 ayda bir maaş verilmekte, sürekli olarak ücret alacaklarımız içeride tutulmaktadır."

DÖVİZ KAÇAKÇISI TÜRK ŞİRKETLERİ

Çalışma koşulları hakkında ayrıca iş kazaları ve hastalık durumunda işçilerin dil bilmemeleri ve şirketin tercüman bulmaması yüzünden yanlış tedaviler uygulandığı, bazı işçilerin bu nedenle sakat kaldığı ve bazı işçilerin ise hayatını kaybettiği açıklanmaktadır.

Diğer yandan bildiride Libya'daki Türk şirketlerinin çeşitli yolsuzluklarına da değinilmekte, Libaş-Türk şirketiyle Sezai Türkeş - Fevzi Akkaya şirketlerinin işçi sırtından döviz kaçakçılığı yaptıkları kaydedilmektedir.

KARAYOLLARI YÖNETİCİLERİ MHP PROPAGANDASI YAPIYOR

Öte yandan Libya'da ihale almış bulunan Karayolları Genel Müdürlüğü yol yapım yöneticilerinin görevlerinin dışında sürekli MHP propagandası yaptıkları belirtiliyor. Bu kişilerin CHP sempatizanı işçileri izine yollayarak dönüşlerini engelledikleri de ifade ediliyor.

TÜRKÇE YAYINLAR LİBYA'YA SOKULMUYOR

Bildiride daha sonra işçilerimizin kültür, sendikalaşma ve grev hakkı gibi konulara yer verilerek şunlar anlatılmaktadır:

"Libya'da bütün ülkelerin yayınları serbestçe satılırken Türkçe yayınların Libya'ya sokulmaması, bizlerin ülkemiz ve kültürümuzle bağımızı iyice zayıflatmaktadır. . .

"Libya'da sendikalaşma ve grev hakkı vardır. Ancak Türk işçileri bu haklardan yararlanamamaktadır. Devletler arasında temel hak ve özgürlükler doğrultusunda yapılacak görüşmeler Türkiyeli işçilerin bu haklarını da gerçekleştirebilir."

Bildiride Türkiye Büyükelçiliği konusunda da elçilik mensuplarının Libya'da iş yapan şirketlerle ilgilendiği ve Çalışma Ateşeliği de dahil yetkililerin işçilerimizin sorunlarına kayıtsız kaldıkları belirtiliyor.

Bildirinin sonunda ise Libya'daki işçilerimizin taleplerine yer verilmektedir. 14 madde de toplanan bu talepler arasında işçilerimizin ekonomik, sosyal ve demokratik sorunlarına çözüm istenmektedir.

İşçilerin talepleri:

1. Libya'nın iklimi, yaşam ve sosyal şartları esas alınarak, iki ülke arasındaki Sosyal Güvenlik Anlaşmasına, işçilere sosyal hakların tanınması ile ilgili bir maddenin konulması ve bu şekilde sağlanan hakların işlerliği ve geçerliliğinin yetkili kurumlarca güvence altına alınması,
2. Türkiyeli işçilerin ekonomik ve sosyal haklarının korunması doğrultusunda, Libya Sendikalar Birliği ile anlaşmaya gidilerek, sendika kurulması ve sendikal hakların sağlanması,
3. Libya'da çalışmakta olan diğer ülkelerin işçileri gibi, Türkiyeli işçilerin de dernek, lokal vb. kurmaları amacıyla gerekli girişimlerde bulunulması,
4. İşçilerin sağlık ve yaşamlarına uygun konut sorununun çözümü yönünde çalışmalar yapılması, "koğuş" düzeni içinde kalınan işyerlerinin denetlenerek düzeltilmesi doğrultusunda girişimlerin yapılması,
5. Para transferi konusunda, Libya'nın özel şartları incelenerek kesin ve kalıcı çözümler bulunması, bu konuda ayrıca şirketlerin de denetime tabi tutulması. (Geçmişte Libya'yı ziyaret eden her bakan, Türkiye'ye dönüşünde yayın organlarına verdiği demeçte, bu konuyu hükümetler seviyesinde görüşerek çözümlediğini, artık para transferi sorunu olmadığını söyledi, durum ortada!)
6. İşçilerin oturma izinleri, sigorta işlemleri ve benzeri işlerinin süratlendirilmesi konusunda gerekli girişimlerde bulunulması,
7. Libya'da kesilen sigorta primlerinin Türkiye'ye aktarılması konusunda kesin anlaşmanın yapılması,
8. İşçilerin Türkiye'de izinde oldukları zaman ve ailelerinin sürekli olarak Sosyal Sigortalar ve Devlet hastanelerinde tedavi edilmesi, hastalık parasının SSK tarafından ödenmesi,
9. Çocuk parasının verilmesi ve işçinin işten çıkarılma halinde tazminat haklarının sağlanması,
10. İşçilerin sözleşme sonunda iş değiştirebilmeleri için gerekli evrakların sağlanmasında gösterilen güçlüklerin kaldırılması,
11. İşçilerin geliş-gidiş masraflarının, ilgili şirketlerce sağlanması,
12. İşçi çocuklarının eğitimi için Türkçe eğitim yapan okulların kurulması ve bu okullara Türkiye'den öğretmen sağlanması,
13. Halen Libya'da olup, çalışma müsaadeleri ve oturma izinleri bitmiş olan veya turist olarak gelmiş olan işçilerin de Sosyal Güvenlik Anlaşması hükümlerinden istifade etmeleri,
14. Libya'ya Türkçe yayınların sokulma yasağı yönündeki uygulamanın kaldırılıp, sürekli yayınların normal pazarlama içine girmesinin sağlanması, ayrıca Kültür Ateşeliği vasıtasıyla Kitaplık ve Kültür Merkezlerinin kurulması.

LİBYA'DAKİ TÜRKİYELİ İŞÇİLER ADINA BİR GRUP

Zilan, Maliye Bakanlığının kıdem tazminatını sınırlandıran genelgesini eleştirdi

ANKARA (AA)

Siirt bağımsız milletvekili Abdülkerim Zilan Maliye Bakanlığının 7 Aralık 1978 tarihli genelgesi hakkında bir açıklama yaparak, Bakanlığın Yargıtay'ın konuya ilişkin kararını dikkate almamasını eleştirdi ve bu uygulamadan vazgeçilip geçilmeyeceğini sordu.

Sözkonusu genelgede "Her yıl için asgari ücretin otuz günlüğünün 7,5 katından fazla kıdem tazminatı ödenmeyeceği bu tavanın fiili hizmet yılıyla çarpılmak suretiyle tazminat miktarının hesaplanacağı, asgari ücretin bir aylık tutarının 7,5 katının 24 ile çarpımı sonucu bulunan miktarın üstünde kalan kısmın vergiye tabi tutulacağının öngörüldüğünü, bu genelgenin Maliye Bakanlığının 5 Kasım 1976 yılında yayınladığı genelgenin aynısı olduğunu, oysa bunun da Yargıtay'da işçiler lehine değiştirildiğini hatırlattı.

Maliye Bakanının bu konuda açıklama yapmasını isteyen Siirt bağımsız milletvekili Abdülkerim Zilan, bu tutumun işçi haklarına indirilmiş ağır bir darbe olduğunu söyledi.

GENEL-İŞ TARSUS ŞUBESİ BAŞKANLIĞINA YENİDEN HASAN BOZKURT SEÇİLDİ

TARSUS (ÖZEL)

Genel-İş Tarsus Şubesi Başkanlık seçimi önceki gün yapıldı. Başkanlığa yeniden Hasan Bozkurt getirildi.

Tarsus ticaret borsası binasında yapılan seçimde DİSK'e bağlı Genel İş Sendikasının Tarsus Şubesi Başkanlığına ezici çoğunlukla yeniden Hasan Bozkurt seçildi.

Tarsus Belediyesi işçilerinden oluşan yediyüz üyeli sendikanın Başkanlık seçimine 144 delegeden 143'ünün katıldığı belirtildi. Seçim çok sayıda Belediye Encümen azaları ve sendikacılar tarafından izlendi.

Konuklar, delegelere hitaben yaptıkları konuşmalarda K.Maraş olaylarını yaratanları ve faşizmi lanetlediler. MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istediler.

TARIM İŞ YASA TASARISI SON ŞEKLİNİ ALDI

ANKARA (ÖZEL)

Çalışma Bakanlığı tarafından üzerine çalışmaların sürdürüldüğü Tarım İş Yasa Tasarısının son şeklini aldığı ve önümüzdeki günlerde Bakanlar Kuruluna sunulacağı öğrenildi.

Çalışma Bakanlığı tarafından geçen yılın başından itibaren Tarım İş Yasa Taslağının hazırlanması için çalışmalar yapılıyordu. Çeşitli sendikaların, bilim adamlarının görüşleri alındıktan sonra hazırlanan bir taslak Aralık 1978 de Çalışma Bakanlığı tarafından yayınlandı.

Aralık 1978 tarihli taslakla ilgili eleştirileri dikkate alan Çalışma Bakanlığı, taslağa son şeklini vermek için çalışmalarını sürdürdü.

Son şekli verilen taslağın önümüzdeki günlerde Bakanlar Kuruluna sunulacağı ve daha sonra Millet Meclisine sevkedileceği bildiriliyor.

DİSK'İN ÖRGÜTSEL BAĞIMSIZLIĞININ KORUNACAĞI BELİRTİLDİ

İSTANBUL (ÖZEL)

DİSK Yürütme Kurulu son zamanlarda bazı gazetelerde DİSK'te siyasal gruplar kavgası özellikle de CHP-TKP mücadelesi olduğuna ilişkin yayınlar hakkında bir açıklama yaptı.

Bu yayınların "bazı kişilerce maksatlı olarak kullanılabileceğini" öne sürülen DİSK Yürütme Kurulu açıklamasında, DİSK içinde sosyalist hareketin birliğinin sağlanmamış olması nedeniyle, bir takım sorunlar olabileceği,

DİSK Yürütme Kurulunun açıklamasında, daha sonra bazı siyasi eğilimlerin DİSK içinde sürdürmek istediği yanlış davranışların işçi sınıfı disiplini içinde bilimsel bir şekilde önleneceği ve DİSK'in örgütsel bağımsızlığının korunacağı vurgulanıyor.

Ziraat Bankası, Wells Fargo Bank'ın rehin aracısı olarak çalışacak

ANKARA (ANKA)

Wells Fargo Bank ile Ziraat Bankası arasında geçtiğimiz günlerde New York'ta imzalanan rehin anlaşmasına göre Ziraat Bankası, Wells Fargo Bank'ın rehin aracısı olarak çalışacak.

İmzalanan rehin anlaşmasının uygulanması için Tarım Satış Kooperatiflerine talimat verildi. Bu talimata göre, Tariş, Çukobirlik, Antbirlik ve Fiskobirlik'in mal varlıklarının bir bölümü rehine konularak, Ziraat Bankası'nın Wells Fargo Bank adına kiralayacağı depolara konulacak.

New York'ta imzalanan anlaşma ile Wells Fargo Bank öncülüğünde oluşturulan bir bankalar konsorsiyumundan 125 milyon dolar kullanacak olan Ziraat Bankası aynı zamanda Wells Fargo Bank'ın rehin aracısı olarak çalışacak. Gözlemciler, anlaşma ile Ziraat Bankası'na verilen görevlerin, Duyun-u Umumiye günlerinde Osmanlı Bankası'nın üstlendiği görevlere benzediğini belirttiler.

Anlaşmaya göre, Ziraat Bankası, Tarım Satış Kooperatifleri'nin ürünlerini Wells Fargo'nun uygun göreceği fiyatlarla ve uygun göreceği yerde satmayı üstlendi.

Öte yandan imzalanan anlaşmada, kredilerin geri ödenmesi için Tarım Satış Kooperatifi Birlikleri'nin ürünleri rehin edilirken, Maliye Bakanlığı, ikinci bir garanti kurumu olarak belirlendi. Anlaşmaya göre Maliye Bakanlığı Wells Fargo Kredisi için kur garantisi de tanındı.

Anlaşmanın öteki hükümleri arasında Wells Fargo Bank'ın krediye katılan bankalardan ABD Doları dışında, Alman Markı, İsviçre Frangı yada herhangi bir başka döviz alındığında bunu kendi tespit edeceği kurdan dolara çevirmesi ve bunun karşılığında komisyon alması da yer aldı.

Öte yandan, Türkiye'nin borcunu erken ödemesi dahi ödeme yükümlülüğünü hafifletmeyecek. Bu arada Welss Fargo Bank'a Türkiye'in ekonomik durumu konusunda bilgi verilecek.

Maliye Bakanı, tarım ürünlerinin rehin edilmediğini öne sürdü

ANKARA (AA)

Maliye Bakanlığı "Uluslararası bir bankalar grubundan sağlanan kredi karşılığında tarım ürünlerimizin rehin edileceği" yolundaki yayınları "yanlış bir değerlendirilme" olarak niteledi. Konuyu, "İhraç mallarımızın rehin edildiği" şeklinde yorumlamanın gerçeklere uygun düşmediği iddia edildi.

Maliye Bakanlığından dün yapılan açıklamaya göre, Wells Fargo Bankası ile 27 Ocak 1977 tarihinde 21 bankanın da katılmasıyla 150 milyon dolarlık bir petrol finansmanı sağlandığı, kredinin döner kredi niteliğinde bulunduğu ve altı ayda bir yenilenmesinin öngörüldüğü ileri sürüldü. Kredinin, 24 Temmuz 1978 ve 31 Temmuz 1978 tarihlerinde yenilendiğinin hatırlatıldığı açıklamada, anlaşmanın 1979 Ocak ayında dolacağı ve tekrar uzatılmasına olanak bulunmadığı bildirildi.

"KREDİYİ AÇAN BANKALAR, HANGİ MALLARIN İHRAÇ EDİLECEĞİNİ BİLMEK İSTERLER"

Bakanlığın açıklamasında, kredinin borçlusunun, Türkiye Petrolleri A.Ş. adına hareket eden Petrol Ofisinin olduğu bildirilerek, daha sonra şu görüşler öne sürüldü:

"İhracat finansmanı sistemi, ihracat bedellerinin peşin tahsilatı demektir. Krediyi açan bankalar, zorunlu olarak hangi malların ihraç edileceğini bilmek isterler. Önfinansman, ihraç edilecek malların bedellerinin peşin tahsili ve bu bedellerin ilgili bankalara yatırıldığında, günü gününe çekilmesi sistemidir. Bu durumda olayı, bir kısım basınımızda yer aldığı şekilde, ihraç mallarımızın rehin edildiği biçiminde yorumlamak gerçeklere uygun düşmemektedir. İhracatın önfinansmanı sistemi, tüm ülkelerin yaygın bir şekilde kullandığı bir dış ticaret yöntemidir."

TÜTÜN MİLLİ KOMİTESİ TOPLANIYOR

● 1969'da kurulması kararlaştırılan komite ilk kez bu yıl toplanıyor

ANKARA (ÖZEL)

"Tütün Milli Komitesi" bugün Ankara'da toplanıyor. Bildirildiğine göre 1969 yılında çıkarılan yasada öngörülen komite ilk kez bu yıl toplanıyor.

Komitenin Türkiye'de tütüncülüğün geliştirilmesinde ve sorunların çözümünde bir aşama olacağı ifade edildi.

"Tütün Milli Komitesi"ne Gümrük ve Tekel, Gıda Tarım ve Hayvancılık, Maliye, Dışişleri ve Ticaret Bakanlıkları yetkilileri ile, Devlet Planlama Teşkilatı, üniversiteler ve çeşitli tarımsal kuruluş ve sendikaların temsilcileri katılacak.

"Tütün Milli Komitesi" toplantısında, piyasa öncesi tütün sorunları ele alınarak, sağlıklı tütün politikasının ne olması gerektiği tartışılacak. Toplantıda ayrıca ekici tütün piyasası ile ilgili görüşler de tesbit edilecek.

Günaydın Politika Milliyet Son Havadis Hürriyet Tercüman Hergün Cumhuriyet

BASINDAN SEÇMELER

Hergün

Taha Akyol'un teslimiyeti

Kamboçya'nın işgalinden sonra Hergün Başyazarı Taha Akyol'un Türkiye halkının Kamboçya'nın işgalinden ders alarak Rusya'ya kafa tutmaya kalkışmamasını öneren yazısına, Doğu Perinçek'in yazdığı cevap yazısı, Akyol'u çok rahatsız etmiş. Dünkü Hergün gazetesinde Taha Akyol "Perinçek'in rahatsızlığı" başlığı ile yeni bir yazı yazdı.

Taha Akyol, Türkiye halkına karşı Sovyet sopasını sallamadıklarını iddia ettiği yazısında şu cümlelere yer vermekten kaçınmamış:

Perinçek ve çevresini tekrar ikaz edelim: Tek renkli gözlüklerinizi çıkarın. Sovyet emperyalizminin gücü sanayiden doğmaktadır. Ve onun karşısına ilkel bir kır özentisiyle çıkılamaz. Kamboçya'dan ders alın. Kamboçya'daki Sovyet yanlısı rejimin, resmen ve şeklen işgalci olan Amerikan taraftarı yönetimden farklı olduğunu ve bugüne kadar Sovyet emperyalizminin 'yerli' görünümlü istilasından hiç bir peykin kurulamadığını (kurtulamadığını demek istiyor) görün.

Hürriyet

Oktay Ekşi'nin 'alarm'ı

Hürriyet Başyazarı Oktay Ekşi İran Şahı'nın kaçışı ile ilgili ALARM başlıklı bir yazı yazdı. Ekşi'nin yazısının bir bölümü şöyle:

İran'da, Şah'a karşı harekete geçen din kökenli akım ile özgürlükçü akım ve Marksist akımdan şimdilik en güçlü görünen din kökenli olanıdır. Bu Cuma günü Paris'ten İran'a dönecek olan Homeyni, eğer öteki cereyanları geri plana itip, kendi iktidarını kurabilirse, komşumuz artık 'teokratik' bir ülke haline gelecektir. Bu, İran'da yaşamı artık Suudi Arabistan'da olduğu gibi dini kuralların düzenleyeceği anlamına gelir. Ve bu layisizmin ölümüdür.

Öte yandan Humeyni'nin Suudi Arabistan'da da altı ay içinde İran'dakine benzer gelişmeler olacağına dair gazetelerde yayınlanan sözleri, Humeyni'nin gerçekte dini kuralları hakim kılmayı değil daha başka şeyleri istediğini düşündürmektedir. Humeyni gerçi Marksistlere karşıdır. Bunu açıkça söylemiştir ama bunun kadar açık olan öteki husus da, Humeyni'nin batı yanlısı rejim ve kişilere duşman olduğudur. Nitekim Şah kadar Suudi Arabistan'daki haneden da batı yanlısıdır. Mısır keza aynı durumdadır.

Humeyni'nin bu tutumu, kaderini batıya bağlamış bulunan Türkiye için anlamlı ve önemlidir. O nedenle Humeyni'nin temsil ettiği zihniyet tarafından yönetilecek İran ile Türkiye'nin ilişkilerinin, Şah'ın dönemindekinden iyi olmasını beklemek hayal perestliktir.

Politika

TUDEH yanlıları ilk kez gösteri yapmışlar

Moskova yanlısı Tudeh partisinin Şah'ın İran'dan kaçması ile birlikte silahlı mücadele çağrısı yapmalarının ardından, halk hareketini bölmeye çalışan revizyonistler sokağa dökülerek halkla çatışmaya başladılar.

Politika gazetesi bu olayı şöyle duyuruyor.

Öte yandan Tahran'da dün ilk kez, TUDEH Partisine mensup onbin kadar öğrenci gösteri yapmışlardır.

The New York Times: «Batı, Türkiye'ye yardıma kararlı»

NEW YORK (AA)

The New York Times Gazetesi, Batılı 4 ülkenin Türkiye'ye yardım konusunda geçen hafta Bonn'da yaptıkları toplantıyı yorumlayan bir yazısında, Batı'nın Türkiye'ye yardıma kararlı olduğunu, ancak Türkiye'nin de Uluslararası Para Fonu (IMF) ile anlaşması gereğinin ileri sürüldüğünü yazdı.

Gazeteye göre, Batılıların Guadeloupe Zirvesinde aldıkları yardım kararı, Türkiye'nin içinde bulunduğu mali çıkmaza siyasi bir unsur getirmiştir. Batı'nın Türkiye'ye sağlayacağı acil ve orta vadeli yardım, Başbakan Ecevit hükümetine, IMF ile özel bankaların istekleri olan bazı kesin ve zecri önlemleri alması için gerekli siyasal ve ekonomik kolaylığı sağlayacaktır.

Gazete, Türkiye'nin Sovyetler Birliği ile Ortadoğu arasında kalan tek Batı taraflısı ülke olduğuna değindikten sonra şöyle demektedir:

"Türkiye, New York kenti gibi kendi kaderine terkedilemez ve Türkiye'nin mali durumu New York'un karşı karşıya bulunduğu mali sorunlardan çok daha ağırdır. Türkiye, yakında vadesi gelecek olan 4 milyar dolarlık kısa vadeli bir borcunu ödeyememe durumu ile karşı karşıyadır."

Gazete, daha sonra ihracatın teşviki ve işçi dövizlerinin yurda dönebilmesi için IMF'nin yeni bir devalüasyon önerdiğini ifade ettikten sonra şunları yazmaktadır:

"Eğer dış satımlarda büyük çapta yeni kısıntılar yapılması istenmiyorsa, Türkiye'nin yılda 1.7 milyar dolara ulaşmış olan ödeme dengesi açığını kapatması gerekecektir. IMF ve özel bankalarla anlaşılması ve bunlardan ve öbür kaynaklardan yeniden kredi almaya başlanması halinde bile ödeme dengesinde 400-500 milyon dolarlık bir açık kalacaktır. Bu açık, ancak NATO ülkelerinden, Japonya'dan ve Petrol İhraç Eden Ülkelerin (OPEC) bazı üyelerinden, örneğin Suudi Arabistan'dan ek krediler alınarak kapatılabilir."

İçişleri bütçesi görüşülürken eleştirilere cevap veren Güneş:

"Olayların gerisindeki güçler yargı önüne çıkarılacaktır"

● Güneş, sorumluluğun anti-demokratik tavırları besleyenlere ait olduğunu söyledi

● Doğan Araslı: "Maraş'ta tabutların üzerine örtülen, orak-çekiçli bayrak değil ay yıldızlı bayrağımızdır"

CHP Kars Milletvekili Doğan Araslı Demirel'i MHP'nin koruyuculuğunu yaptığı için eleştirdi. Araslı K.Maraş olaylarında hoparlörlerden cihad çağrıları yapıldığını da söyledi.

ANKARA (ÖZEL)

Bütçe Karma Komisyonunda iki gün süren eleştirileri dün cevaplayan Hasan Fehmi Güneş, "halkımızın can ve mal güvenliğini tehdit eden şiddet eylemleri mutlaka kökünden kazınacak, olayların gerisindeki güçler mutlaka yargı önüne çıkarılacaktır" dedi.

Demokratik hak ve özgürlüklerin ortadan kaldırılmasına asla izin vermeyeceklerini de belirten Güneş, şiddet eylemlerinin gerisindeki güçlere karşı yürütülecek mücadelede tüm demokratik güçlerin, özellikle siyasal mücadeleyi demokratik yöntemlerle yürüten siyasal örgütlerin kendilerine destek olması dileğini tekrarladı.

Birbirine düşman edilen kesimlerin barış içinde yaşamalarının anti-demokratik güçlerin siyasal mücadelenin dışında tutulabilmesine bağlı olduğunu, bunun için de demokratik güçlerin güç birliğine son derece ihtiyaç bulunduğunu söyleyen Güneş, "Aksi takdirde bunun sorumluluğu anti-demokratik tavırları besleyenlere ve onların çabalarını kolaylaştıranlara ait olacaktır" dedi.

ESKİ YASALAR TOPLUMUN GERİSİNDE KALDI

İçişleri Bakanı Güneş, 1961 Anayasasının düşünce ve örgütlenme özgürlüğünü geniş biçimde sağladığını belirtti.

"Eski yıllarda çıkarılan yasaların ve kurulan kurumların toplumsal gelişmenin çok gerisinde kaldığını söyleyen Güneş bu konuda şöyle dedi: "Çağın ve hizmetin gereklerine uygun bir organizasyona gidilemediği içindir ki yönetim çarkı işlerliğını surdürememiş ve fonksiyonlarını yerine getirmekte büyük güçlüklerle karşılaşmıştır. Kuşkusuz, bu noksanlığımız, kamu esenliği ve düzenin korunmasını da önemli ölçüde etkilemiştir."

ŞİDDET OLAYLARI

İçişleri Bakanı 1978 yılında yurdumuzda meydana gelen olaylara ilişkin bazı rakamlar da verdi. Bakan, 1978 yılında 831 yurttaşın anarşik olaylarda yaşamını yitirdiğini, ölüm olaylarından 265'inin faillerinin saptandığını, bunların 624 sanığının yakalanarak yargı önüne çıkarıldığını, kimlikleri saptanan 176 sanığın ise yakalanmasına çalışıldığını belirtti.

Güneş'in verdiği rakamlara göre, 1978 yılında şiddet eylemleriyle ilgili olarak 2262 kişi tutuklandı. Bunlardan 1151'inin sağ eğilimli, 923'ünün sol eğilimli olduğu belirlendi. 188'inin siyasi görüşü ise anlaşılamadı.

Ayrıca 2320 patlama olayı sonucu 22 kişi öldü. 416 kişi yaralandı. 87 banka soygunu oldu. toplam 20 milyon 478 bin 457 lira gaspedildi. Ortaya çıkarılan silah ve mermi kaçakçılığının sayısı ise 596'dır.

Daha sonra yapılan oylamada İçişleri Bakanlığı Bütçesi kabul edildi.

EMNİYET BÜTÇESİ RAPORU

Öte yandan Emniyet Genel Müdürlüğü'nün 1979 mali yılı bütçe tasarısı ile ilgili olarak hazırlanan raporda 1978'de bireysel öldürme olaylarının yanında toplu ve katliama dönüşen olayların görüldüğü de kaydedildi. Raporda 1978 yılında ölümle biten şiddet olaylarıyla ilgili bir de istatistik veriliyor. İstatistiğe göre, 1978'de ölen 694 kişinin 315'i sol, 233'ü sağ eğilimli. 164 kişinin ise eğiliminin saptanamadığı belirtiliyor. Bunların 258'i öğrenci, 34'ü öğretmen, 65'i işçi, 337'si ise çeşitli mesleklerden. Raporda ayrıca 21 polis, bekçi, iki ordu mensubu 7 de adliyecinin öldürüldükleri belirtiliyor.

Rapora göre aynı yıl içinde TCK'nın 141-142. maddelerinin kapsamına girdiği öne sürülen 156 olayla ilgili 432 kişi de mahkemeye verildi.

Patlama olaylarının, 1974'de 8 iken, 1978'de 2202'ye çıktığı belirtilen raporda, banka soygunlarının da 1974'e göre büyük bir artış kaydederek 3'ten 87'ye çıktığı bildirildi.

DOĞAN ARASLI AÇIKLAMALAR YAPTI

İçişleri Bakanlığı Bütçesinin TBMM'de okunan Karma Komisyonunda görüşülmesi sırasında bir konuşma yapan CHP Kars Milletvekili Doğan Araslı "Elimde fotoğrafları var. K. Maraş'ta öldürülen iki öğretmenin tabutunun üzerinde orak çekiçli bayrak değil, ayyıldızlı bayrağımız örtülmüştü" dedi.

Konuşmasında Maraş olaylarına değinen Araslı, halkın üzerine otomatik silahlarla ateş açıldığını, hoparlörlerden cihad çağrıları yapıldığını, üç yaşındaki küçük bebeklere kadar bir çok yurttaşın hunharca katledildiğini hatırlatarak, AP'lilere "göbek bağını kesemediğiniz bir küçük parti var. Bu partinin bir milletvekilinin K. Maraş'ta öldürülenler vatandaşlarımız değil kızıl komünistlerdir' dediğini sizlere hatırlatmak ve bu sözleri kınadığımı burada belirtmek istiyorum" dedi.

Demirel'in MHP'ye destek sağlama politikasını eleştiren ve "Ülkücüye Notlar" kitabından bölümler okuyan Araslı" "bana sağcılar adam öldürüyor dedirtemezsiniz' diyenlerden bir gün halk yasal yollardan hesap sorar "şeklinde konustu.

KENDİNE PARTİ GÖRÜNTÜSÜ VEREN IRKÇI HAREKET

Komisyonda daha sonra Balıkesir CHP Senatörü Nejat Sarlıcalı söz alarak, bugün ülkede, kendine parti görüntüsü veren ve milliyetçi düşüncenin arkasına sığınan ırkçı bir hareket olduğunu belirtti. Sarlıcalı, temelde AP ile CHP arasında bir kavga olmadığını belirterek, "Olsa olsa iki partinin ırkçı düşünceyle mücadelesi olur. Ama ne yazık ki, AP, ırkçı düşünceyi yanlış bir düşünceyle koltuğunun altına almıştır" şeklinde konuştu.

Komisyonda son konuşmayı yapan Diyarbakır MSP Milletvekili Yaşar Göçmen de, bazı CHP milletvekillerinin 1 Mayıs gösterilerine katılmalarını eleştirdi. Göçmen daha sonra, K.Maraş olayları konusunda da, Türkiye'de mezhep ayrılıklarının dışarıdan körüklendiğini sözlerine ekledi.

AP'Lİ EGE BİRLİK İSTEDİ

Toplantıda söz alan Aydın AP Senatörü İskender Cenap Ege ise, hem iktidarı hem de muhalefeti suçladı ve şöyle konuştu:

"İktidar üyesi olan arkadaşlar geçmiş dönemi suçlayıp, mahkum ettiler muhalefette olan arkadaşlar da bu olayları şimdi başlamış gibi göstermeye çalıştılar. Bugüne kadar hep iktidarda olan hiç ayrılmayacak gibi, muhalefette olan da bir daha kendisi iktidara gelmeyecekmiş gibi konuştu. Bundan doğacak neticenin memleket yararına olmadığı görülmüştür.

"Anarşi, artık hükümetin boyunu aşmıştır. Hükümet yalama olmuş bazı civataları tutmamaktadır. Daha başarılı olacak bir yolu elbirliği ile bulmalıyız. Anarşinin karşısına hep birlikte çıkmak zorundayız."

KAVGA ÇIKIYOR

AP'li Yiğit Köker ise komisyonda yaptığı konuşmada Kontrgerilla'nın yasalara göre kurulmuş olan Özel Savaş Dairesinden başka birşey olmadığını söyledi. Köker, konuşmasında, CHP Erzincan Senatörü Niyazi Ünsal'ın geçen yıl ve bu yıl komisyonda yaptığı konuşmalara değinerek "Türk Ordusunun şerefli generallerini, 12 Mart muhtırasını veren generalleri CİA ajanı olmakla suçladığını" ileri sürdü.

Daha sonra Başkanlık Divanına bir önerge veren Ünsal, Köker'in konuşmasını tahrip ettiğini söyledi ve söz hakkı istedi. Divan, Ünsal'ın geçen yılki ve bu yılki konuşmalarını inceleyerek kendisine cevap hakkı tanıdı.

CHP Senatörü, Köker'in sözünü ettiği gibi, bu generalleri CİA ajanı olmakla suçlamadığını, yalnızca Cihat Akyol ve Fuat Doğu'dan bu şekilde söz ettiğini belirtti. Kontrgerillanın ve bütün gizli kalmış örgütlerin açığa çıkarılmasından yana olduğunu belirten Ünsal, emekli General Cihat Akyol'un, Demirel hükümeti zamanında Özel Harp Dairesinin, başka hiç bir yer kalmamış gibi, Amerikan Yardım Heyetinin bulunduğu binaya taşıdığını söyledi.

Ünsal, Akyol'un CİA'dan alınmış tercüme metinleri ordu içinde dağıttırdığını da belirterek, "Bu General Türk generali değildir, CİA ajanıdır' dedi.

Ünsal'ın bu sözleri üzerine, AP'lilerden sesler yükseldi ve AP'li İhsan Ataöv, Niyazi Ünsal'a, "Rus ajanı. Maocu" diye bağırdı. Divan Başkanı Yılmaz Alpaslan, Ataöv'den Ünsal'a yöneltttiği sözü geri almasını istedi. Ataöv "Türk ordusu içinde CİA ajanı olan bir general yoktur. O, bu sözünü geri alsın, ben de alayım" şeklinde konuştu.

Alpaslan, Ünsal'ın sözleri hakkında da işlem yapacağını, ama öncelikla Ataöv'ün suçlamasını geri almasını yeniden istedi. Bu arada komisyon üyeleri birbirlerine bağırarak ayağa kalktılar. Bu arada AP'li Müfit Bayraktar ile Niyazi Ünsal'ın yerlerinden fırlayarak birbirlerinin üzerine yürüdükleri görüldü. Komisyon görevini yapamaz hale geldiğinden, başkan oturuma bir süre ara verdi.

TARTIŞMALAR DEVAM EDİYOR

Komisyonun öğleden sonraki oturumunda CHP Senatörü Ünsal, yeniden söz alarak şunları söyledi:

"Ben hiç bir zaman ne bir ordu mensubunu, ne de bir sivil kişiyi CIA ajanı olmakla suçlamadım. Suçladığımı söylemem, söyleyemem. Sözü edilen emekli general Cihat Akyol birçok Harp okulunda ders kitabı olarak okutulmak üzere yazdığı broşürde, bir halk hareketini boğmak için ayaklananların halka zulmettiklerini gösterecek şekilde provokasyonlar tertipleneceğini söylemektedir. Broşürün yazarı Cihat Akyol'la bizzat görüştüm. Neden böyle bir broşür yazdığını sordum. Böyle bir broşürün gerekli olduğunu söyledi. Akyol, bu kitabı yazarken bir CIA ajanından geniş alıntılar da yapmıştır."

Ünsal, 12 Mart'ta CIA'nın parmağı olduğunu bizzat o zamanki Dışişleri Bakanı İhsan Sabri Çağlayangil'in açıkladığını da söyledi. Bunun üzerine AP Senatörü Ahmet Demiryüce, "Bunu söylüyorsa Çağlayangil de yalancıdır." şeklinde bağırdı.

Komisyon başkanı Yılmaz Alpaslan sabahki oturumunda Niyazi Ünsal'a "Rus ajanı, Maocu" diye bağırdığı için gerekli cezai işlem yapılmak üzere, AP Antalya Milletvekili İhsan Ataöv hakkında düzenlenecek bir yazıyı Meclis Başkanlığına sunacağını söyledi.

GERÇEĞİN IŞIĞINDA

Ateşle oynamak

Doğan Yurdakul

Sovyet Tass ajansı bildiriyor:

– Çin Halk Cumhuriyetine Harrier uçakları satma kararı alan İngiltere ateşle oynuyor!

Haber ajansı değil, Brejnev'in tehdit aracı. "Ateşle oynuyorsun" sözü de, tehdidin müeyyidesi. "Satarsan yakarım" demek istiyor.

Belki de "Çin'e silah vermek tehlikelidir" şeklinde "nazikane" bir uyarı yapıyor diyebilirsiniz. Ama bu ateşle oynama sözünün tarihçesi onun ne anlama geldiğini de anlatıyor.

Aslında Tass ajansının yaptığı, Brejnev'in öğrettiğini satmak. Daha 10 gün önce Brejnev bizzat kendisi İtalya'ya bir tehdit mektubu yollamıştı:

– Çin'e silah satma kararı vererek ateşle oynuyorsunuz! Filmi biraz daha geriye doğru çevirince, bu ateşle oynama tehditlerine daha sık rastlıyoruz:

– Çin'e nükleer santral satacak olan Fransa ateşle oynuyor!

– Çin'e haberleşme uyduları verecek olan ABD ateşle oynuyor!

– Dört lider Guadeloupe'da ateşle oynuyor!

Böylece, Carter, Schmidt, d'Estaing ve Callaghan'ın, Karayip adalarında başbaşa verip neler konuşmuş oldukları da biraz daha anlaşılmış oluyor. Demek bu Guadeloupe zirvesi, doruğu, ya da tepesi denen toplantıda Brejnev'in pek hoşuna gitmeyen şeyler konuşulmuş.

Ateşle oynama filmini geriye doğru çevirmeye devam edelim. Brejnev'in daha başka neler söylemiş olduğunu da bir hatırlayalım:

–Güvenlik Konseyi Prens Sihanuk'u konuşturmakla ateşle oynuyor!

– Pol Pot'a yardım eden Tayland ateşle oynuyor!

– Vietnam'a yardımı kesecek olan Hollanda ateşle oynuyor!

Demek ateşle oynamak sadece Çin'e silah satmak değil. Kamboçya'da Rusya'nın oynadığı oyuna karşı çıkmak da tehdit edilmenin gerekçelerinden biri. Daha geriye gidelim:

– Çin ile diplomatik ilişki kurmaya hazırlanan Portekiz ateşle oynuyor!

– Çin ile iktisadi ve ticari ilişkileri geliştiren AET ateşle oynuyor!

– Çin ile dostluk ve işbirliği anlaşması imzalayan Japonya ateşle oynuyor!

Demek Çin ile herhangi türden bir ilişki kurmak da tehdit edilmeye yetiyor. Herhangi bir türden, çünkü:

– Hua Guo-feng'in fotoğraflarına yer veren Yugoslav basını da ateşle oynuyor!

Aslında ilişki kurulması falan da işin görüntüsü. Çünkü, havaalanında Brejnev'i karşılamamış olan Çavuşesku da ateşle oynamış sayılabilir.

Kısacası, Brejnev'e göre dünyada ateşle oynamayan kalmamış. Ateşle oynamayan, bir tek Sovyet işgali altına girenlerle, Brejnev'in tehditlerine boyun eğenler var.

Bu arada Türkiye'yi unuttuk sanmayın. Türkiye'nin de ateşle oynadığı yolunda haberler, "kötü hava şartları" nedeniyle henüz Moskova'dan ulaşamadı. Brejnev'in Doğu Berlin'deki sözcüsü İ. Bilen aracılığıyla gönderildi:

– Hükümetin izlediği dış politika SSCB ile imzalanan siyasal belgeye ters düşüyor! (Bizim Radyo, 15 Ocak 1979).

Yani Ecevit de siyasal belgeye uymayarak ateşle oynuyor!

Hani birdir bir oyununda arkadan gelenler "ustamın dediği" derler ya. Onun gibi. İ. Bilen bakmış ki ustası onun bunun ateşle oynamasıyla çok meşgul. O da kendi meşguliyet alanı olan Türkiye'nin nasıl ateşle oynadığını araştırmaya koyulmuş. "Ustamın dediği" deyip, Ecevit'in ateşle oynamasını tahlil ediyor.

Elinde de Ecevit'in "Sovyet tehdidi yoktur" diyerek imzayı bastığı "siyasal belge". Buyrun size mevcut olmayan Sovyet tehdidi! Brejnev, altına imza bastığınız belgeyi kuklasının eline vermiş. Kendisi zahmete girmeden tehdit ettiriyor.

Brejnev'in bu tehditleri, dünyadaki son gelişmelerle, kendi yayılma ve istila çabaları ile, "ateşle oynaması" ile yakından ilgili. Bu çabaların karşısına dikilenler tehdit ediliyor.

"Sovyet tehdidi yoktur" denmesinin üzerinden altı ay geçmeden, bütün dünyanın Brejnev tarafından tehdit edilmesi, cambazlık politikasının ne kadar "gerçekçi" olduğunu da ortaya koyuyor.

"Kefensiz gidecek ölümüz bizim"

Tufanbeyli İlçesi Katarası köyünden kayıtlı Resul Uludağ'ı Kaymakam çağırtmış. "Gazetelere niye böyle böyle beyanat veriyon, içecek bir damla suyumuz yok, niye diyon?" diye sıkıştırmış. Resul bunları anlatıyor.... "Çok korktum, başımıza bir iş gelecek diye, biz zaten sahapsız adamlarız. Yoksulluktan, fukaralıktan bugüne kadar anamız ağladı, bir de hükümet kapılarında uğraştıracaklar" diyor.

9 Nisan 1978 tarihli Aydınlık Gazetesinde kendisiyle yaptığım konuşmada şöyle diyordu Resul Uludağ:

"Şu bulutlara iyi bak kurban, Kürt Dağının tepesinde bu bulutlar bir göründü müydü, birkaç güne kalmaz kar düşer bizim buralara: fırtına kopar: tipi bastırır. Bir hafta on gün komşu komşuya gidemez olur. Tipi, kuyuları, dereleri ağzına kadar doldurur. koyunu keçiyi bir yana bırak, kendimiz bile içecek su bulamayız.

Ev damına kocaman kocaman çamaşır kazanları kurarız. Kar doldururuz içine. Altına tezek ateşi veririz. Karlar erir, hem malımız içer, hem kendimiz."

Resuldan sonra sözü başka bir köylü almıştı. O da şöyle konuşmuştu:

"Kefensiz gidecek ölümüz bizim. Kefensiz gitmesi bir yana, yıkıyacak su bile bulamıyoruz. Tufanbeyli ilçesine bağlı Üçevler Mahallesi, Katarası Köyü yazları bir damla suya muhtaçtır. (...) O dere senin, bu dere benim su ararız. Sanki Harun Reşid'in hazinelerini arıyorsun. Kuyuların derelerin buzunu kırıp su çıkarıyoruz. Kadınlarımız, kızlarımız ta Kan'ın, İğdebel'in Dağından helkelerle su getiriyor. Yirminci asırda eşeklerimizle, danalarımızla, koyunlarımızla aynı kuyulardan su içiyoruz. Hayvanlarla aynı kuyudan su içe içe küçük çocuklarımız hepi dert sahibi oldu. Hastalıklı hepsi, karınları şişiyor; davul gibi oluyor. Hastalanıp yataklara düşüyorlar; karınları kum dolu, böcük dolu, dert dolu"

O günden bugüne ne değişti ki,

O günlerde CHP ağırlıklı hükümet yeni kurulmuştu. Tufanbeyli İlçesine bağlı Katarası ve Üçevler Köylüleri geçmiş MC iktidarları döneminde çalmadıkları kapı bırakmamışlar. "Suyumuz yok: ölüyoruz: kırılıyoruz" demişler. Kimseye söz anlatamamışlar. 'Madem ki sizin köyleriniz hepi silme CHP'li öyleyse bu kuyu bile size çok. Sürünün!" demişler. Kimse bakmamış yüzlerine.

Nisan ayında yine o yörelere gitmiştim. Köylüler "umut" içindeydi. Nasıl olsa her seçimde silme CHP'ye oy verdiklerine göre artık köylerine su da verilirdi. Her yağmur yağdığında bozulan köy yolları yapılır, su geçitlerine birkaç boru atılır; derme çatma birer köprü yapılırdı. Uzun uzun dert yanmışlardı. 'Hele sen, yaz bunları, yaz gazetede bir çıksın, sorup sual eden bulunur herhal" demişlerdi...

Son gidişimde CHP'ye umut, bağlayan umduğunu bulamayan birçokları gibi onların da elleri böğürlerindeydi. "Kimse gelmedi kurban, kimse halimizi sormadı. Öldünüz mü kaldınız mı? diyen olmadı. Gene suyu kuyulardan içiyoruz. Gene çocuklarımızı soğuk ter basıyor. Gene karınları şişiyor. İlaç alacak takatımız da kalmadı gayrı."

Köylüler konuşuyor... Resul Uludağ'a yapıldığı gibi, Kaymakam köylüleri yine çağırıp, "Gazetelere niye böyle beyanatlar veriyorsun, hükümeti kötü gösteriyorsun" diye sıkıştırmasın diye konuşanların isimlerini yazmıyorum.

Yaşlı bir köylü konuşuyor.

"Bu asırda hala kuyulardan su içiyoruz. Bize su verecek, yol yaptıracak devlet nerede? Bize bu asırda Kerbela hayatı yaşatanlar suçlu değil de bizim bunları söylememiz, derdimizi gazetelere dökmemiz mi suç? "Ağzın kan dolu ise de tükürme, kimse görmesin" diye bir söz var. Bize bunu mu öğüt ediyorlar. Varsın çocuklarınız şişsin ölsün. Varsın karılarınız omuzlarında helkelerle saatlerce uzaktan su getirsinler. Ama bunu söylemeyeceksin. Dost var düşman var, ağzınız kan dolu ise de tükürmeyin" diyeceksin konuşmayalım diye ağzımızı tuta tuta içimiz dert oldu, irin doldu. Ağzımızda diş kalmadı, sabır taşı olsa şimdiye çatlardı be...

Yine çalmadık kapı bırakmamışlar: Yav siz KUP, MUP diye birşey uydurdunuz. Köylere yol, su elektrik götürüyormuşsunuz. Allahaşkına neyin nesiyse neredeyse şu KUP - MUP bir de bizim köyün yakınından geçsin Allahaşkına" demişler. Üç evlere Katarsı'na kötü yollardan zar, zor bir iki mühendis gelmiş, siz kanalları kazın, biz boru verelim, köyünüze su gelsin demişler. Ve gitmişler...

Kış gelince çukurlara toprak dolar

Bundan sonrasını başka bir köylü anlatıyor:

"Suyun geleceği yer ile köyün uzaklığı birbuçuk iki kilometre. Köylüler fakirliklerine, açlıklarına, susuzluklarına rağmen kazılması istenen kanalların büyük bir kısmını kazdılar. Çocukları askerde olanların, yaşlı olanların payına düşen yerler kaldı sadece. O da kolay, hele bir boruların geleceği, suya kavuşacağımız belli olsun. Onu da kazıveririz birkaç günde.

Gittik Kaymakamlığa başvurduk. Yav dedik, biz bu kanalın büyük bir kısmını kazdık. Hani ya boru veriyorsanız verin. Yarın kar bastıracak, tipi her tarafı dolduracak. Kazdığımız bu kanallar, boru döşenmeden böyle üstü açık kalırsa hepsi ağzına kadar topraklarla dolar. Verdiğimiz emekler hepsi zay olacak. Cehennem azabı çektiğimiz yeter. Bizimle eğlenmeyin. Bizi insandan saymıyor musunuz? Emek verdik. Yazın kuru sıcağında taş gibi yerleri gecemizi gündüzümüze katarak kanal kazdık. Bu su işi, boru işi yaza kalırsa, ben bu işten ne anladım. Kanallar ilkbaharda karların erimesi ile ağzına kadar yeniden çamurla dolacaksa bize bu çukurları eziyet, işkence olsun diye mi kazdırdınız...

Halimizi sormayanlar utansın

"Yine su kavgası başladı" diyorlar.

Kadınlar Köyün dışındaki kuyudan evlere omuzlarında helkelerle su taşıyorlar; "Bizi bu hallarda koyan utansın" diyorlar.

ALİ HAYDAR NERGİS

Kayseri köylülerini anlatıyor

2

Yaz böyle böyle...

Köyün üst başında 40 evin keçisiyle danasıyla birlikte su içtikleri kuyuya gidiyoruz. Kadınlar sıra yüzünden kavga ediyorlar. Burdada kuyruk var. Bir tanesi eşşeğinin sırtına teneke vurmuş. Önce geldiği halde, tenekelerin dolması uzun zaman aldığı için en sona bırakmışlar. O da "ben önce geldim sıra benim" diye bağırıp duruyor. Köyün gençleri yaşlıları ile birlikte gidiyoruz. Bizi görünce kavgayı bırakıyorlar. Başlarındaki örtüleri, eteklerini düzeltiyorlar. Resimlerini çekiyorum kuyunun başında... Sonra sularını doldurup topluca uzaklaşıyorlar. Geride kalanlardan yaşlı bir kadın soruyor: "Bu resimlerin bir faydası olacak mı?" Başka bir yaşlı kadın hazırcevap "Aban, ne faydası olacak bre anam daha önce de gelip resmimizi çekmişti, yazmıştı bir faydası oldu mu ki, şimdi olsun". Bozuluyorum. Kulaklarıma kadar kızarıyorum. Yıllar yılı onların kuyu suyu içmelerinden ben sorumluymuşumcasına utanıyorum. Köye su gelmesi için olanak sağlayamadığım için mahcubum. Kuyudan ayrılırken yanımdaki köylüler konuşuyor. "Hele bir daha yaz. Katarasının, Üçevlerin köylüleri kuyu suyu içiyor diye. Bize su verilsin diyorlar de. Biz vatandaşlık hakkımızı istiyoruz. İsteyenin bir yüzü kara..."

Cafer'in kan parasını kim ödeyecek?"

Katarası ile Belbaşı Köyü arasında küçük bir dağ var. Daha önce Belbaşı Maden Ocağında çalışan Cafer'in öyküsü. 25 Mart tarihli Aydınlık'ta yayınlandı. Maden Ocağında tedbir alınmadığı için, Caferin maden ocağının dibinde çalıştığı sırada ocağı sel basmıştı. Cafer boğularak ölmüştü. Önceki gelişimde Caferin annesiyle konuşmuştum, "Aradan iki yıl, üç yıl geçti, Caferin davası hala Tufanbeyli mahkemelerinde bir sonuç yok" demişti.

Hükümetin çıkardığı Maden Yasası ile ilgili haberleri radyodan dinlemişler. "Artık madenleri devlet işletecekmiş" diye düşünmüşler. Caferin annesi o günler haber yollamıştı. Şimdi, madenler özel sektörden devlete geçeceğine göre, Caferin davası ne olacaktı? Caferin kan parasını kim ödeyecekti, mahkeme sonuçlanırsa tazminatı kim karşılayacaktı. Eski işveren ödeyecekse yıllar sonra nerede bulunacaktı eski işveren. Bu soruları soruyordu Caferin annesi sorduk soruşturduk Belbaşı'da çinko madeni çıkarıldığı için yasaya göre çinko madeni kamulaştırmanın kapsamına girmiyordu, Caferin davasında bir gelişme olmayacaktı. Gittiğimde, tekrar Caferin köyüne gidip sen boşuna umutlanma, bu çıkarılan kanun çinko ocaklarını kapsamına almıyor, demeye cesaret edemedim. Sadece haber yolladım, "işletilecek maden çinko olduğu için devlet eliyle işletilmiyor.."

Tanıyanlar, acıdı, "Zavallı Sebir, bu kapı da yüzüne kapandı demek" dedi.

Yarın: 35 köy muhtarının "maruzatıdır"

TRAFİK KAZASI GEÇİREN Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Zeytinoğlu komaya girdi

ANKARA (ANKA)

Eskişehir Sanayi Odası Başkanı Mümtaz Zeytinoğlu, dün bir trafik kazası geçirdi.

Geçtiğimiz günlerde Ankara'da Başbakan Ecevit'in başkanlığını yaptığı hükümet-işadamları toplantısından dönerken kaza geçirdiği tahmin edilen, Mümtaz Zeytinoğlu'nun durumunun ağır olduğu ve komaya girdiği bildirildi.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı, tüm gemilerin bayrak çekmesini ve adlarını okunaklı yazdırmasını istedi

İSTANBUL (AA)

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı dün yayınladığı bir bildiri ile tüm gemilerin bayrak çekmesini ve adlarını okunaklı olarak yazdırmasını istedi. Bildiride, gemi ve teknelerde gerekli güvenlik önlemlerinin süratle alınması gerektiği belirtilerek, gün doğumundan gün batımına kadar ulusal bandıranın çekilmesi zorunlu kılındı.

Silah ve patlayıcı maddelerin nakli ve sıkıyönetim bölgesine sokulması yasağı ile kimlik kontrolü uygulaması işlemlerinin denizlerde de sürdürüleceği bildirildi.

"Devrimci Halkın Yolu" grubu yeniden bölünüyor

HABER MERKEZİ

Arnavutluk yöneticilerinin Sovyetler Birliği'ne teslimiyetçi bir siyaset izlemeleri ve son olarak da, Mao Zedung'a açıkca saldırılarda bulunmalarıyla birlikte, ülkemizde Arnavutluk yöneticilerinin yolundan giden sahte solcu gruplar içinde, karışıklığın arttığı, dövme, tehdit, silahlı saldırı olayları ve çatışmaların meydana geldiği bildiriliyor.

Uzun bir süredir, Sovyetler Birliği'ne karşı teslimiyetçi bir siyaset izleyen, giderek saldırgan ve kışkırtıcı bir karaktere bürünerek, Sovyetler'in ve TKP'nin aleti haline gelen Halkın Kurtuluşu ve "Devrimci Halkın Yolu" gruplarının yöneticileri, son olarak Mao Zedung'un fikirlerine karşı açıkça bir saldırı kampanyası geliştiriyorlar. Grup yöneticilerinin izlediği maceracı siyaset ve son girişimleri bu grupların tabanında tepkiyle karşılanıyor.

"Devrimci Halkın Yolu" içinde birçok kişinin, yöneticilerin izledikleri siyaset ve yeni girişimlerine karşı çıktığı ve bu grubun yeni bir bölünmenin eşiğine geldiği öğrenildi.

"Devrimci Halkın Yolu" yöneticileri bölünmeyi önlemek için, muhalefet eden kişileri ölümle tehdit ediyor, baskı altında tutuyor ve bu baskılar fiili saldırılara dönüşüyor.

Önceki gün, sinemacı İshak Işıtan'a saldıran "Devrimci Halkın Yolu"na mensup kişiler, Işıtan'ın bürosunda bulunanları "bize karşı çıkanların hepsini öldüreceğiz" diye tehdit ettiler.

Öte yandan Halkın Kurtuluşu yöneticilerinin de, tabanda muhalefet eden kişilere karşı yoğun baskı uyguladıkları öğrenildi.

FİKRET OTYAM:
"Ben bir aydının, bir gazetecinin, bir sanatçının halkına olan namus borcunu yerine getirmeye çalışıyorum"

SÜNDÜS HAŞAR

— Son serginizde birlikte çalıştığınız arkadaşlarınızı, İbrahim Demirel ve Filiz Otyam'ı bize tanıtır mısınız"?

— İbrahim Demirel, "Eğer Bizi Sual Eden Olursa" sergimize yapıtlarıyla katılan arkadaşımız, İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisi mezunudur. Grafikçidir. ivi bir fotoğrafçıdır. Her şeyden önce objektifiyle nereye bakmasını bilen, namuslu fotoğrafçılarımızdan biridir. Filiz benim eşimdir. Birlikte Güneydoğu ve Doğu Anadolu'da altıbin kilometrelik bir gezi yaptık. Gazetem için hazırlayacağım "Eğer Bizi Sual Eden Olursa" yazı dizisini gerçekleştirdiğim bu gezide eşimi ve fotoğrafçı arkadaşımı da yanıma aldım. Birlikte fotoğraflar çektik. Halkın iyi ve kötü durumunu birlikte gördük. Bunları en namuslusundan filme yani kara eczalı kağıda geçirdik. Sonra da dönüşte bunu bir sergi olarak gerçekleştirdik.

— Üç kişi olarak çalışmanızın bir amacı var mıydı?

— Üç ayrı göz, üç ayrı mercekten olaylara baktık. Sergimizi izleyenlerin de farkedecekleri gibi bu insanlarımıza, halkımıza bakışta bir ortak nitelik kazandırdı. Cünkü dünya görüşümüz kafa yapılarımız ayrı değildir. Elbette objektifimizi nereye çevireceğimizi biliyorduk. Ve elbette böyle namuslu bir sonuca ulasacağımızı biliyorduk. Amacım budur.

Zaman zaman ben kendim yazacağım röportajla ilgili konuşmalar yaparken Filiz ve İbrahim de fotoğraflar çektiler. Zaman zaman ben bir köye gittim, orada işim vardı. Ayrı ayrı arabalarda olduk kimi yerde. Onlar bazı köylerde kalmışlar, fotoğraflar çekmişler. Kimi yerde indik arabadan aman şurası ne kadar güzel, aman şunu çekelim, aman ışıklar çok güzel, aman renkler çok güzel denildi. İndik. Herkes elindeki kamerayla kendi dünya görüşü içinde, bir de fotoğrafçılık anlayışı icinde objektiflerini cevirdiler. Nitekim İbrahim daha çok siyah-beyaza önem veren bir fotoğraf ustası. Onun fotoğrafları da sergide yer aldı. Ordan da bilinebilir. Eşim de daha kadıncıl bir bakış açısı içinde daha çok kadınlara eğildi. Onların emeklerini, onların alınterini, onların giysilerini, onların çalışmalarını, kendi açısından ama yine belirli bir dünya görüşü içinde saptadı.

— Yazılarınızda ve özellikle sergilerinizde Doğu Anadolu'yu Doğu Anadolu insanını görürüz hep. Bunun özel bir nedeni var mı?

— Ben yıllardan beri yanıtlarım bu soruyu. Ben 30 yıla yaklaşan gazetecilik hayatımda özellikle az meslektaşımın gittiği, herşeylerini çok sevdiğim, tanıdıkça sevdiğim, onların derdini dert edindiğim Güneydoğu ve Doğu Anadolu insanlarının da daha çok sanatçısı olmayı yeğlemişimdir. Onlarla haşır neşir olmuşumdur. Onların sevdiği istedikleri, an hizmetlerine koşan bir aydın, bir gazeteci olmayı düşlemişimdir. ve bunu gerçekleştirmişimdir. Ülkemizin geri kalmış, geri bıraktırılmış bu yöresine hizmet etmeyi kendime bir namus borcu bellemişimdir. Amacım bu borcu yerine getirmek ve ödemektir.

— Çalışmalarınızın bütünü içinde ele alırsak, bu amaca ulaştınız mı?

— Evet bu amaca ulaştım. Bu son yazımda da, bu son sergimde de yıllardan beri yapılmasını düşlediğim, istediğim, halkım adına istediğim, onlar adına istediğim, onlarla birlikte omuz omuza mücadele verip, istediğim şeylerin bazılarının gerçekleşmiş olmasını birlikte gördük ve bunun kıvancını tattık. Ve bunu yapanlara da bir namus borcuydu, bu güzel şeyleri yapanlara iyi yaptınız demek. Sergimizin bir amacı da bunu yapanlara düşünenlere, emeği geçenlere, kazma sallayanlara, dozerlerin grayderlerin başında elektrik direklerinin başında çalışan tüm emekçilere bir vefa borcuydu. Bu vefa borcunu yerine getirmeye çalıştık.

Sergide Fikret Otyam ve İ. Demirel'in çektikleri fotoğraflar

— Sergilerinizde de hep belirttiğiniz gibi sorunlar çok geniş boyutlu. Yol, elektrik değil sadece. Sizce bu gidiş, sergi nizde de belirttiğiniz KUP v.s. gibi projeler yeterli mi?

— Yeterli olur mu hiç? Bu namuslu bir başlangıçtır. Bu başlangıcı kutlamak, yapanlara da destek olmak yine bir aydının görevidir. Biz bu görevi yerine getirdik. Ve oraya yazdığım yazıda da ısrarla belirttiğim gibi, bunlar asla ve kat'a yeterli değildir. Ama başlangıçtır. Bunun devamını dilemek, bunlara omuz vermek de bize düşüyordu. Biz bunu yerine getirdik. Nasıl yeterli olabilir? Yılların ihmali, yılların geri bırakılmışlığı... Bir çırpıda olur mu? Ama başlangıçtır bu. Büyük şeyler yapılmaktadır? Biz bunu vurgulamak istedik.

— Bir yandan fotoğrafçılık, bir yandan gazetecilik, bir yandan da resim. Görüştüğümüz birçok kişi sizin bu kadar karpuzu bir koltuğa nasıl sığdırdığınızı merak ediyor. Onlar adına bunu sormak istedik size.

— Valla ben bunları karpuz olarak ele almıyorum. Bir uğraştır. İnsanın yaradılışında çeşitli yönleri olabilir. Değişik. Ne bileyim, kimisi bağlama çalar, kimisi türkü söyler, kimisi güzel elbise diker, kimisi güzel resim yapar, kimisi güzel piyano çalar. Ama bakarsınız bir piyano çalan iyi yemek de pişirir, bakarsınız resim de yapabilir. Ben gazeteciliğe yoksulluktan, yani küçük gazetelerden başladım. Fotoğrafçı vermezlerdi bize. Kendim kamera edindim. 25-30 yıl önce. Kendi fotoğraflarımı kendim çekmeye başladım, röportajlarda. Ama zaman, koşullar beni usta fotoğrafçılar arasına soktuysa inanın ki usta fotoğrafçı olmak için hiç bir çaba sarfetmedim. Yalnız namuslu olarak objektifin nereye çevrilmesi gerektiğine karar verdim ve bu objektif devamlı ezilen, horlanan emeği çalınan insanlardan yana oldu. Akademide okumuşumdur, resim yapmışımdır, resim eğitimi görmüşümdür, yüksek resim bölümünü bitirmişimdir. Bir de yazı yazma niteliğim varmış. Beni teşvik ettiler. "Yahu sen iyi de yazı yazıyorsun" dediler. Öykü yazardım eskiden. Giderek olaylar gazeteciliğe yani basına itti. Resmi, bir süre ihmal ettim. İşte biliyorsunuz artık bugünlerde aktif gazetecilikten de ayrılacağım. Daha dürüst çalışabilmek için, sevdiğim kimselere vaktimi, yüreğimi, kültürümü daha iyi verebilmek için uğraşlar vereceğim, emeklilik hayatımda. Bunlara karpuz derseniz karpuzdur. kavun derseniz kavundur ama, ben bunu yerine getirilmesi gereken bir görev olarak görüyorum. Madem ki yeteneğim var, onu sevdiğim halk yığınları uğruna kullanmakta bir sakınca görmüyorum. Bunu yapıyorum.

— Yalnızca yeteneklerin bir araya gelmesi, doğal ki, yetmiyor. Anadolu'yu sevmek ve halkın sorunlarıyla ilgilenmek gerekiyor. Sizce başarınızın nedeni bu mudur?

— Valla başarı diye nitelediniz sağolun. Ben bunları başarı olsun diye de yapmıyorum. Bu bir aydının, bir gazetecinin, bir sanatçının halkına karşı namus borcudur. Ben bunu yerine getirmeye çalışıyorum. Israrla namus borcu üzerinde duruyorum. Yoksa başka bir şey değil.

Filiz Otyam'ın bir fotoğrafı

SABAHATTİN ALİ'Yİ, ORHAN KEMAL'İ HARCAMAK!

NECATİ GÜNGÖR

Dünya gazetesinin sanat sayfası yönetmeni Selim İleri, "Modern Türk Romanına Doğru" başlığı altında bir soruşturma açmış bulunuyor bir süreden beri. Ülkemizin azçok tanınmış yazarlarına yöneltilmiş olan soruların karşılıkları, kimileyin gerçekten ilginç açılımlar sağlıyor konuya. Kimi zaman da içinde tuzaklar, yadsımalar taşıyan hastalıklara yenik bir dünya görüşünün yargıları sergileniyor bu soruşturmada. Örnek mi? Ferit Edgü'nün 14 Ocak 1979 tarihinde çıkan yazısı...

Katılalım ya da katılmayalım, herkesin kendi sınıf bilinci doğrultusunda, olaylara, topluma ve insanlara bir yaklaşım yöntemi, bir bakış açısı vardır elbet. Kimse başkalarıyla aynı kanıları paylaşmak zorunda değil...

Ancak...

Kişileri ölmüş, alanları da boş sayıp, öylesine buyurucu hukuk kuralları koyuyor ki Edgü, günümüz Türkiyesinde çoktan "mahkum" edilmiş, çürütülmüş bir takım anlayışları hortlatmanın ta kendisi...

Ne diyor Ferit Edgü?

"Sabahattin Ali, Orhan Kemal, Fakir Baykurt'un romanları yabancı dildeki bir okuru, ancak bir 'folklor' olarak ilgilendirebilir"!

Fakir Baykurt'un böyle bir yargıya vereceği yanıt ne olur, bilemiyoruz. Ancak, S. Ali ile Orhan Kemal, artık aramızda yaşamayan iki insandır. Kendilerinden sonra yetişen yazar ve aydın kuşaklarını etkilemiş, olumlu yönlendirmelerde bulunmuş iki insan... Hikaye ve romanımızda, adlarından vazgeçilmesi olanaksız iki yazar... Bu denli de değil: Sabahattin Ali, sosyalist bir kafayla topluma ve toplumun çevrelediği insan gerçeğine eğilen, bu gerçekleri edebiyatımıza kazandırmış olan ilk kilometre taşımızdır. O, hikayemize devrimci eylem kimliğini ve sınıfsal bakışı katan ilk yazardır. Yapıtlarının 'folklorik' niteliği nereden gelmektedir? Ferit Edgü bu noktayı belirtmiyor. Yalnızca, basit bir parmak hareketiyle, boş bir kağıt parçasını iter gibi, çizip atıyor koskoca Sabahattin Ali'yi.... Ya Orhan Kemal? Sabahattin Ali'nin açtığı yolda, ilk kez sosyalist bir yaklaşımla fabrika olgusunu, artık-değer üreten insan tiplerini hikâyeleriyle, romanlarıyla ölümsüzleştirmiş bir yazarımız... Duyarlık fırtınası bir insan. Bir çift sözle, insan yüreğinin en ince, en sıcak yanını yakalamasını bilen bir usta... Yabancı okurlar-edebiyattan ne beklediklerini bilmediğimiz o yabancı okurlar-anıtlaşmış bu iki yazarımızı nasıl bilirlerse öyle değerlendirsinler. Bizim gözümüzdeki değerlerine, şanlarına gölge düşmez onların. Bizi, hep bizim için anlatmışlardır da ondan... Hangi tür yazarlar, yazmak üzere eline kalemi aldığı zaman, "acaba yabancı okurlar bunu beğenecek mi?" kaygusu içindedir? Bilemiyoruz. Bu tür yazarlar var mıdır? Eğer Edgü, yazdıklarını öncelikle Türkiyeli insanlar için değil de, yabancı okurları gözönüne alarak yazıyorsa, buna da kimse bir şey diyemez. Ne ki, Edgü, bu konuyu açık seçik belirtmelidir. Kimin için yazıyor önceleyin? Orhan Kemal ve S. Ali gibi yazarlarımız, böyle bir sorunun karşılığını yaşamları ve ölümleriyle vermislerdir oysa. Bilmeyen var mı bunu? Kimin için, kime karşı yazdıklarını bütün dünya bilir...

İkinci nokta; nedense Edgü, Yaşar Kemal'e biraz olsun şans tanıyor! Onu da efsanelerin çerçevesi içine sıkıştırarak... Sanki Yaşar Kemal, efsaneler öncesinde hiç bir şey yazmamış gibi. Sanki, Türkiye romanında ORTADIREK gibi bir köşetaşı yokmuşcasına.. Kişinin aklına bir kuşku takılıyor: Yaşar Kemal bugün aramızda yaşamasaydı, Ferit Edgü, ona bu kadarcık bir şansı da tanır mıydı? Kim bilir...

Üçüncü nokta; "romancılarımızın, büyük bir çoğunluğunun, zaman zaman, politik yaklaşımla sanatsal yaklaşımı birbirine karıştırdıkları" savı... Yazar, "politika" sözcüğü ile neyi kastetmektedir, belli değil.. Yoksa savunusu yapılmak istenen, "apolitik" bir roman çizgisi mi? Edgü, yukarıda adlarını bir çırpıda çizdiği yazarların topluma ve insana yaklaşımlarını "politik" buluyor ve bu anlamı kastediyorsa, dehşetli bir yanılgı içinde olduğunu hemen söyleyebiliriz. Çünkü, gündelik politikayı sanatlarının kıyısına bile uğratmamış olan Sabahattin Ali ve Orhan Kemal, Marksist düşünce sistemini kendilerine kılavuz edinmişler, topluma, olgulara bu açıdan bakmışlardır. Marksizm ise, politika değil. bir bilimdir. Eğer Edgü, politika diyerek, Marksizm'e karşı çıkmak istiyorsa, bunu da açık bir tavırla yapmalıdır.

Edebiyatımızın yüzakı nice yazarı, politik ya da folklorik diye niteleyip rafa kaldırdıktan sonra, "çağdaş Türk romanının nasıl bir görünüşü olacağını, hangi yolları izlemesi gerektiğini" bilmediğini söylüyor ki Edgü, getirdiği iri savlarla bu alçak gönüllü "itirafın" yarattığı çelişkiyi anlamak gerçekten zor! Hem bilmiyor, hem de yargılama yetkisi görüyor kendinde.

Daha sonra, adı geçen yazıda, kimi "büyük romancılarımıza" bir görev yüklüyor, Ferit Edgü. Diyor ki, "'çıkıp birini öldürelim' diyen ve bunu gerçekleştiren gençlerin trajedisine birer sanatçı olarak eğilirler. Yani önyargısız. Yani belli kalıplar içinde düşünmeden".

Gözü dönmüş, çocukların ve yaşlıların üzerine rastgele ateş edebilecek kadar gözü dönmüş faşist canilere, "önyargısız ve belli kalıplar içinde düşünmeden" yaklaşmak ne demektir? Belli bir siyasi çizginin adamı olmadan mı yani? Sosyalist düşünceyi bir kenara itmiş olarak mı yani? Bilinmiyor. Edgü'nün "büyük" diye nitelediği yazarlarımız kimler? Doğrusu bilmek isterdik. Sonra, faşist cinayet ve terör örgütlerinin, yargı organlarını yanıltmak amacıyla uydurdukları gerekçelere, yalanlara, demagojilere, Ferit Edgü gerçekten inanıyor mu, yoksa inanmış mı görünüyor?

Yazısının sonunda ise, Edgü, kendi biçim anlayışını sergiliyor: "Diyeceksiniz ki, anlaşılır olmak, çok sayıda okuyucuya seslenmek için, bugünün motiflerini dünün iplikleriyle dokuyanlar da var. Olabilir. Ama bu benim sorunum değil. Dokudukları bir Hereke halısı bile olsa, benim ilgimi çekmiyor çünkü."

Elbette, Edgü, çok sayıda okuyucuya seslenmek zorunluluğunda değil. Kimin için, kaç kişi için yazacağını yazar kendisi bilir. İster, kendi ülkesinin insanları için yazar, ister yalnızca kendisi için, isterse yabancı okurlar için... Geniş halk yığınlarına yazan kişileri ise okumak zorunda hiç değil... Ama adama sormazlar mı, "siz kimsiniz be yahu?" Neyin, hangi düşüncenin savunuculuğunu yapmak istiyorsunuz? Bu bilincinizi belirleyen maddi varlığınız nedir? Her düşünce belli bir sınıfın ideolojisini yansıttığına göre; sizin düşüncelerinize kaynaklık eden ideoloji hangisidir?

Türkiyeli okurlar için yazmıyorsunuz. Türkiyeli insanları bizim duyarlığımızla, Marksist bilimin ışığında anlatanları da; "politik, folklorik, dünün iplikleriyle dokunmuş" sayıp atıyorsunuz...

Eh, geriye bir tek siz kalıyorsunuz!

Karagümrük Bayan Voleybol Takımı antrenörü Tayfun Pişiren:

"Mali yönden güçlü ekiplerin meydanı ele geçirmesi, amatör sporların batmasına neden oluyor"

● **Transferlerde 17-18 yaşlarında çocuklara binlerce lira verip oradan oraya koşturuyorlar Kimse çıkıpta bunlara durun demiyor**

● **Biz amatörce mücadeleyi kendimize ilke edindik**

Tayfun Pişiren

Karagümrük bayan voleybol takımı bu sezon İstanbul voleybol liginde oynamaya başladı. Tamamen öğrencilerden kurulu ekip kendilerine ilke olarak amatörce mücadele etmeyi seçmiş.

Bilindiği gibi dönem dönem yetkililerimiz sporumuzun gelişmesi için geniş kitlelerin spor yapmasının gerekli olduğunu belirtirler. Ama nedense bırakın geniş kitleye spor yaptırmayı, olanlarla bir türlü ilgilenmezler bile. Yetkililerimizin ilgilenmesi için bu sporcuların muhakkak büyük başarı kazanmaları gerekiyor.

Karagümrük bayan voleybolcuları da ülkemizde ilgi gösterilmeyen, yardım edilmeyen amatör sporcuların bir kesimini oluşturuyor. Onlar spor yapmak, amatörce mücadele etmek istiyorlar. Ama yaşama imkanı tanınırsa...

Karagümrük bayan voleybol takımının genç antrenörü Tayfun Pişiren yaptıkları çalışmalarla, sorunlarıyla ilgili şu açıklamayı yapıyor.

"Sezon başında okul spor yurtlarına müraacat ettik. Ve onlardan sporcu almak konusunda anlaştık. Oyuncularımızın sekiz tanesi Fatih Kız Lisesinden. Profesyonelliğin alabildiğine geliştiği bu dönemde cesaretle amatörce mücadele vermeye çalışıyoruz.

"Karşılaşmalarımızın sonucuna bakarsak pek başarılı değil, ama yine de teknik açıdan olumlu şeyler yaptık. Aslında daha fazla galibiyet alabilecek güçteydik ama bazı hakemler büyük kulüplere daha iltimaslı davrandı.

Aslında idari işlerde o kadar iğrenç şeyler dönüyok ki. Özellikle transferlerde, şaşırıp kalıyoruz. Daha 17-18 yaşındaki gençlere binlerce lira verip oradan oraya koşturup duruyorlar. Kimse çıkıpta 'ne oluyor, durun bakalım' diye bir şey söylemiyor. Bu durumun gelişmesi de gittikçe amatör sporların yozlaşmasına ve batmasına neden oluyor. Bir de, mali yönden güçlü olan takımlar diğer takımların oyuncularını transfer ederek, bu takımların güçten düşmesine ve zamanla yok olmasına neden oluyor.

"Liglerde köklü bir geçmişe sahip olan bir yığın kulüp amatör şubelerini kapıyor. Bu neden oluyor sanıyorsunuz? Kuşkusuz meydanda parası olanların sözünün geçmesinden. Amatör takımlar işte bu süreç içinde eriyor. Bu nedenle yetkililerin durumu dikkatle gözden geçirmesi gerekiyor."

Diğer yandan Karagümrük bayan voleybol şubesinin başkanı ise mali yönden zayıf olduklarını, sporcularının spor yapmalarını sağlayacak asgari ihtiyaçları zorlukla karşıladıklarını belirtiyor.

Yıllardan bu yana ille de şampiyon olanlara, büyük başarılar elde edenlere el uzatan yetkililer, bu anlayışlarını sürdükçe ülke sporunun gelişmesine hiç bir şekilde yardımcı olamazlar.

Karagümrük voleybol takımı

İvayla Kır Koşusunda
MEHMET YURDADÖN 10 BİN, AHMET ALTUN 6 BİN METREDE BİRİNCİ OLDU

Mehmet Yurdadön

TIRNOVA (THA)

Bulgaristan'ın Tırnova kentinde yapılan Uluslararası İvaylo Krosuna katılan Türk atletleri 2 altın, 1 gümüş, 1 de bronz madalya kazandılar.

Atletlerimiz bu yarışmada büyüklerde ve gençlerde takım birinciliğini elde ettiler.

Büyükler koşusunda 10.000 metrede Mehmet Yurdadön 33.7 lik derecesiyle birinci oldu ve bir altın madalya kazandı. Bu yarışta Türk atletlerinden Zeki Atli 34.26 ile 10. Sıddık Dursun ise 36.39 luk derecesiyle 18. oldu.

Orta gençler yarışmasında ise yine Türk atletlerinden Ahmet Altun 20,29.8'lik derecesiyle birinci oldu ve bir altın madalya kazandı.

Öte yandan 5000 metre gençlerde İbrahim Doğan 17.40'lık derecesiyle gümüş, Hanefi Atmaca ise 17.44.06 ile bronz madalya kazandı. Türkiye bu kategoride takım halinde birinciliği elde etti. Yine bu yarışta Recep Yıldırım 18.52 ile 10. sırada yer aldı.

Hakemlerin ilk yarı maçlarında yaptığı hatalar belirlendi

ANKARA (THA)

Futbol Federasyonu Merkez Hakem Komitesince Ankara'da düzenlenen seminerde hakemlerin ilk yarı maçlarında yapmış oldukları hatalar kendilerine anlatıldı.

Gerek gözlemci raporları ve gerekse basının uyarıları ile belirlenen hatalarda özellikle ceza sahasında yapılan ihlallere kayıtsız kalındığı ve penaltı ile cezalandırılması gereken pozisyonlara dikkat edilmediği bildirildi.

Bu arada kaidelerin uygulanmamasının televizyon çekiminde ortaya çıktığı bununda hakemleri güç durumda bıraktığı belirtildi.

Hakemlere anlatılan hatalar şunlardır.

Orta Hakemler:

1— Yapılan eleştirilerde penaltı konusundaki hatalar en önde geliyor. Hakemlerin penaltıyı gerektiren kararlarda olayın yakınında bulunması ve dikkatle gözlemesi gerekir. Yan hakem orta hakem işbirliği ile olayları doğru bir şekilde değerlendirmek mümkündür.

2— Kondisyon eksikliği ve olayı dikkatle izlememe bazı hatalara neden oluyor. Bu nedenle hakemler hem kondisyonlarını artırmalı, hem de olayları daha yakından ve dikkatle izlemelidir.

3— Hakem - top - yan hakem şeklindeki diyalog uygulanmamakta iki ceza sahası üzerinde düz olarak koşulmaktadır.

4— Sarı ve kırmızı kartların kime gösterildiği belli olmamakta, avantaj işaretleri verilmemekte, ya da laubali bir şekilde işaret edilmektedir.

5— Oyuncularla çok konuşulmakta, tartışılmaktadır.

6— Avantaj uygulamasında yer, zaman ve oyunun tansiyonu gözönüne alınmamaktadır.

7— İhracı gerektiren olaylar görmezliğe gelinmektedir.

8— Hava toplarında fauller değerlendirilemiyor.

9— Sahaya cisim atıldığında anons yapılmıyor.

10— Hareketin durumuna göre düdük çalınma gayreti gösterilmiyor.

11— Hakemle, yan hakemin arasında çelişme çıkınca karar verme yeteneği çok az.

KARAR KESİNLEŞİRSE BASKETBOLDA VE VOLEYBOLDA TRANSFERLER 3 YIL DONDURULACAK

ANKARA (THA)

Basketbol ve voleybolda profesyonelliği önlemek amacıyla düzenlenen yönetmelik değişikliği Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü'ye verildi.

Bugün Danışma Kurulunda görüşülecek olan yeni değişikliğe göre basketbol ve voleybolda transfer üç yıl süre ile dondurulmaktadır.

Elde edilen bilgilere göre dün Beden Terbiyesi Başkanlığında bazı yetkililerin katılmasıyla yapılan toplantıda yeni yönetmelik değişiklikleri ele alındı.

Alınan bilgiye göre, futbol, basketbol ve voleybolda yabancı oyuncu transferi kesinlikle yasaklandı. Şu anda Türkiye'de bulunan sporculara ise herhangi bir hak verilmedi.

Öte yandan, Basketbol 1. Liginde takımların 1979-1980 sezonunda 2, 1980-1981 sezonunda 3, 1981-1982 sezonunda da kadrolarında 5 genç takımdan yetişmiş oyuncu bulundurmaları zorunluluğu getiriliyor.

Ayrıca bu genç oyuncuların transferi de 21 yaşına kadar yasaklandı. Ancak kulüpleri izin verdiği ve bu sporcular istedikleri takdirde istedikleri anda transfer yapacaklar.

Bu arada basketbolda genç takımda oynayıp A takımına yükselen oyuncular için tekrar eski kategorilerine dönme yasağı kaldırılmaktadır.

Futbol, basketbol ve voleybol federasyonları tarafından hazırlanan yeni yönetmelik değişiklikleri bugün yapılacak, Merkez Danışma Kurulundan geçtikten sonra yürürlüğe girecek.

İstanbul bisiklet yarışlarına ilgi azdı

İSTANBUL

İstanbul Bisiklet Ajanı tarafından düzenlenen Bisiklet mukavemet yarışları Açık Hava Tiyatrosu çevresinde yapıldı.

Daha önce 16 sporcunun katılacağı bildirilen yarışlara 7 bisikletçi malzeme yokluğundan katılamadı. Yarışmalara ilgi oldukça azdı. 12 tur üzerinden yapılan müsabakalarda şu sonuçlar alındı:

Büyükler: 1- Faik Sağcı 30.17, 2- Tuncay Kuşçu 31.43, 3- Gencay Kürkçü 35.05.

Türkiye Salon Atletizm Birinciliği 9 Şubatta Ankara'da yapılıyor

İZMİR (AA)

Atletizm Federasyonunca düzenlenen "Türkiye Salon Atletizm Birinciliği 9 Şubat Cuma günü Saat 9.30'da Atatürk Stadında yapılacak.

Federasyonca çağrılı bulunan sporcuların katılacağı yarışmalar üç gün devam edecek. İlgililer okulların ara tatili nedeniyle çok sayıda atletin yarışmalara katılacağını belirtiyorlar. Aynı zamanda yarışmalarda yeni rekorlar beklendiği de ifade ediliyor.

Ayvalık...

(Baştarafı 1. sayfada)

dün Balıkesir nöbetçi mahkemesi tarafından tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

Yine DMMA öğrencisi Mahmut Uyanık, YDGF imzalı bildiri dağıtarak "hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahkir ettiği ve Şamlı bucağı ilkokulu öğretmeni Zafer Varlı da, bir süre önce, Maden-İş Şubesine saldırıda bulunduğu ve bir kişiyi yaraladığı gerekçesi ile nöbetçi mahkeme tarafından tutuklanarak cezaevine gönderildiler.

● Balıkesir tepebaşı mahallesinde, evinden işine giden Cengiz Çavdar adındaki lokantacı uğradığı silahlı saldırı sonucu yaralandı.

SAKARYA'DA

Sakarya'da bir bankanın Yenicami şubesi dün silahlı bir kişi tarafından soyuldu. Soyguncu vezneden 280 bin 410 lirayı alarak kaçtı.

MARDİN'DE

Mardin'de dün silahlı saldırıya uğrayan bir inşaat mühendisi öldü. Mühendisi öldüren öğrencinin yakalandığı bildirildi.

Olayda ağır yaralanan İbrahim Özer, kaldırıldığı Diyarbakır Tıp Fakültesi Göğüs Hastalıkları Hastanesinde kurtarılamadı. Cumhuriyet Savcısı Kılıç, inşaat mühendisine ateş eden Endüstri Meslek Lisesi öğrencisinin olaydan sonra yakalanarak gözaltına alındığını ve soruşturmaya başlandığını bildirdi.

ISTANBUL'DA

Dün saat 16.00 sıralarında Murat Yıkılmaz adındaki şahsın cesedi Galata Köprüsü ayaklarında bulundu.

Cesedin bir haftaya yakın bir zamandır denizde durduğu anlaşıldı. Kastamonu'nun Araç ilçesinden olan Murat Yıkılmaz'ın cesedi otopsi yapılmak üzere morga kaldırıldı. Üzerinden çıkan nüfus kâğıdından, 19 yaşında olduğu anlaşıldı.

● Fikirtepe'de, bir grup komando, evine gitmekte olan Hasan Karakoç adındaki yurttaşın yolunu keserek cebinde bulunan bin lira parasını aldı.

Önceki akşam saat 22.00 sıralarında, evine gitmekte olan Hasan Karakoç'un Fikirtepe son durakta silahlı komandolar tarafından yolu kesildi. Komandolar Karakoç'a ne iş yaptığını, hangi partiden olduğunu sorduktan sonra, bin lira parasını alarak "biz seni zaten tanıyoruz. Bunları kimseye söylersen öldürürüz seni" diye tehdit ederek, ÜGD'nin bulunduğu sokağa doğru gittiler.

● Erkan Özgen adlı Atatürk Eğitim Enstitüsü gece bölümü öğrencisi, Unkapanı'nda tek kurşunla göğsünden vurularak ağır yaralandı.

Sağmalcılar...

(Baştarafı 1. sayfada)

darmanın cezaevi çevresini kuşattığı ve cezaevini yoğun bir ateş altında tuttuğu görüldü. Cezaevinden de yer yer ateş edildi. Olaylar sırasındaki ölü ve yaralı sayısı hakkında herhangi bir bilgi alınamadı.

Sağmalcılar Cezaevinde dün gece saat 19.00 sıralarında mahkumlar cezaevi yönetimine karşı ayaklandılar. İsyanın, hangi nedenle çıktığının öğrenilemediği olay, giderek büyüdü. Jandarma olaya müdahale ederek cezaevi çevresini kuşattı. Jandarma makinalı tüfeklerle cezaevi üzerine yoğun olarak ateş açtı. Jandarmanın açtığı ateşe yer yer cezaevinden de tabanca ateşiyle karşılık verildi.

Bilindiği gibi, Sağmalcılar Cezaevindeki siyasi tutuklular bir süre önce çeşitli cezaeverine sürülmüştü.

Sağmalcılar Cezaevindeki isyanı çıkaran siyasi olmayan tutuklu ve hükümlüler, 10 gardiyanı rehin aldılar. Mahkumlar, jandarmanın teslim olmaları yönündeki çağrılarını reddettiler. Buna karşılık, jandarma gaz bombası kullandı. Bu arada, cezaevinin orta bölümünde yangın çıktı.

TELEVİZYON

18.30 HABERLER
18.33 FLANDER'LERİN KÖPEĞİ
Çizgi film dizisinin 13. bölümü yayınlanacak.
19.00 YARIŞMA
19.30 BIR KONSER
Schubert in Graz Fantezisini piyanoda Hans Petermandl seslendiriyor.
20.00 TATLI KAHRAMANLAR
20.30 HABERLER
21.15 BEŞ DAKİKA (Mera)
Meraların yetersizliği ve meralardan toprak sökme olaylarının artışı, kırsal kesimdeki izleyicilerin sorunlarının başında geliyor. Hazırlanan köy oyununda, Kavruk Hasan'ın köyünde meraya tecavüz konusu tartışılıyor. Oynayanlar: İhsan Sanıvar, Savaş Yurttaş, Şener Kökkaya, Metin Coşkun, Metin Bilgin, Teoman Özen.
21.20 TÜRK SANAT MÜZİĞİ (Eyüp Uyanıkoğlu)
22.40 TV'DE TÜRK SİNEMASI (Salak Milyoner) Yönetmeliğini Ertem Eğilmez'in yaptığı, başrollerini Zeki Alasya, Metin Akpınar ve Kemal Sunal'ın paylaştıkları 1974 yapımı bir film.
23.10 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış, Program
05.05 Türküler, Şarkılar Ve Oyun havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.20 Türküler Geçidi
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Bağlama Takımından Oyun Havaları
14.32 Yaşayan Bestecilerimiz.
15.00 Kısa Haberler
15.01 Efsaneler ve Türkülerimiz
15.20 Şarkılar
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 HABERLER
19.30 Türküler
20.00 Kısa Haberler
20.02 Türküler
20.15 Köy Dağarcığı
21.00 Kısa Haberler
21.02 Şarkılar
21.30 Stüdyo Sizin
22.02 T.B.M.M.Saati
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
23.40 Türküler ve Oyun Havaları
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Konseri
00.55 Kısa Haberler
01.00 Program ve Kapanış

TRT 2

08.00 Açılış ve Program
08.02 Gün Başlıyor
09.30 Saban Konseri
10.00 Şarkılar
10.30 Kadın Sanatçılarımız
11.00 Türküler ve Oyun Havaları
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
18.00 Yurttan Sesler Erkekler Topluluğu
18.30 Kültür Sorunları
19.00 HABERLER
19.30 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.00 Üsküdar Musiki Cemiyeti
20.30 Küçük Konser

07.00 Açılış va Program
08.00 Sabah Konseri
09.00 Müzik Şöleni
11.00 Ünlü Yorumcular
11.30 Müzik Mağazin
12.30 Çeşitli Sololar
14.00 Müzik Söyleşileri
14.30 Pazardan Pazara
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.00 Gençler İçin
18.00 Stüdyo FM
19.00 Akam Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
21.00 Solodan Orkestraya
22.00 Gecenin Getirdikleri
23.00 Salı Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Program ve kapanış

Şah'ın seçtiği Naipler Konseyi'nin...

(Baştarafı 1. sayfada)

namazından sonra yaptığı konuşmada, Şah'ın kendisini destekleyen süper devletlere rağmen halkın birliği ve cesareti sayesinde yıkıldığını belirtti.

Herkesi ülkesine dönmeye ve ulusa hizmet etmeye çağıran Homeyni konuşmasında. bütün ulusun elele vererek Şah'ı yıktığı gibi şimdi de yenilgiye uğramamak, ülkeyi yeniden inşa etmek için birliğin gerekli olduğunu vurguladı.

Bugün yeni bir yolculuğun başında oldukları, önlerinde daha çok uzun bir yol bulunduğunu ısrarla vurgulayan Homeyni, şöyle dedi: "Muhammed Rıza ulusun parasını ve mücevherlerini bavullarına doldurarak ülkeden kaçtı. O giderse ülkenin darmadağın olacağını, askeri müdahale olacağını bütün süper devletlerin onu desteklediğini söylediler. Ama işte gördünüz: Kaçtı. Maalesef biz onu yargılamadan kaçtı. Ama kısa bir süre onu geri getirerek yargılayacağımızı umuyorum."

ŞAH, ORDUNUN DARBE YAPMASINI İSTEDİ

Ayetullah Homeyni Şah'ın ülkeyi terkederken bile tertiplere kalkıştığını, bundan sonra da kalkışabileceğini söyledi. Şah'ın, uçağa binmeden önce son anda orduya hitabederek, kendisinin geri gelmesini mümkün kılacak askeri bir darbe yapılmasını istediğini açıkladı. Homeyni, bu konudaki teyp bantlarının ellerinde olduğunu bildirdi.

Özgürlük, bağımsızlık ve İslam devleti istediklerini söyleyen Homeyni, mücadelelerinin kişisel amaçlar değil, Allahı memnun etme amacını taşıdığını söyledi.

Homeyni, tarımın, ekonominin, iş hayatının, bankacılığın, üniversitenin ve para sisteminin tam bir kargaşalık içinde olduğunu vurguladı. Sosyal adaletin hüküm sürdüğü, Müslüman olmayanların da söz hakkının bulunduğu, halkın en güçlü temsilcilere karşı bile seslerini yükseltebilecekleri bir hükümet istediklerini belirtti.

KENDİ KADERİMİZİ KENDİMİZ ÇİZMELİYİZ

Homeyni şöyle dedi: "Fanatik ve gerici olduğumuz yolundaki söylentileri İslam hareketinin başarıya ulaşmasını istemeyen yabancılar çıkarıyor. Birleşelim, saflarımızı sıklaştıralım. Gücümüzü yabancıları memnun etmek için kullanmayalım. Onlar bizim ülkemize yardım etmeyecekler. Bizim için hiç bir şey yapmayacaklar. Kendi kaderimizi biz, kendimiz çizmeliyiz. Ülkemizi kendimiz inşa etmeli, yeni tür bir devrim, yeni tür bir insan yaratmalıyız."

Monarşinin mantığa, insanlığa aykırı olduğunu belirten Homeyni, şöyle devam etti: "Biz serbest seçimler sonucu oluşan bir kurucu meclisle yalnız kendi neslimiz için karar alabiliriz. Gelecek nesiller için kararlar almaya hakkımız yoktur. Henüz doğmamış nesilleri, bizim kararlarımızı kabule zorlayamayız. Bu kanuna da, dine de mantığa da aykırıdır."

ŞAHI KOVDUK AMA, BU İLK ADIMDIR

Homeyni, Pehlevi hanedanının kurulmasını ise şöyle anlattı:

"Siz o zamanları bilmiyorsunuz. Ama biz Pehlevi hanedanının, süngülerin gölgesinde nasıl seçimler yaptığını, oy aldığını ve kabul edildiğini izledik. Kimse sesini yükseltemedi. Yükseltenler öldürüldü. İşte yabancılar bu şartlar altında Pehlevi hanedanını bize kabul ettirdiler. Ne var ki biz onları kovduk ama bu ilk adımdır."

Şah'ın çok büyük suçlar işlediğini, bütün ulusu yakıp yıktığını belirten Homeyni, konuşmasını şöyle bitirdi: "O, bir sürü insanı, ulusun en iyi insanlarını öldürdü. Ama onun bir tek canı var, onu kaç kere öldürebiliriz? Genç, dinç insanları hapislere attı. Gençler hapisten yaşlanarak, sakatlanarak çıktı. Aydınlara, ilerici din adamlarına, profesörlere, işadamlarına işkence yaptı, onları sürgüne yolladı. Bütün bu yaraları nasıl sararız? Bütün insanlık biraraya gelse ondan alsa alsa tek bir can alabilir. Onu tutuklasak bile öldürmekten başka ne yapabiliriz".

İran'da revizyonistler...

(Baştarafı 1. sayfada)

meyni"nin Cuma günü İran'a döneceğini açıklaması üzerine arttı. Homeyni, bilindiği gibi, hem ABD'ye hem de Rusya'ya karşı çıkmakta ve bloksuzluk politikası izleyeceğini açıklamaktadır. Revizyonist Tudeh Partisi ise, Rusya'nın beşinci kolu durumundadır ve halk arasında "Şeytan Partisi" adıyla anılmaktadır.

Tudeh Partisi, Şah'a karşı mücadele sırasında da, halk hareketini karalamaya çalışmıştı. Moskova radyosu, İran'da orta çağ zulmüne karşı mücadele eden halktan "serseriler" diye söz ederken, Tudeh Partisi de "irtica hortladı" diye açıklamalar yapıyordu.

Ancak Tudeh Partisi dün yaptığı bir açıklama ile Homeyni'yi desteklediğini öne sürdü. Tudeh Partisinin bu açıklaması, tecrit olmamak için başvurduğu bir taktik değişikliği olarak değerlendiriliyor.

Öte yandan Tahran'da bir açıklama yapan Başbakan Bahtiyar, Ayetullah Homeyni'nin bütün çağrılarına rağmen istifa etmeyeceğini söyledi. Bahtiyar ayrıca, gösterilerin son bulmasını ve işçilerin iş başı yapmasını istedi.

Ancak Şah rejiminin bütün kalıntılarıyla yıkılmasını isteyen halk, çeşitli kentlerde hükümet aleyhtarı gösterilerini sürdürüyor.

RUSYA, İRAN SINIRINDAKİ KÖYLERİ BOŞALTIYOR

Sovyetler Birliği'nin, "kabileler arasında çıkması muhtemel çatışmaları önlemek" bahanesi ile, İran sınırındaki köyleri boşaltmaya başladığı öğrenildi.

Çeşitli kaynaklar, Sovyetler Birliği'nin 2500 kilometrelik İran sınırına askeri yığınak yapıp yapmadığı tesbit edilememekle birlikte, söz konusu bölgede "normal olmayan" birtakım gelişmelerin olduğuna dikkat çekiyorlar.

Aynı şekilde, Afganistan'da, İran'daki son gelişmelere bağlı olarak, İran-Afganistan sınırında karışıklıklar çıkarmaya hazırlandığı bildiriliyor.

4 BİN HAVA SUBAYI AÇLIK GREVİNE BAŞLADI

Bu arada ülkede yaklaşık 4 bin kadar hava subayı, tüm Amerikan üslerinin kaldırılması amacıyla açlık grevine başladı. Açlık grevi yapan subaylar, askeri bir darbeye de karşı olduklarını açıkladılar.

Bu hareket, Şah'ın ülkeden ayılmasından, bu yana tek güç kaynağı ordu olan Başbakan Bahtiyar'ı güç durumda bıraktı.

Yine TRT

(Baştarafı 1. sayfada)

ran'da yaşanan bayram sevincine gölge düşürmeye çalışan sadece onlar mı? Hayır. TRT'ye bakılırsa, "binlerce solcu genç Tahran'da ve diğer kentlerde göstericilerle çatışıyor, Homeyni'nin resimlerini yırtıyorlar."

Kim bunlar? Ne istiyorlar? Bunlar, Şeytan Partisi'nin taraftarları. Moskova'nın beşinci kolu Tudehli bozguncular. Aynı paniği bunlar da yaşıyor. "Ne yaparsak şimdi yaparız" telaşı içinde halka saldırıyor, muhalefet hareketini bölmeye çalışıyorlar.

Moskova'nın bundan böyle İran'da izleyeceği siyaset işte bu. İlk başlarda, Şah'a karşı mücadele eden halka "serseriler, yobazlar" diye kara çalan, İran halkını sukunete davet eden Moskova, şimdi Homeyni'ye karşı cepheden saldırıya geçiyor. Çünkü Homeyni. Rusya'ya karşı da mücadeleden yana. Çünkü Homeyni, "ABD'ye karşı mücadele eden İran halkı Rusya'ya karşı direnmesini de bilir" diyerek halkının bağımsızlık tutkusunu dile getiriyor. Moskova ve bişinci kolu işte buna saldırıyor.

Pekiyi, Moskova'nın ve Şeytan Partisinin tutumunu anladık ama, TRT'ye ne oluyor? TRT, Şah rejimini kimin alaşağı ettiğini, "binlerce Marksist genç" diye tanımladığı Moskovacıların bu mücadelede zerre kadar payları olmadığını bilmiyor mu? Halka saldıranları övmekten ve bozguncu Tudeh taraftarlarını "binlerce solcu genç" diye maskelemekten ne yarar umuyor?

Bunun cevabı açık: Vietnamlı saldırganı Kamboçya Ulusal Kurtuluş Cephesi diye sıfatlandırmaktan ne yarar umuyorsa, bundan da onu umuyor.

TRT'de köprü başlarını tutmuş birkaç revizyonist, pusuya yatmış bekliyorlar. İşleri güçleri Moskova'nın ve uzantılarının halk düşmanı faaliyetlerini gizlemek. Kremlin, yalan makinasının düğmesine basar basmaz, bunlar da buradan mikrofonu açıyorlar: "Kamboçya'da Ulusal Kurtuluşçular, İran'da yobazlara karşı mücadeleye atılan solcular."

Kamboçya'da işgalci Vietnam'ı alkışlayan ve Türkiye halkına günlerce Moskova'nın propagandasını yapan TRT, şimdi de İran'ı diline doladı.

İyi ama, bunların hesabı sorulmayacak mı? Doğru habercilik adına, bu çuvallara bile sığdırılamayacak yalanları, her biri TASS veya Pravda mahreçli "haberleri" Türkiye halkı daha ne kadar dinlemek zorunda bırakılacak?

"İran'da istikrardan yana olduklarını" söyleyenler: bugün bu komşu ülkede istikrarsızlığın, karışıklığın dik âlasını Moskova yaratıyor. Ve bu bozgunculuk, bu devletin radyosunda "binlerce solcunun gösterisi" olarak yutturulmaya çalışılıyor.

Bunu da mı görmüyorsunuz?

Kozakçıoğlu...

(Baştarafı 1. sayfada)

istifa eden Çetin Domaç, Günay Uslu ve Mecit Noyan'ın istifları ve yaptıkları son basın toplantısı konusundaki görüşlerini açıkladı.

Kozakçıoğlu, "Biliyorsunuz, üç emniyet mensubu bir basın toplantısı yaptılar. Çetin Domaç 1. Şube müdürlüğünden alındıktan sonra istifa etmişti. Bunun üzerine Çetin Domaç'la birlikte hareket etmek için Günay Uslu ve Mecit Noyan da istifa ettiler. Bu emniyet mensupları çalışamayacak derecede hasta olduklarını söylüyorlardı. Ancak dolaşıyor ve basın topantısı düzenleyebiliyorlar" dedi. Çetin Domaç'ın basın toplantısından bir gün önce Emniyet Müdürlüğü kadrosundan alınarak genel müdürlük kadrosuna verildiğini söyeyen Kozakçıoğlu, diğer iki görevli hakkında da soruşturma açıldığını ve işten el çektirildiğini belirtti.

Bir basın mensubunun sorusu üzerine "Ben İstanbul Emniyet Müdürü olarak bu örgütün koordineli çalışmasından sorumluyum" diyen Kozakçıoğlu, "bu nedenle bu örgütü denetlemem neresinden akordsuz bir ses gelise düzeltmem gerekir. Devlet memuruna görev verilir, görevde başarılı olmadığı zaman değiştirilir. Yetkili olmayan kişinin basın toplantısı yapması yasalara aykırı" şeklinde konuştu.

Başka bir gazetecinin Emniyetin sıkıyönetimle beraber çalışması konusunda sorduğu soruyu cevaplayan Hayri Kozakçıoğlu, "Sıkıyönetimle birlikte çalışmamızdan sonra 1300 toplum polisi tasarruf ettik. Bu polisleri İlçe emniyetlerine verdik. Bu tasarruf sonucu K.Bakkalköy karakolunu açtık. Önümüzdeki günlerde Yakacık, Gaziosmanpaşa Küçükköy, Örnektepe ve 1 Mayıs mahallesinde polis karakolu açacağız. Ayrıca her iskelede iki polis iki inzibat ve iki jandarma birlikte görev yapacaklar" dedi.

Mimarlar Odası...

(Baştarafı 1. sayfada)

ELEŞTİRİLER

Söz alan üyeler özellikle, yönetimin demokratik olmayan uygulamalarını teşhir ettiler. Oda yönetimi ile üyeler arasında diyalog kurulmasını ve üyelerin fikirlerini yönetime aktarmasını sağlayan Danışma Kurulunun bu yönetim tarafından lağvedilmesi en çok eleştirilen konulardan biri idi. Çalışma Raporunda Sovyetler Birliği'ne övgüler düzen cümleler ve bu cümlelerle itiraf edilen Rus yanlısı faaliyetler de birçok üye tarafından eleştirildi.

Mimarlar Odasının yurtsever geleneğinin bir ürünü olan "Kendi Gücümüze Dayanalım" kampanyasının bu yönetim tarafından ortadan kaldırıldığını da belirten üyeler, bunun altında ülkemizdeki Sovyet yatırımlarının da teşhir edilmesi korkusunun yattığını belirttiler.

Yönetim Kurulu çalışmalarını eleştiren bir konuşmacı, "Nötron Bombasına Hayır" adıyla başlatılan kampanyanın Rusya'nın da bu bombayı yapmasıyla durdurulduğunu hatırlatarak, geçmiş yönetimin Odanın yurtsever çizgisini tahrip etmeye yönelik faaliyetlerinin kınanması gerektiğini belirtti.

Oda imkanlarının da Sahte TKP yanlısı, sözde demokratik örgütlere açıldığını, yurtsever demokrat örgütlere ve kuruluşlara karşı ise düşmanca bir tavır takınıldığını belirten üyeler Mimarlar Odasının bütün demokratik örgüt ve kuruluşlarla ortaklaşa mücadele verme geleneğinin de bu yönetim tarafından yok edilmeye çalışıldığını açıkladı.

"TKP" YANLISI ESKİ YÖNETİM KURULUNUN TUTUMU

Gerek eleştiriler sırasında, gerekse eleştirilere verilen cevaplarda eski yönetim kurulu sözcüleri Sovyetler Birliği'nin savunuculuğunu üslenmeye devam ettiler.

SEÇİMLER

Yönetim Kurulu çalışmalarının eleştiri maddesinin tamamlanmasından sonra, yeni dönem Yönetim Kurulu seçimlerine geçildi.

Seçimlerde sahte TKP yanlısı eski yönetim devrildi. Yeni Dönem Yönetim Kuruluna seçilen üyeler arasında odanın eski yurtsever ve demokrat mücadele geçmişini temsil eden, ve Sahte TKP'nin faaliyetlerine karşı mücadele vermiş üyeler çoğunluğu oluşturuyor.

KİMYA MÜHENDİSLERİ ODASI

Pazar günü yapılan Kimya Mühendisleri Odası Ankara Şube Kongresi sonunda Faruk Aktuzlu yeniden Şube başkanlığına seçildi.

KAYIP— İ.Ü. Fen Fakültesinden aldığım İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.

Ali ATEŞ

Asgari...

(Baştarafı 1. sayfada)

çinebilmesi için, ihtiyacı olan para on bin liradır. Bu asgari miktardır. Bu nedenle gösterge tablosunu en az geçim indirimi olarak tesbit ettiğimiz on bin lira esas alınmalı ve ilkokul mezunu devlet memurunun 13'üncü derece ikinci kademeden başlatılması kabul edilerek uygulamaya konulmalıdır."

MEM—DER, memuriyete giriş belgesinin de yeniden düzenlenmesini, her üç yılda bir derece yükselmesi hakkının teminat altına alınmasını önerdi.

Fazla çalışma koşulları ve fazla çalışma ücretinin yeniden düzenlenmesi, mahrumiyet bölgesi ödeneklerinin artırılması ve yollukların bütün kadrolular için dörtyüz lira olarak belirlenmesi de istenen araştırmada, diğer öneriler şöyle sıralanıyor:

Ankara, Istanbul, Kocaeli, Adana, Konya ve İzmir'de görev yapan kamu görevlilerine altıyüz lira hava kirliliği farkı ödenmelidir. Devlet sosyal güvenlik kurumu yasası ile hayata geçirmeli ve memurlara sosyal konut yaptırmalı, uzun vadeli konut kredileri düzenlenmelidir.

MEM—DER son olarak da kurulduğu günden bu yana savunduğu grevli toplusözleşmeli sendika hakkının hayata geçirilmesini istedi.

MGK...

(Baştarafı 1. sayfada)

hak ve hürriyetleri ortadan kaldırmaya yönelen şiddet eylemlerinin sıkıyönetim döneminde kaynaklarına etkin biçimde ve hızla eğilmenin önemi üzerinde durulmuştur."

Kurul ayrıca Bakanlıklararası komisyonca hazırlanan "kara sınırlarında alınacak önlemler" raporunu inceleyerek kaçakçılığa karşı alınacak önlemleri görüştü.

Saat 9.00 'da başlayan toplantıya Başbakan Bülent Ecevit, Genel Kurmay Başkanı Orgeneral Kenan Evren, Başbakan Yardımcıları Orhan Eyüboğlu, Faruk Sükan, Kurul üyesi İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, Dışişleri Bakanı Gündüz Ökçün, Milli Savunma Bakanı Neşet Akmandor, Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, Çalışma Bakanı Bahir Ersoy, ve Ulaştırma Bakanı Güneş Öngüt ile Deniz Kuvvetleri Komutanı Bülent Ulusu, Hava Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Tahsin Şahinkaya, ve kurul Genel Sekreteri Oramiral Akif Akdoğanlar katıldı.

Kurul üyelerinden Kara Kuvvetleri Komutanı Orgeneral Nurettin Ersin görevli olarak yurt dışında bulunduğundan toplantıya katılamadı.

Bu toplantı yeni bakanlardan Neşet Akmandor ve Hasan Fehmi Güneş'in katıldıkları ilk Milli Güvenlik Kurulu toplantısı oluyor.

Bayraktarın...

(Baştarafı 1. sayfada)

lığı bütçesi üzerinde tartışma yapılmıyor, sanki Maraş'ta bir ay önce resmi rakamlara göre 108, halka göre yüzlerce kişi ölmemiş...

Yarımşar saatlik, birer saatlik konuşmalarda Maraş olayları ya hiç yer almıyor, ya da bir-iki cümle ile geçiliyor.

Ama bir Doğan Araslı çıkıyor, konuşmasında Maraş olaylarının bir tertip olduğunu, bu tertipte malzeme olarak kullanılan iftiraların içyüzünü açıklıyor. konuşması Pazar akşamı yemekten sonraya kaldığı için çok az kişi izleyebiliyor.

Ama bunun yanısıra ilginç tartışmalara tanık oluyoruz Karma Komisyonda. Örneğin bir AP'li Bolu milletvekili Müfit Bayraktar Genel Başkanını andıran bir uslupla, komisyonda değil de bir meydan mitinginde konuşurcasına komisyon üyelerinden daha çok basına hitaben yaptığı konuşmasında "komünistlerin gemiazıya aldığını" anlatıyor. Bayraktar MHP'nin yayın organı Hergün gazetesini ayağa kalkıp bayrak gibi sallayarak komünistlerin gemi azıya aldığını, Hergün'ün resimleriyle ve yazılarıyla bir güzel ispatlıyor.

Konuşmasının bir yerinde heyecanla coşan Bayraktar, bağıra çağıra, "Türk bayrağının dalgalandığı, ezan-ı muhammedi'nin okunduğu" yurdundan söz ederken, CHP'li üyeler de kendilerinden geçerek "Yaşa", "Bravo", "Nurol" diye bağırarak alkışlamaya başlayınca komisyon toplantısı çok şenleniyor. İçişleri Bakanlığının arkasında oturan yüksek kademedeki yöneticiler kahkahalarını zor tutarken komisyonun diğer üyeleri makaraları koyveriyorlar. Bunun üzerine komisyon başkanı Yılmaz Alpaslan duruma müdahale ediyor, "Burayı futbol maçına çevirdiniz" demek zorunda kalıyor. Alpaslan'ın müdahalesiyle gürültü biraz yatışıyor.

Ama bu arada gene bir başka AP'li üye, Ahmet Demir Yüce'nin, "Ne yapsın, bu çocuk da sevgisini, coşkusunu böyle ifade edebiliyor. Bu, yurt sevgisidir" gibi sözler söylediği duyuluyor.

Alpaslan tekrar müdahale ediyor ve sükunet zorla olsun sağlanabiliyor.

Bir başka ilginç tartışma konusu, komisyonda sık sık geçen terörizm kelimesinin doğrusunun nasıl olduğu üzerinde çıktı.

AP Ankara Milletvekili Sebati Ataman "O"nun üzerine basarak birkaç kez 'Terörizm deyince, iktidar sıraıarından bazı üyeler gülümsediler. Bunun üzerine Ataman "ne gülümsüyorsunuz, bunun doğrusu 'terörizm' şeklinde konuştu. Bu açıklama üzerine daha sonra konuşan AP'li üyeler de aynı biçimde kelimeyi "terörizm" olarak kullandılar. Ve böylelikle terörizmin önemli bir hatası düzeltilmiş oldu.

Ama Pazar gecesinin son konuşmasını yapan MHP Sivas Milletvekili Ali Gürbüz daha önceki konuşmaların tümünü etkisiz bıraktı. Gürbüz kendisinin eline verilen metni heceleyerek, bazı kelimeleri okuyamayarak yaptığı konuşmasında, Türkiye'de faşist olmadığını, ortada sadece komünist devlet kurmak isteyenler bulunduğunu söyledi. Gürbüz kendilerinin güvenlik kuvvetlerine yardımcı olduklarını kabul etti ve "sıkıyönetim halka çağrıda bulunup yardım istiyor. Elbette biz de yardımcı olacağız" şekinde konuştu.

Ama Ali Gürbüz de konuşmasında bilimsel konulara değinmeden edemedi. Gürbüz "Anarşinin kökeni daha önceki arkadaşlarımızın dediği gibi ekonomik veya sosyal adaletsizlik değildir. Milletimiz diğer milletler gibi değildir. Eğer öyle olsaydı Çankaya solcu, Altındağ sağcı olmazdı" şeklinde değerli bir açıklama yaptı.

Gecenin son konuşmasında yapılan bu açıklama ile bütün gün boyu dinlediğimiz bilimsel açıklamalar havaya gitmiş oldu.

Faşistlerce 1977 yılında katledilen Arkadaşımız

ALİ RIZA YERLİ'yi

saygı ile anıyoruz. O'nu, ikisüper devlete ve işbirlikçilerine karşı verdiği mücadelede yitirdik. Bu mücadele bizler tarafından yürütülecektir

GÖRDESLİ DEVRİMCİLER

Yakalandığı hastalıktan kurtulamayarak aramızdan ayrılan devrimci kardeşimiz

İBRAHİM KURTULAN'ı

yitirdik. O'nun bize devrettiği gençliğin can güvenliği ve öğrenim özgürlüğü mücadelesi bizler tarafından yürütülecektir

Ailesine ve bütün arkadaşlarına başsağlığı dileriz

GÖRDES DLB

Anarşiyi özgürlük yener

(Baştarafı 1. sayfada)

kargaşalık yaratma siyaseti izliyor. Aynı şekilde MHP de, halka karşı azgın terör uyguluyor, milliyet ve mezhep düşmanlığı yaparak iç savaş kışkırtıyor, Türkiye halkını bölmeye ve Sovyet yayılması karşısında zayıf düşürmeye hizmet ediyor.

Toprak ağalığı, şeyhlik, tefecilik, aşiret ilişkileri gibi ortaçağ kurumları ve emperyalizme bağımlılık, bütün bu anarşinin ve cinayetlerin altındaki sosyal ve iktisadi temeli oluşturuyor.

Sovyet sosyal-emperyalizminin yayılmasına ve yıkıcılığına karşı açık ve kararlı bir siyaseti olmayan bir hükümet, dergi, kitap ve afiş yasaklayarak cinayet ve katliamları önleyebilir mi?

Bir kere, cinayet işlemek ve zorbalık başka bir şeydir, yazı yazmak ve konuşmak başka bir şeydir. Bir yazı, isterse cinayeti teşvik etsin, cinayetin kendisinden ayrılmalıdır. Ayrıca cinayet ve teröre yol açan kaynağı kurutursanız, yazı ve çiziden korkacak bir şey yoktur. Yazı ve çizi ülkeye ne kadar zararlı olursa olsun, gene fikir mücadelesiyle yenilgiye uğratılır ve tamamen etkisiz bırakılır. Ama bütün bunların başarılabilmesi için hükümetin bu konularda berrak bir görüşünün olması ve mücadele etmesi gerekir. Bugün eksik olan budur.

İkincisi, bugün merkez yayın organında açıkça "savaş örgütleri kurma" ve "kamu kuruluşlarına yerleşme" talimatları yayınlayan sahte TKP, CHP'nin sırtından güç toplamaya, CHP hükümetinin hoşgörüsü sayesinde devlet dairelerine sızmaya ve yerleşmeye devam etmektedir. Unutmayalım ki, MHP ile beraber, terör ve cinayetlerin baş kışkırtıcısı ve kaynağı Sovyetler Birliği'nin beşinci koludur. Bütün maceracı örgütleri yönlendiren, Sovyet sosyal-emperyalizminin kargaşalık ve iç savaş kışkırtma siyasetidir. Hükümet, haydutların elebaşısına hoşgörü gösterirken, ona alet olan çoluk çocukla uğraşmaktadır. Üstelik o çocuklar, doğru bir siyasetle Sovyet sosyal-emperyalizminin aleti olmaktan kurtarılabilir.

Bugün Türkiye'deki anarşi ve cinayetlerin sebebi, özgürlükler değildir. Tam tersine bu cinayet ve terörün temelinde, Türkiye'nin demokrasi ve özgürlüğe kavuşamamış olması yatıyor. Zaten terörcülerin hedefi de özgürlüklerdir. Gerek MHP'nin başını çektiği komandoların gerekse sahte TKP'nin yönlendirdiği teröristlerin yaptıkları iş, toplantı basmak, gazete ve dergi satılmasını engellemek, örgütlere bomba ve dinamit atmak, kafasını beğenmedikleri insanları okullara sokmamak, taşıdıkları fikirler yüzünden insanları dövmek ve öldürmektir. Yani hedefleri, halkın özgürlüklerini ve can güvenliğini yok etmektir. Buna karşı alınacak en güçlü tedbir, halka en geniş özgürlük sağlamaktır. Cinayet ve terör ile halkın özgürlüğü arasında zıtlık vardır.

Halkın özgürlüklerini yok eden cinayet ve terör şebekelerinin üzerine gidilmelidir. Düşünce, örgütlenme, toplantı, yürüyüş gibi özgürlüklerin kullanılması ile, terör ve cinayetler arasında kesin bir ayrım yapılmalıdır. İki süper devletin, özellikle kargaşalık kışkırtan Sovyetler Birliği'nin ülkemizde cirit atmasına izin verilmemelidir.

Neuphle...

(Baştarafı 1. sayfada)

koşup gelmişti. Basın mensupları ve kameramanlar da eklenince, kalabalık bahçeden sokağa taştı.

Dondurucu bir soğuk var, her taraf çamur içinde ama aldıran yok. Günlerdir beklenen an gelmiş. İranlılar kadar basın mensupları da Homeyni'nin açıklama yapmasını bekliyorlar.

Cuma günü Tahran'da yapılan gösterilerle İran halkı ne Bahtiyar hükümetini, ne de Naipler Konseyini istemediğini bir kere daha kanıtladı. Homeyni'nin öğle namazı için bahçeye geleceği an yaklaştıkça heyecan da arttı. Ayetullah'ın geçeceği yolun iki kenarında bir dalgalanma başgösterdi.

Nihayet okunan ilahiler arasında yolun başında Homeyni göründü. Ortalık yine şöyle bir dalgalandı. Namazın ardından Homeyni, beklenen konuşmasına başladı ve Ayetullah'ın Paris'te yaptığı bu en uzun konuşma, bir saatten uzun sürdü. Kalabalıkta tıs yok. Farsça anlayan, anlamayan büyük bir sessizlik içinde. Yalnız arada bir soğuktan donan ayaklarımızı biraz olsun ısıtabilmek için bir birine, bir diğerine yaslanıyoruz. Çevremizdekiler de öyle ama kimse yerinden kıpırdamıyor. Ayetullah'ın konuşması ara sıra gülüşmelerle kesiliyor. Ne dediğini çok merak ediyoruz ama, o anda kimsenin bize bunu çevirecek, ya da anlatacak durumu yok. Sonradan öğrendiğimize göre Homeyni, "Bir zamanlar Şah herkesin kendi partisine üye olmasını ve bunun için dilekçe vermesini istedi. Kabul etmezseniz, hepinize pasaport vereceğim, ülkeyi terkedin, siz İranlı değilsiniz dedi. Ama siz birliğiniz sayesinde onun pasaportunu eline vererek onu ülkeden kovdunuz" demiş.

Homeyni'nin yakın danışmanlarından Dr. Yazdi, Ayetullah'ın konuşmasını çevirdikten sonra, kısaca gazetecilerin sorularını da cevapladı. Homeyni'nin İran'a dönmesinden önce geçici hükümetin açıklanmasının söz konusu olmadığını bildirdi. Dr. Yazdi, hangi şartların Homeyni'nin İran'a dönmesine yol açtığı şeklindeki bir soruyu cevapsız bıraktı. Ancak Homeyni'nin "muhtemelen Tahran'a yerleşebileceğini söyledi ve gitmeden önce büyük bir ihtimalle hava alanında bir basın toplantısı yapacağını bildirdi

Zehirlenen...

(Baştarafı 1. sayfada)

Havagazı kaçağı ihbarı üzerine Bahçelievler son durağa giden işçiler kaçağın büyük ve tazyikli olması nedeniyle zehirlenme tehlikesi geçirerek yardım istediler. Bu arada Emniyet Müdürlüğü "Gaz Ekibi" olay yerine gönderildi.

Ana boruyu tamir ederken içeride kalan işçiler bu ekip tarafından kurtarılmaya başlandı. Ancak ekip komiseri Ercan Özbek kurtarma sırasında kullandığı gaz maskesinin havagazı için tesirsiz olması nedeniyle düşerek içeride kaldı.

Olayda komiser Ercan Özbek'le birlikte adı henüz tam saptanamayan bir işçi öldü.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi
FERİT İLSEVER

Yazı İşleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: [illegible]
Dizgi: Aydınlık Ofset [illegible]
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

MERKEZ BÜRO: İSTANBUL Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu Yazı İşleri Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
ANKARA BÜROSU: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay, Tel: 25 38 69
İZMİR BÜROSU: 857 Sok. Salihağa İş Hanı No: 509, Konak, Tel: 25 25 54
ADANA BÜROSU: Atatürk Cad. 113. Sok. Seler İş Hanı, Kat: 3, No: 16, Tel: 17 493

YURT DIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Hohenstaufen Str. 4 6 Frankfurt M/1 Tel: 0611/74 70 38
FRANSA: 11 rue Jean de Beauvais 75005 Paris Tel: 03 34 602
BELÇİKA: 188, rue Josaphat 1030 Bruxelles Tel: 00322-215 40 60
İSVEÇ: [illegible] Kargatan 58 11358 Stockholm Tel: 30 56 39
HOLLANDA: Bildstr. 53 Utrecht Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes 1 1020 Renens (V.D.) Lozan

ABONE ÜCRETLERİ
Yurt içi: 198 TL (3 Aylık), 320 TL (5 Aylık), 645 TL (6 Aylık), 1290 TL (1 Yıllık)
Yurt Dışı: 30 DM (1 Aylık), [illegible]

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Santimi) 250 lira
3.5.7. sayfalar (Santimi) 300 lira
Yayın ilanı (Santimi) 100 lira
" (Yayın Sayfasında) 30 lira
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 Santim) 350 lira
Küçük İlanlar (Kelimesi) 5 lira

BELGELERLE

Kahramanmaraş olaylarının içyüzü

Olayları yerinde izleyen AYDINLIK ekibi, TANER KUTLAY, ALİ ÖZTÜRK, KEMAL DEMİREL yazıyor

KIŞKIRTICI ANONSLARI, BELEDİYE BAŞKANININ EMRİYLE MAHMUT GEMCİ OKUDU

● BE'.EDİYE HOPARLÖRÜNDEN YAPILAN ANONS: "ALEVİ KAFİRLERE KARŞI HAZIR OLUN"

● Belediye Fen İşlerinin kırmızı renkli pikabı, katliam kışkırtmak için bütün şehri dolaştı

● Yürükselim, dört koldan kuşatıldı. Uzun menzilli silah taşıyanlar Çamlık tepesine çıktılar

● Binbaşı "Merak etmeyin, onları dağıtacağım" demişti

● Hasan Balcı'nın başında bulunduğu grup, Çamlık'takilerle birleşince çember tamamlandı, saldırı o anda başladı

(9)

23 Aralık Cumartesi günü, Sabahın erken saatleri, Geceden yapılan kışkırtmalarla herkes evinden dışarı çıkmış. Belediye araçlarıyla ve kamyonlarla köylerden toplanan kalabalık daha çok Ulucami civarında. MHP'liler kendilerine yakın kişileri ve yaşları 14-15'ten yukarı olmayan çocuk gruplarını caddelere toplamışlar. Ortada, polis, asker vs. görülmüyor.

Ulucami önünde toplanan köylüler, minareden yükselen sesle birden irkiliyorlar. "Alevi komünistler, din kardeşimiz Cemil Karadutlu'yu şehit ettiler" Ses, "filanın oğlu, falanın kardeşi" şeklinde devam edip gidiyor. Çağrının en sonunda, "Mağaralı Camiinde cenaze namazı kılınacağı" söylenerek, "bütün müminler namaza" çağrılıyor. Büyük bir kısmı yoksul Bertiz köylerinden aldatılmış yurttaşlar olan kalabalık arasında bir dalgalanma başlıyor.

Minareden yükselen ses sona erdikten sonra, Belediye hoparlörlerinden yeni bir anons başlıyor: "Komünistler tarafından üç din kardeşimiz şehit edilmiştir. Bütün müslümanların cenazeyi almak için hastane civarına toplanmasını rica ederi ı."

Bu s‹ , Belediye Başkanı Ahmet Uncu'nun girişimiy': kurulan Türkiye Genel İş Sendikası K. Maraş Şubesi'nin başkanı **Mahmut** Gemci'ye aittir.

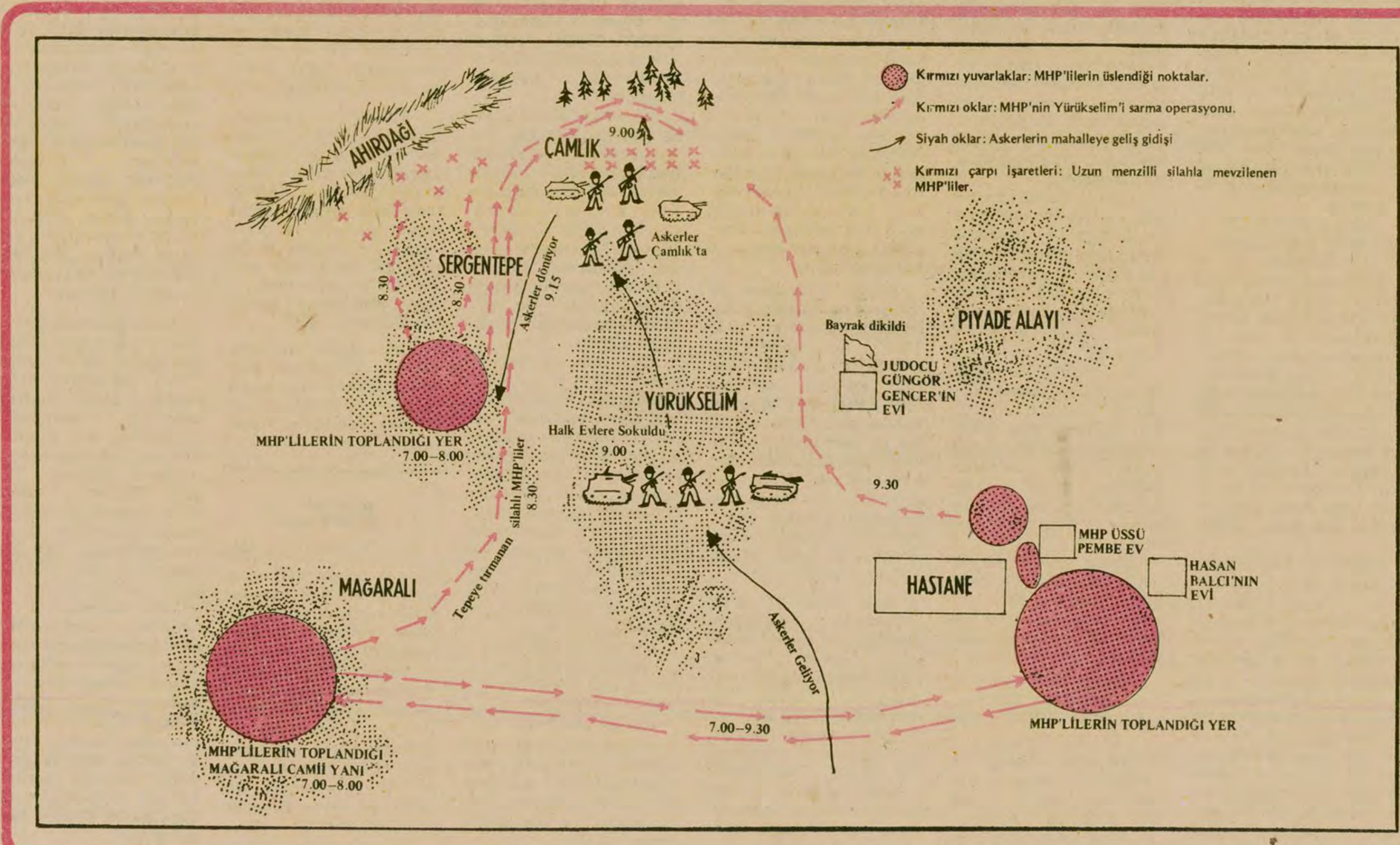
Divanlı Mahallesinde Halil Hoca, Mağaralı Mahallesindeki caminin hocası, Devecili Mahallesinde imam Mustafa Yönder kışkırtıcı dini konuşmalar yapmaktadırlar.

Kalabalığın içindeki gençler, köylülere "Alevilerin yukarda camileri yaktıklarını" söylüyorlar. MHP'liler önceki gün iki devrimci öğretmenin cenaze namazının kılınmasını engellemişlerdir. Kalabalığın içindeki gençler bunu da kanıt göstererek, "Aleviler de bizim cenazemizi engellemek için Mağaralı'ya saldırmışlar" şeklinde konuşuyorlar.

Belediye Fen İşlerine ait kırmızı renk pikap mahalleleri dolaşarak anons yapıyor: "Alevi komünistler suya zehir kattı. Kafir Aleviler birçok müslümanı şehit etti."

Belediye Başkanının emriyle anons yapan Mahmut Gemci, yeni bir emirle biraz sonra ses tonunu yükseltiyor: "Alevi kafirler üç din kardeşimizi şehit ettiler. Alevi kafirler Yürükselim'de birçok din kardeşimizi şehit ediyorlar. Allahını seven bütün Müslümanlar hazır olsunlar."

Bu anonsları dinleyen ve olay sırasında şehir merkezinde olan Durdu Çınarlı ve diğer tanıklar böyle anlatıyorlar.

MAĞARALI VE HASAN BALCI'NIN EVİ

Şehrin çeşitli mahallelerinden gruplar halinde toplanan MHP'liler ve onların kışkırttığı kalabalığın bir kısmı Yürükselim Mahallesinin sağ tarafında, Hastane civarında Hasan Balcı'nın evinin önünde, bir kısmı da, Mahallenin solundaki Mağaralı Camii önünde toplanıyorlar. Daha önceden, Sergentepe Mahallesinde toplanan kalabalık da, Yürükselim'e doğru harekete geçiyor.

Saat: 8.30 sıralarında ellerinde uzun silahlar bulunan üç yüz kişilik bir grup, çift sıra halinde, askeri kol durumunda Yürükselim Mahallesinin yanından, Sergentepe tarafından Çamlık denilen tepeye çıkmaya başladılar. Burası Yürükselim Mahallesine yukardan bakmaktadır ve hakimi durumdadır. Bu arada, Hasan Balcı'nın evinin önündeki kalabalıktan Mağaralı tarafına, Mağaralı'dan hastane tarafına gidip-gelmeler olmaktadır. Bu şekilde, mahalle üç taraftan kuşatılmış duruma düşmüştür. Yalnızca, Hasan Balcı'nın eviyle, Çamlık arasındaki cadde serbesttir. Bu caddenin bir yanında piyade alayı bulunmaktadır.

MHP'Lİ CEMİL KARADUTLU'YU KİM ÖLDÜRMÜŞTÜ

MHP'liler, K. Maraş katliamı sırasında Sunni yurttaşları saldırıya katmak için, "komünist Alevilerin Cemil Karadutlu'yu öldürdüğü" iddiasını ortaya attılar. Bu, iddia katliamın başladığı gün, gerek Belediye hoparlöründen, gerekse camilerden yapılan anonslarda sık sık tekrarlandı.

Cemil Karadutlu, jandarma tarafından öldürüldü. Otopsi raporu, bunu ortaya koyacaktır. Cuma günü, iki devrimci öğretmenin cenaze töreni yapılırken, Cemil Karadutlu, arkadaşlarıyla birlikte korteje saldırmış, halkın can güvenliğini korumak isteyen jandarma buna engel olmaya çalışmıştır. Jandarma kaledeki saldırgan grubu dağıtmak istediği sırada, bu grup içinden askerlere ateş edilmiştir. Bunun üzerine jandarma, silah kullanmak zorunda kalmış ve önce havaya, sonra insan boyunun biraz üzerinden ateş etmiştir. Bu sırada, saldırgan MHP'li grup içinden, kaza kurşunuyla vurulanlar olmuştur. Cemil Karadutlu, bunlardan birisidir ve ölmüştür. Bu olayın yüzlerce tanığı vardır.

Nitekim, Ülkücü Gençlik Derneği bile, 27 Aralık 1978 tarihinde "Hergün" gazatesinde çıkan bir açıklamasında, Cemil Karadutlu'nun Cuma günü, Ulucami civarında öldürüldüğünü söylemekte ve polisi suçlamaktadır.

Bu durumda, katliamdan sonra da aynı kışkırtmaları sürdüren MHP, Hergün gazetesi ve bazı AP'lilerin iddiasının doğru olmadığı görülmektedir. İddiaları gerçeği yansıtmadığı için, her birisi ayrı ve çelişkili açıklamalarda bulunuyorlar ve Cemil Karadutlu'nun kah gündüz, kah gece, kah Cuma günü, kah Cumartesi günü, öldürüldüğünü söylüyorlar. Fail olarak da kah Mehmet Taşkesen adlı sendikacı, kah Pol-Der'li polisler, kah "Alevi komünistler", kah devrimciler gösterilmektedir. Kendileri bile Karadutlu'nun ne zaman ve kimin tarafından öldürüldüğü noktasında birleşemiyorlar.

Kariyerler, saat 9.00'da Yürükselim'e girerek halkı evlerine soktu. Daha sonra Çamlık'a çıkarak geri döndü.

ASKER GELİYOR

Saat: 9.00 sıraları. Bir binbaşının komutasında üç askeri kariyer (zırhlı araç) ve bir grup asker geldi. Yürükselim Mahallesine giren binbaşının elinde bir sopa bulunuyordu. Binbaşı halka yüksek sesle hitap etti: "Sokağa çıkma yasağı var. Herkes evlerine girsin. Kimse dışarı çıkmasın."

Binbaşının yanıbaşında, bir ihtiyar bulunuyordu. "Binbaşım, biz zaten mahallede ve evlerimizdeyiz. İşte, Çamlık'ta elleri silahlı, insanları görüyorsunuz. Siz onları evlerine sokun." dedi. Binbaşı, bunun üzerine sinirlenerek, "babacığım, siz içeri girin, biz gidip onları dağıtacağız ve yakalayacağız, merak etmeyin" şeklinde konuştu. Bunun üzerine, askerlerin etrafında toplanan kalabalık binbaşıyı alkışladı. Halk, bu söz üzerine evlerine girdi. Binbaşı, bütün mahalle halkını evlerine soktuktan sonra, yanındaki askerler ve kariyerlerle birlikte Çamlık'a doğru hareket etti. Kariyerler, Çamlık'a ulaştığında elleri silahlı saldırganlardan bir alkış koptu. "Ordu-millet elele" sloganları yükseldi. Olayı evlerinin pencerelerinden seyredenler dehşetle şu manzarayı gördüler: Saldırganlar ellerindeki bayrağı, kariyerin üzerine takmaya çalışıyorlardı. Daha sonra, kariyerler, Sergentepe'den aşağı doğru ilerleyerek gittiler.

PANİK

Askerlerin gittiğini gören Yürükselim halkı paniğe kapıldı. Bu sırada Sergentepe tarafından tek-tük silah atılmaya başladı. Çocuklar ağlıyor, kadınlar bağrışıyordu. Mahallenin gençleri oradan-oraya koşuşuyorlardı. Yaşlı insanlar bir felaketin yaklaştığını sezmişlerdi. Bütün aklı başında insanlar, "yaşamak, çoluk-çocuğumuzu, mahalleyi, akrabalarımızı, kurtarmak için ne yapabiliriz." diye düşünüyorlardı. Mahallede bulunan çok az sayıdaki telefonlardan, Valiliğe, Emniyet Müdürlüğüne ve Jandarma Alay'ına "imdat" istekleri yağmaya başladı. Hiç bir numara cevap vermiyordu. Telefonlar çalıyor, fakat açan olmuyordu. Sadece bir keresinde, bir polis memuru telefona çıktı. Polisin de, çaresizlik içinde olduğunu, olayların polisin gücünü aştığını, askerin de ne yapacağını kendisinin bilmediğini, ağlamaklı bir sesle söyledi.

K. Maraş'taki yetkililerin tutumu anlaşılmıştı, hemen Ankara'dan milletvekillerine, akrabalara, partilere, bakanlara ve bizzat Ecevit'e telefonlar edildi. Gözler, ümitle telefon cihazlarına bakarken "Allah, Allah" sesleri duyuldu. Hastane yönündeki kalabalık, en başta elinde makinalı tabancayla bağıran Hasan Balcı olduğu halde, yukarı tepeye doğru ilerliyor ve sloganlar bağırıyorlardı. Yüz metre sonra judo öğretmeni MHP'li Güngör Gencer'in evinin önünde durdular ve burada bir elektrik direğine kocaman bir bayrak astılar. Daha sonra ilerlemeye devam edip, Çamlık'taki uzun menzilli silahlar taşıyan grupla birleştiler. Kuşatma tamamlanmıştı. Yürükselim halkı, bu andan sonra neler olacağını bilemiyordu.

YARIN: Katliam ve direniş

GAFİL GÜVERCİN
BEN MARAŞ'IM
KIYDILAR KARA EKMEĞİME
MAHŞERİMMİŞ
KANDIN MI?...
....
DEDİM KÖR OLAYDIM
KAYA OLAYDIM, TAŞ OLAYDIM
GÖRMEYEYDİM
PARÇALANMIŞ CİĞERİM
MARAŞ'IN İÇİNDE
YANGINA VERİLMİŞ
ÇINAR OLAYDIM...

YAŞADIKLARIM

Av. Haydar Güngör
TİKP K.Maraş İl Başkanı

ULUBATLI HASAN - BETON KULELER VE AP MİLLETVEKİLLERİ

Kahramanmaraş Katliamını Vilayetin penceresinden seyreden AP Milletvekilleri, Kemal Doğan ve Halit Dağlı Ankara'ya dönüşlerinde, keşfettikleri "Beton Kuleler"i Türkiye Kamuoyuna açıkladılar(!)

Halit Dağlı, "Yürükselim Mahallesine alt taraftan saldırmışlar, fakat iki tane beton kuleden otomatik silahlarla ateş edildiği için girememişlerdir. Bunun üzerine üst taraftan çamlık semtinden saldırmışlardır." Saldıranların başında eli bayraklı ve silahlı olanın bir evin damına bayrak dikerken öldürüldüğünü, bunun da "Ulubatlı Hasan" olduğunu söylüyor.

Fatih'in İstanbul'u fethi sırasında İstanbul Kalesi'ne ilk bayrağı diken Osmanlı Askeri Ulubatlı Hasan'dır. Bayrağı diktikten sonra şehit olmuştur. İstanbul o zaman Bizans ülkesiydi. AP Milletvekilleri Yürükselim Mahallesine elinde bayrak saldırarak bir evin damına bayrak diken saldırganı, "Ulubatlı Hasan" ilan etmekle katliamı ve düzenleyenlerin zihniyetini çok açık bir şekilde ortaya koydular. Yürükselim'e saldıran ve bayrak diken "Ulubatlı Hasan" olduğuna göre Yürükselim Mahallesi düşman ülkesi demektir. Bu mahallenin halkı da düşman halkı olmaktadır. İşte Kahramanmaraş'ta katliamı gerçekleştiren bu zihniyettir. MHP'li katiller ellerinde bayrak düşman ülkesine saldırır gibi saldırmışlar, tam da düşmanın yapacağı şekilde çocukları, kadınları 128 yaşındaki ihtiyarları öldürmüşler, evleri yakmış ve yağmalamışlardır. Hamile kadınların karnını satırla yararak çocukları çıkarmışlar, gençleri haç şeklinde çamlara çivilemişlerdir.

AP Milletvekillerinin nitelediği gibi MHP'nin Kahramanmaraş katliamı bir düşman ülkesine ve halkına saldırı zihniyetiyle gerçekleştirilmiştir. Katliamı bundan güzel ifade edecek başka kelimeler yoktur. MHP'nin, Türkiye halkının, bağımsızlığımızın ve demokrasinin düşmanı olduğu açıktır. Birçok cinayetin failinin MHP'li militanlar olduğu artık kendi itiraflarıyla sabittir MHP'nin, Yıllarca Türkiye Halkı'na saldırmak için "Komando Kampları" kurarak silahlı eğitim yaptığını bizzat AP İktidarı zamanında hazırlanan rapor da ispat etti. Herkesi hayrete düşüren şey AP Milletvekillerinin MHP'nin katliamını meşru görmeleri ve savunmalarıdır. Katillere elini uzatanlar, katilleri savunmaktan ve ellerini kana bulamaktan başka şey yapamazlar. AP'nin tabanındaki eğilim Halit Dağlı'nın zihniyetine karşıdır. Demirel'in, Türkeş'in elinden tutmaya çalışması MHP'yi kurtaramayacağı gibi AP'yi de MHP'nin suçlarına ortak etmektedir ve AP'ye hayır getirmeyecektir.

AP Milletvekilleri Yürükselim'de "iki beton kule"nin olduğundan söz ediyorlar. Bu sözleri duyanlar AP milletvekillerinin "Yürükselim"i gezip kuleleri gördüklerini sanacaklar. Onlar vilayetin içinden dışarı çıkmadılar. Saldırganların Vilayeti teslim almak için yürüdükleri sırada kendileri de titriyorlardı ve gazetecilere, CHP milletvekillerine şehirden kaçmayı teklif ediyorlardı. İnsan bir kere tertipçilerin elinden tuttumu kendisi de onlara alet olmaya başlar ve onların söylediklerini tekrarlamaktan başka bir şey yapamaz. Yürükselim'deki beton kuleler nasıl yapılmıştır? Belediye nerededir? O, beton kuleler şimdi ne olmuştur? Yürükselim'de iki kere askeri birlikler arama yapmıştır, neden o makinalı silahlar bulunamamıştır? Yürükselim'de makinalılar olsaydı o kadar insan öldürülür, o kadar ev yakılır ve yağmalanırmıydı? AP milletvekilleri uydurdukları için Yürükselim'in alt tarafındaki "beton kuleler"den Çamlık tarafına da ateş edildiğini, hatta Kahramanmaraş Kalesi'ne ve Ulucamiye'de ateş edildiğini söylüyorlar. Yürükselim'in alt tarafından ne Çamlık ne Kale ne de Ulucami görünür. Aralarında binlerce metre mesafe vardır.

AP milletvekilleri MHP'nin katliamı açığa çıktığı için ne kadar perişan olduğunu görmüyorlar mı? Kendileri yalanlarıyla daha fazla perişan oldukları için gözleri anlaşılan bir yeri görmüyor. Süleyman Demirel kliğinin, Halit Dağlı ve Kemal Doğan'nın yapacakları tek şey vardır, katliama uğrayan Kahramanmaraş Halkından ve Türkiye Halkından özür dilemek ve MHP'den elini çekmek; Türkiye Halkını düşman ilan eden MHP'nin suçlarına ortak olmamak.